

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กิติกร มีทรัพย์ **พ่อลูกผูกพัน** กรุงเทพมหานคร : ข้าวฟ่าง, 2532.

กิติพัฒน์ นนทปัทมะดุลย์ **ปัญหาการทารุณกรรมและการปล่อยปละละเลยเด็ก :**

แนวคิดและความตระหนักต่อปัญหาของนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง. วิทยานิพนธ์
สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2538.

ขวัญเรือน โปธิ์เชียร. **ผลการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้โปรแกรม CIRC ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเข้าใจความภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา**
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **แนวการจัดประสบการณ์ระดับ**
อนุบาลศึกษา กรุงเทพมหานคร : กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ, 2536.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **แนวการจัดประสบการณ์ระดับก่อน**
ประถมศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2540

คณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจ**
และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) กรุงเทพมหานคร : (ม.ป.ป.)

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **การจัดบริการศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน.**
กรุงเทพมหานคร : เอราวัณการพิมพ์, 2523.

จินตนา นนทะเปาระยะ. **แนวทางและการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือและพัฒนาเด็ก**
กำพร้า, กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์ พรินติ้งกรุ๊ป, 2530.

จิรภรณ์ วสุวัตติ. **การพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมจริยธรรมทางสังคมของเด็กวัยอนุบาล**
ตามแนวคิด คอนสตรัคติวิส โดยใช้การจัดประสบการณ์แบบโครงการ. วิทยา
นิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2540.

ดวงเดือน อ่อนน้อม และคนอื่นๆ รูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษ
ในชั้นประถมศึกษา รายงานการวิจัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
 2529.

เด็กอ่อนพญาไท, สถานสงเคราะห์. "รายงานพัฒนาการเด็กกำพร้าวัยอนุบาลในสถาน
 สงเคราะห์เด็กอ่อนพญาไท", 2541 (อัดสำเนา)

ทิตา ณ นคร. **เด็กถูกทอดทิ้งและเด็กกำพร้า**, ม.ป.ป. (อัดสำเนา)

ทิตนา เขมมณี "การสอนเพื่อเสริมสร้างอัตมโนทัศน์ตามแนวมนุษยนิยม : นวัตกรรมทางการ
 ศึกษาในระดับประถมศึกษา" **วารสารครุศาสตร์** 12 (ตุลาคม - ธันวาคม 2526)

นงลักษณ์ วงษ์ประเสริฐ การเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ของวัยรุ่นปกติกับวัยรุ่นติดยา
เสพติดในสถานบำบัดรักษา กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
 ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

นภเนตร ธรรมบวร การประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

นภาพร แซ่เลื่อง การพัฒนาความรู้สึกที่ดีต่อตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจ
 กรรม ศิลปสร้างสรรค์แบบครุเน้นคุณค่าในตัวเด็ก. วิทยานิพนธ์ การศึกษา
 มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539.

บุษบา ไชคช่วยชู. ผลการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการเขียนภาษา
 อังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษา
 อังกฤษ วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

ประคอง กรรณสูต. **สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์** (ฉบับปรับปรุงแก้ไข)
 กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

ประทีน มหาจันทร์. **สอนเด็กให้มีความนับถือตนเอง** กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พรีนติ้ง
 เฮ้าส์, 2536.

ประมวล คิดคินสัน. **จิตวัฒนา จิตวิทยาพัฒนาการ** กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
 ก้าวหน้า, 2519.

- ประโมทย์ เยี่ยมสวัสดิ์. ผลของการเล่นเป็นกลุ่มแบบกำหนดวิธีเล่นเองที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กอนุบาล วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา ศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- ปิยาภรณ์ รัตนกรกุล. ผลการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้การแบ่งกลุ่มแบบกลุ่มสัมฤทธิ์ (STAD) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- ปัทมศิริ ธีรานุกษ์. การพัฒนาโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้นของเด็กวัยอนุบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- พยอม อิงคตานุกวัฒน์. จิตวิทยาพัฒนาการเด็ก พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร : โครงการตำราศิริราช มหาวิทยาลัยมหิดล, 2524.
- พรรณี ชูทัย. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร : วรุฒิกการพิมพ์, 2522
- พรรณทิพย์ เกกะนันท์ "การเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองของวัยรุ่น" วารสารครุศาสตร์ 3 (สิงหาคม - กันยายน, 2526.)
- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์ วิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ กรุงเทพมหานคร : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538.
- พัชนี วรกวิน. จิตวิทยาสังคม. นนทบุรี : โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์ปากเกร็ด, 2540.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. การเรียนแบบร่วมมือ ครุปริทัศน์ 1 (พฤษภาคม ,2541)
- พิสมัย สังข์ทอง. ผลของการเรียนแบบร่วมมือในการอ่านโดยกลุ่มตั้งเป้าหมายที่มีต่อการอ่านเข้าใจความภาษาไทย วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

- เพ็ญรุ่ง เพ็ชรกิจ. การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหา
เชิงตรรกศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนคณิตศาสตร์สูง วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- เฟื่องฟ้า สิงห์สกุล. การใช้กิจกรรมนันทนาการในงานกลุ่มสังคมเพื่อพัฒนาเด็กและ
เยาวชนของสถานสงเคราะห์เด็ก กรมประชาสงเคราะห์ วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.
- มณฑนา อึ้งตระกูล. การใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนามโนภาพแห่งตนของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองเรือวิทยา จังหวัดขอนแก่น วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.
- มาลี นรสิงห์. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถม
ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- มาศสวรรค์ พัฒนานุพงษ์. เลี้ยงลูกให้เป็นตัวของตัวเอง กรุงเทพมหานคร : รุ่งแสงการ
พิมพ์, 2531.
- รัฐกมล บรรหาร. การเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ระหว่างวัยรุ่นชายที่มีความก้าวร้าวกับ
วัยรุ่นชายปกติที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูในรูปแบบแตกต่างกันตามการรับรู้ของ
ตนเอง วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2535.
- ลัดดาวัลย์ สืบจิต. การพัฒนาแบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระดับอนุบาล.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- วรดี สิริพิฑูร. การพัฒนามโนภาพแห่งตนโดยใช้บทบาทสมมติของนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนประถมสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ปีการศึกษา 2524 วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร, 2525.

วัฒนา มัคคสมัน การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามหลักการสอนแบบโครงการ เพื่อเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กวัยอนุบาล วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

วันจันทร์ บำรุงเวช. "การดำเนินงานในสถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพญาไท" สัมภาษณ์ (18 พฤษภาคม 2541.)

วิภารัตน์ วรรณญะกิจ. แนวการจัดบริการสังคมแก่เด็กกำพร้าที่มีปัญหาด้านพัฒนาการ ศึกษากรณีเฉพาะเด็กอ่อนอายุแรกเกิด - 5 ปี วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตร์. มหาวิทยาลัย คณะสังคมสงเคราะห์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531.

วิมล หาญตระกูล. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองของเด็กกำพร้า วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2529.

วิมลพัทธ์ มนุเสวต. การเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์และการอบรมเลี้ยงดูตามการรับรู้ ของเด็กที่ด้อยสัมฤทธิ์กับเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ปกติ วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. ทฤษฎีและปฏิบัติการทางจิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2529

สมพร สุทัศน์ีย์. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนใน เขตกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิต วิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

สมหวัง พิริยานุวัฒน์. รวบรวมบทความทางการประเมินโครงการ พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

สนทัยมูลนิธิ "สรุปประสบการณ์โครงการส่งเสริมพัฒนาการเด็กในสถานสงเคราะห์เด็กอ่อน ปากเกร็ด", 2535 (อัดสำเนา)

สุนีรัตน์ ฤทธิธงชัยเลิศ. ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ในด้านพัฒนาความเชื่อมั่นใน ตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

- สุภาพวรรณ โคตรจรัส "สุภาพจิต" จิตวิทยาในการดำรงชีวิตเล่ม 1 คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527
- สุรศักดิ์ หลาบมาลา. การจัดกลุ่มนักเรียนในการเรียนแบบร่วมมือ. สารพัฒนาหลักสูตร 97
(มีนาคม 2533)
- สุรศักดิ์ หลาบมาลา. "การเรียนการสอนแบบร่วมมือ" วิทยากร 86 (กุมภาพันธ์ 2531)
- สุริน คล้ายรามัญ. การพัฒนามโนภาพแห่งตนโดยการใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา
ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. ประมวลสาระชุดวิชาหลักการและแนวคิดทางการ
ปฐมวัยศึกษา เอกสารประกอบการเรียนบัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์,
2537.
- เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์และคณะ สุภาพจิตเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 3 :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2520.
- หทัยรัตน์ คงวัฒนะ. การพัฒนาโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยสำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาไทยต่ำ วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2539.
- หรรษา นิลวิเชียร. ปฐมวัยศึกษา หลักสูตรและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์,
2535.
- อนุบาลรักลูก. "ฝึกความนับถือตนเองในเด็ก" เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องสื่อเพื่อพัฒนา
เด็กไทยวัยเรียนรู้ 25-28 พฤษภาคม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2538. (อัดสำเนา)
- อาภาภรณ์ หวัดสูงเนิน. ผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการแก้
โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
มหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2536.
- อารี พันธุ์มณี. รักลูก..ลูกรัก. กรุงเทพมหานคร : ราชดำริ, (ม.ป.ป.)

อังคณา ชัยมณี. การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจโดย
ใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม วิทยา
นิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2540.

อำพล สุอำพัน. จิตเวชเด็กสำหรับกุมารแพทย์ กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนเจริญ,
2530.

ภาษาอังกฤษ

Adams, M.Dennis & Hamm E. Mary. **Cooperative Learning Critical thinking and
collaboration Across the curriculum.** Newyork : Charles C thomas
Publisher, 1990

Arends, R.I. **Learning to teach.** Singapore : McGraw Hill book company, 1989

Artzt, A.F. , and Newman, C.M. Cooperative learning. **Mathematics teacher.** 83
(September 1990)

Beaty, Janice J. **Skills for Præschool teachers.** New York : Merrill Prentice Hall,
1995.

Bredekamp, S & Copple, C. **Developmentally Appropriate Practice in Early
Childhood Programs** Washington, DC : NAEYC, 1997.

Burns, Robert B **Self-concept development and education.** Holt, Rinhart and
Winton, 1982.

Cisneros, M Marelou. (1994) (CD-ROM) Abstract from : Pro Quest : Dissertation
Item ; AAC 9424365.

Combs, Arthur W. " Some Basic concepts in perception Psychology" **Curriculum
Planning : A New Approach** , 2 rd ed., Bonton, Allyn and Bacond, Inc., 1977.

Coopersmith, S. **SEI : Self - Esteem.** Palo. Alto, California : Psychologist Press, Inc,
1981.

Dinkmeyer, C don. **Child development the Emerging Self** Englewood Cliff, N J:
Prentice – Hall, 1965.

- Dusek, Jerome. B. **Adolescent Development and Behavior** Englewood Cliff, NJ : Prentice - Hall, 1987.
- Eliason, Cladia and Jenkins, Loa. **A Practical Guide to Early Childhood Curriculum** Macmillan College, 1994.
- Enger, C Lynn. (1996) (CD-Rom) Abstract From : Pro Quest : Desertation Abstracts Item : AAC 19721223
- Epstien, Seymour. "The Self-Concept revisted or a thory of Theory" **American Psychology** 28 (May 1973)
- Evia , L Davis. (1993) (DC-Ro,) Abstract from : ProQuest : Dissertation Abstract Item : AAC MM 08433
- Frensen, N. **Education psychology** New York : McGraw – Hill Book Company, 1961.
- Good, Carter V. **Dictionary of Education** New York : McGraw – Hill Book Company, 1973.
- Gordon, Ann and Browne, W. Kathryn. **Beginging and Beyond**. 3 rd ed. New York : Pelmar Publishers Inc., 1993.
- Hall, Calvin and Lindzey, Cardner. **Theries of Personality Primary Source and Research** New York : John Wiley and Son, 1965.
- Hallmark, B Wayne (1994) (CD - ROM) Abstract from : Pro Quest : Dissertation. Abstracts Item : AAC 9503662
- Hamachek, Don. **Encounter with the Self**. 4 th ed. Orlando Florida : Holt, Rinehart and Winston, 1992.
- Hammerman, R.D., Hammerman, M.W. and Hammerman. L.E. **Teaching in the outdoors**. New York : Interstate. 1994.
- Hans Singer, **Children in the Strategy of Development** New York : United Nations. 1972
- Hertel, J.B. (1993) (Wins PIRS 2.0) Abstract from : ERIC Abstract Item ED 366865.
- Herzberger, Shavon D. Dix Theodore ; Erlebachey Albert and Ginsbury, Michill. "A Development Study of Social Self - Conceptions in Adolexcense, Impressiion and Misimpressions " **Merill - Palmer Quarterly** 27 (1981)

- Hetherington, Marvis E., and Parke, Ross D. **Child Psychology** Singapore : McGraw – Hill Book Co., 1986.
- Johnson, D.W., and Johnson, R.I. "Reserach Shows the benefits of adult cooperation" **Educational Leadership**. 45 (November 1987)
- Johnson, D.W., and Johnson, R.I.,& Anderson, D. Effects of cooperative rersus individualized instruction on student prosocial behavior , attitudes Learning and achievement **Journal of Educational Psychology** , 1976.
- Kaoru Yamamoto. **The child and his image** Arizona state University Houghton mifflin Company Boston, 1972.
- Lovell, R.B **Adult Learning** New York : Redwood Born, 1980
- Maslow, AH. **Motivation and Personality**. znd : ed. New York : Harper & Rom Publishers, 1970
- McMillan, G. **Education and development of infants ,toddlers and preschools**. Glen -view , IL : Scott, Foresman, 1988.
- McNeil, Elton B. **The Psychology of Being Human**. New York : A Department of Publisers, Inc., 1975.
- Morrison S. George. **Early Childhood Education Today** New York : Prentice - hall, Inc 1998.
- Mayesky, Mary. **Creative Activies for Young children** New York : Delmar Publishers Inc., 1995.
- Paul, W. and Mclaughilin, P.J. **Program development in special education**. New York : Mc Graw - Hill Book Company. 1981.
- Piaget, J **The moral judgment of the child** London : Free Press, 1932/1965.
- Piscitelli, B. Preschoolers and parents as artist and art appreciators **Art Education**, 41 (5) 1988.
- Roger, Cavl R. **Encounter Group**. New York : Harper & Row Publishers, 1970
- Sarokon, Stephen C. "Student's Self - Esteem : A Goal Administrators. Can Help to Achieve," **NASSP Bullertin**. 70; Feruary, 1986
- Schiller, M. An emergent art currilum that fosters understanding.**Young Children**
50 (March) 1995.

- Schirrmacher, Robert. **Art and Creative Development for Young Children**
New York : Delmer Publishers Inc., 1993.
- Shaw, M.E. **Group Dynamics : The Psychology of Small Group Behavior**. New
York : Mc Graw - Hill, 1971
- Siann, Garda. **Education Psychology in A Changing World**. London : George
Allen and Unwin. 1980
- Slavin, R.E. "When does cooperation learning increase student achievement ?"
Psychological Bulletin ,1983.
- Slavin, R.E. "Cooperation learning and the cooperation school" **Educational
Leadership**. 45 (November 1987)
- Slavin, R.E. **Cooperation Learning : Theory Research and Practice**
New Jersey : Prentice - Hall, 1990
- Sterling G. Ellsworth. "Building the Self - Concept" **Today's Education** No. 2
(February 1967)
- Vaughn J. Bowerman (1993) (CD-ROM) Abstract from : Pro Quest : Pissertation
Abstracts Item : AAC 9409264
- Wheeler, R., Effects of Cooperative and Competitive Classroom Enviroment on
the Attitudes and Achievement of Elementary School Students Engaged
in School Studies Inquiry Activities **Journal of Education Psychology**
65(1973)
- William W.P. **Self-concept and school achievement**. Englewood Cliff, N.J. : Pretice
- Hall Inc, 1970

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์สุภาพพรรณ โคตรจรัส
อาจารย์ประจำคณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ดร. ปราโมทย์ จันทร์เรือง
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเดิมบางนางบวช
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี
3. ดร. วัฒนา มัคคสมัน
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษาเอกชน
4. คุณทีชา ณ นคร
หัวหน้าแผนกโครงการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก สหทัยมูลนิธิ
5. อาจารย์ธิดา พิทักษ์สินสุข
ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลหนูน้อย
กรุงเทพมหานคร

ภาคผนวก ข

ผู้ให้ข้อมูลในชั้นการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

1. คุณเสาวภาคย์ ศุภนิตย์
รองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์
2. คุณวันจันทร์ บำรุงเวช
ผู้ช่วยผู้ปกครองสถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพญาไท
3. คุณทิวา ณ นคร
หัวหน้าแผนกโครงการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก สหทัยมูลนิธิ
4. คุณอัจฉรา สามารท
นักพัฒนาการประจำสถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพญาไท
5. คุณประเสริฐ สุจริต
พี่เลี้ยงเด็กกำพร้าวัยอนุบาลในสถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพญาไท

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างการคำนวณค่าทางสถิติ และการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบวัดอัตมโนทัศน์สำหรับเด็กกำพร้าวัยอนุบาล
2. การคำนวณค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตพฤติกรรมอัตมโนทัศน์ของเด็กวัยอนุบาล
3. การคำนวณค่ามัชฌิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนอัตมโนทัศน์สำหรับเด็กกำพร้าวัยอนุบาล
4. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนอัตมโนทัศน์ของเด็กกำพร้าวัยอนุบาล ก่อนและหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
5. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนอัตมโนทัศน์ของเด็กกำพร้าวัยอนุบาล ก่อนและหลังการทดลองภายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
6. การคำนวณค่ามัชฌิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของการดำเนินการใช้โปรแกรมฯ

ตัวอย่างการคำนวณค่าทางสถิติ และการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบวัดอัถมโนทัศน์สำหรับเด็กกำพร้า วัยอนุบาล

ตารางที่ 14 แสดงคะแนนของแบบวัดอัถมโนทัศน์จากการทดลองใช้ เพื่อหาค่าความเที่ยง

นักเรียน คนที่	ข้อ														คะแนนที่ ได้รับ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	5
2	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	11
3	0	1	1	1	1	1	0	0	0	1	0	1	1	1	9
4	1	0	1	0	0	1	1	1	0	0	1	0	0	1	7
5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	12
6	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	11
7	1	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	10
8	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	4
9	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	11
10	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	12
11	1	0	0	1	1	0	0	1	0	0	1	0	1	0	6
12	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	0	9
13	1	1	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1	1	7
14	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	12
15	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	0	1	1	1	9
16	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	8
17	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	0	1	1	0	9
18	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	0	1	0	0	9
19	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	4
20	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	14
21	1	1	0	1	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	9
22	0	1	1	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	6
23	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13
24	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	10
25	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	13
26	1	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	6
27	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	9
28	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	13
29	1	0	0	1	1	0	0	1	0	0	1	0	1	0	6
30	1	1	1	0	1	1	0	0	0	1	0	1	1	0	8
จำนวนคนที่ ตอบถูก	23	23	23	22	22	25	14	21	14	16	19	15	19	16	ΣX = 272
p	.77	.77	.77	.73	.73	.83	.47	.70	.47	.53	.63	.50	.63	.53	
q	.23	.23	.23	.27	.27	.17	.17	.53	.30	.47	.37	.50	.37	.47	

การคำนวณหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบทดสอบโดยใช้สูตร คูเดอร์ - ริชาร์ดสัน 20

$$K - R_{20}: r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left(\frac{1 - \sum pq}{S_x^2} \right)$$

r_{tt} = สัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยง

n = จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ

p = สัดส่วนของคนที่ตอบข้อสอบได้ถูกต้อง

q = สัดส่วนของคนที่ไม่ตอบแต่ละข้อผิด ($q = 1 - p$)

\bar{X} = คะแนนเฉลี่ยของผู้ถูกทดสอบ

S_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของผู้ถูกทดสอบทั้งหมด

(ประคอง กรรณสูต ,2538)

1. การคำนวณค่าความแปรปรวนของคะแนนรวม S_x^2

$$\text{จากสูตร } S_x^2 = \frac{\sum X^2}{N} - \frac{(\sum X)^2}{N}$$

แทนค่าในสูตร

$$S_x^2 = \frac{2692}{30} - \left(\frac{271}{30} \right)^2$$

$$= 89.73 - 81.60$$

$$S_x^2 = 8.12$$

2. การคำนวณค่าความเที่ยง

$$K - R_{20}: r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left(\frac{1 - \sum pq}{S_x^2} \right)$$

แทนค่าในสูตร

$$r_{tt} = \frac{14}{14-1} \left(\frac{1 - 2.75}{8.12} \right)$$

$$= \frac{14}{13} (1 - 0.34)$$

$$r_{\pi} = 0.71$$

2. การคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตพฤติกรรม

โดยใช้สูตรของ William A. Scott ดังนี้

$$\pi = \frac{P_o - P_e}{1 - P_e}$$

เมื่อ π = ความเชื่อมั่นในการสังเกต

P_o = อัตราส่วนของความน่าจะเป็นของการสังเกตพฤติกรรมได้ตรงกันของผู้สังเกต 2 คน ซึ่งได้จากผลต่างระหว่าง 1.00 กับค่าผลรวมของผลต่างระหว่างร้อยละของค่าสังเกตพฤติกรรมของผู้สังเกต 2 คน

P_e = อัตราส่วนของความน่าจะเป็นของการสังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญของผู้สังเกต 2 คน ซึ่งหาได้จากสัดส่วนของคะแนนพฤติกรรมที่มีจำนวนสูงสุด และรองลงมาโดยเลือกจากผู้สังเกตคนใดคนหนึ่ง นำค่าทั้ง 2 มายกกำลัง 2 แล้วนำมารวมกัน

ข้อสังเกต π จะสูงสุดไม่เกิน 1.00

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์ , 2538)

ตารางที่ 15 แสดงการคำนวณค่าความเชื่อมั่นในการสังเกตพฤติกรรมอัตมโนทัศน์ ด้านร่างกาย ด้านความสามารถ ด้านสังคมและด้านอารมณ์ ระหว่างผู้วิจัยกับผู้ช่วยวิจัย

อัตมโนทัศน์	ผู้วิจัย(ก)	ผู้ช่วยวิจัย (ข)	ก%	ข%	ผลต่าง
ด้านร่างกาย	29	30	24.17	25.00	0.83
ด้านความสามารถ	20	13	16.67	10.83	5.84
ด้านสังคม	29	29	24.17	24.17	0
ด้านอารมณ์	25	30	20.83	25	4.17
รวม	103	102	100	100	10.84

แทนค่าในสูตร

$$P_o = 1.00 - 0.1084$$

$$= 0.8916$$

$$P_e = (0.25)^2 + (0.2417)^2$$

$$= 0.0625 + 0.0584$$

$$= 0.121$$

$$\pi = \frac{0.8916 - 0.121}{1 - 0.121}$$

$$= \frac{0.7707}{0.879}$$

$$= .87$$

ดังนั้น ค่าความเชื่อมั่นในการแบ่งแยกพฤติกรรมอัตมโนทัศน์ด้านต่างๆ ระหว่างผู้วิจัยกับผู้ช่วยวิจัย มีค่าเท่ากับ 0.87 หรือ 87% ซึ่งอยู่ในระดับความเชื่อมั่นที่ค่อนข้างสูง

3. การคำนวณค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนอัตมโนทัศน์ของเด็ก กำพร้าวัยอนุบาล

1) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Mean) ของคะแนน โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} = ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n = จำนวนเด็ก

(ประกอบ กรรณสูต, 2538)

คะแนนก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง

$$\sum X = 118$$

$$n = 15$$

$$\bar{X} = \frac{118}{15} = 7.87$$

คะแนนก่อนการทดลองของกลุ่มควบคุม

$$\sum X = 119$$

$$n = 15$$

$$\bar{X} = \frac{119}{15} = 7.93$$

คะแนนหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

$$\sum X = 190$$

$$N = 15$$

$$\bar{X} = \frac{190}{15} = 12.67$$

คะแนนหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม

$$\sum X = 123$$

$$N = 15$$

$$\bar{X} = \frac{123}{15} = 8.2$$

2.) คำนวณค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Diviation) โดยใช้สูตร

$$S.D = \sqrt{\frac{\sum X^2}{n} - \left(\frac{\sum X}{n}\right)^2}$$

เมื่อ S.D = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

X = คะแนนของเด็ก

$(\sum X)^2$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

$\sum X^2$ = ผลรวมกำลังสองของคะแนน

n = จำนวนเด็ก

(ประกอบ กรรณสูต,2538)

คะแนนก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง

$$\sum X = 118$$

$$\sum X^2 = 974$$

$$n = 15$$

แทนค่า

$$S.D = \sqrt{\frac{974}{15} - \left(\frac{118}{15}\right)^2}$$

$$= \sqrt{3.05}$$

$$= 1.74$$

คะแนนก่อนการทดลองของกลุ่มควบคุม

$$\sum X = 119$$

$$\sum X^2 = 991$$

$$n = 15$$

แทนค่า

$$S.D = \sqrt{\frac{991}{15} - \left(\frac{119}{15}\right)^2}$$

$$= \sqrt{3.13}$$

$$= 1.77$$

คะแนนหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

$$\sum X = 190$$

$$\sum X^2 = 2430$$

$$N = 15$$

แทนค่า

$$S.D = \sqrt{\frac{2430}{15} - \left(\frac{190}{15}\right)^2}$$

$$= \sqrt{2.44}$$

$$= 1.56$$

คะแนนหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม

$$\sum X = 123$$

$$\sum X^2 = 1058$$

$$n = 15$$

แทนค่า

$$S.D = \sqrt{\frac{1058}{15} - \left(\frac{123}{15}\right)^2}$$

$$= \sqrt{3.29}$$

$$= 1.81$$

ตารางที่ 16 แสดงคะแนนของเด็กกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	คะแนนของเด็กกลุ่มทดลอง		คะแนนของเด็กกลุ่มควบคุม	
	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง
1	10	14	6	8
2	6	11	7	8
3	7	13	7	8
4	10	13	9	9
5	10	12	9	9
6	7	14	9	10
7	8	14	8	8
8	8	12	11	10
9	7	13	8	8
10	4	11	7	7
11	10	14	5	5
12	9	14	8	8
13	7	12	9	9
14	6	10	11	11
15	9	13	5	6
ΣX	118	190	119	123
\bar{X}_1, \bar{X}_2	7.87	12.67	7.93	8.2
S.D ₁ , S.D ₂	1.74	1.56	1.77	1.81
S_1^2, S_2^2	3.02	2.43	3.13	3.29

4. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนอัตมโนทัศน์ ก่อนและหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

4.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนอัตมโนทัศน์ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ

1) ทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานเลขคณิต ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมี \bar{X} และ S.D. ที่เป็นอิสระไม่เกี่ยวข้องกัน จึงทดสอบค่า t ดังนี้

$$\text{จากสูตร} \quad H_0 : \mu_1 = \mu_2$$

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{n_1 S_1^2 + n_2 S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \cdot \frac{n_1 + n_2}{n_1 n_2}}}$$

เมื่อ \bar{X}_1 = ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มทดลอง

\bar{X}_2 = ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มควบคุม

n_1 = จำนวนเด็กกลุ่มทดลอง

n_2 = จำนวนเด็กกลุ่มควบคุม

S_1^2 = ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มทดลอง

S_2^2 = ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มควบคุม

$df = n_1 + n_2 - 2$

ทดสอบภาวะแห่งความแปรปรวนของคะแนน ด้วยสูตร

$$F = \frac{S_2^2}{S_1^2} \quad \text{โดยที่ } S_2^2 > S_1^2$$

$df = n_1 - 1, n_2 - 1$

(ประกอบ กรรณสูตร, 2538)

แทนค่าในสูตร

$$t = \frac{7.87 - 7.93}{\sqrt{\frac{15 \times (1.74)^2 + 15 \times (1.77)^2}{15 + 15 - 2} \cdot \frac{15 + 15}{15 \times 15}}}$$

$$\begin{aligned}
 &= \frac{-0.06}{\sqrt{3.29 \times 0.133}} \\
 &= \frac{-0.06}{0.66} \\
 &= -0.09
 \end{aligned}$$

สรุป ค่า t ที่คำนวณได้เท่ากับ -0.09 มีค่าน้อยกว่า t ณ ระดับความมีนัยสำคัญ $.01$ ที่ $df = 28$ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 2.467 ($.01 t_{28} = 2.467$) แสดงว่า ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนอึดมโนทัศน์ของเด็กกลุ่มทดลอง และคะแนนอึดมโนทัศน์ของเด็กกลุ่มควบคุมก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$ นั่นคือ อึดมโนทัศน์ของเด็กกลุ่มทดลองก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ ไม่แตกต่างกับอึดมโนทัศน์ของเด็กกลุ่มควบคุมก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$

2) ทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$\begin{aligned}
 \text{จากสูตร } H_0 : \sigma_1^2 &= \sigma_2^2 \\
 F &= \frac{S_2^2}{S_1^2} \quad \text{โดยที่ } S_2^2 > S_1^2 \\
 \text{แทนค่าในสูตร } F &= \frac{3.13}{3.02} \\
 &= 0.44
 \end{aligned}$$

จากตารางค่า F ณ ระดับแห่งความมีนัยสำคัญ $.01 = 3.66$ ค่า $F = 1.04 < 3.66$ ดังนั้น ค่าความแปรปรวนของคะแนนอึดมโนทัศน์ของเด็กกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนทดลองใช้โปรแกรมฯ ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ $.01$

4.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนอัตโนมัติ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ

1.) ทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานเลขคณิต หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมี \bar{X} และ S.D. ที่เป็นอิสระไม่เกี่ยวข้องกัน จึงทดสอบค่า t ดังนี้

$$\text{จากสูตร} \quad H_0 : \mu_1 = \mu_2$$

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{n_1 S_1^2 + n_2 S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \cdot \frac{1}{n_1 n_2}}}$$

เมื่อ \bar{X}_1 = ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มทดลอง

\bar{X}_2 = ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มควบคุม

n_1 = จำนวนเด็กกลุ่มทดลอง

n_2 = จำนวนเด็กกลุ่มควบคุม

S_1^2 = ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มทดลอง

S_2^2 = ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มควบคุม

$df = n_1 + n_2 - 2$

ทดสอบภาวะแห่งความแปรปรวนของคะแนน ด้วยสูตร

$$F = \frac{S_2^2}{S_1^2} \quad \text{โดยที่ } S_2^2 > S_1^2$$

$df = n_1 - 1, n_2 - 1$

(ประกอบ กรรณสูตร, 2538)

แทนค่าในสูตร

$$t = \frac{12.67 - 8.2}{\sqrt{\frac{15 \times (1.56)^2 + 15 \times (1.81)^2}{15 + 15 - 2} \cdot \frac{1}{15 \times 15}}}$$

$$\begin{aligned}
 &= \frac{4.47}{\sqrt{3.06 \times 0.133}} \\
 &= \frac{4.47}{0.64} \\
 &= 6.98
 \end{aligned}$$

สรุป ค่า t ที่คำนวณได้เท่ากับ 6.98 มีค่ามากกว่า t ณ ระดับความมีนัยสำคัญ .01 ที่ $df = 28$ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 2.467 ($.01 t_{28} = 2.467$) แสดงว่า ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนอัตมโนทัศน์ของเด็กกลุ่มทดลอง และคะแนนอัตมโนทัศน์ของเด็กกลุ่มควบคุมหลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2) ทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน

$$\begin{aligned}
 \text{จากสูตร } H_0 : \sigma_1^2 &= \sigma_2^2 \\
 F &= \frac{S_2^2}{S_1^2} \quad \text{โดยที่ } S_2^2 > S_1^2 \\
 \text{แทนค่าในสูตร } F &= \frac{2.43}{3.29} \\
 &= 0.74
 \end{aligned}$$

จากตารางค่า F ณ ระดับแห่งความมีนัยสำคัญ .01 = 3.66 ค่า $F = 0.74 < 3.66$ ดังนั้น ค่าความแปรปรวนของคะแนนอัตมโนทัศน์ของเด็กกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนทดลองใช้โปรแกรมฯ ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

5. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนอัฒโนทัศน์ของเด็กกำพร้าวัยอนุบาล
ก่อนและหลังการทดลอง ภายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนอัฒโนทัศน์ของเด็กกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง

ตารางที่ 17 ความแตกต่างของคะแนนอัฒโนทัศน์ของเด็กกลุ่มทดลองก่อนและหลัง
การทดลอง

คนที่	- คะแนนของเด็กกลุ่มทดลอง		D	D ²
	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง		
1	10	14	4	16
2	6	11	5	25
3	7	13	6	36
4	10	13	3	9
5	10	12	2	4
6	7	14	7	49
7	8	14	6	36
8	8	12	4	16
9	7	13	6	36
10	4	11	7	49
11	10	14	4	16
12	9	14	3	9
13	7	12	5	25
14	6	10	4	16
15	9	13	4	16
\bar{X}	7.87	12.67		
S.D.	1.74	1.56	$\sum D = 70$	$\sum D^2 = 358$
S ²	3.02	2.43		

จากสูตร $H_0 : \mu_1 = \mu_2$

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

D = ผลต่างระหว่างคะแนนที่สัมพันธ์กันแต่ละคู่

$\sum D$ = ผลรวมของผลต่างของคะแนนอัตมโนทัศน์

$\sum D^2$ = ผลรวมกำลังสองของคะแนนอัตมโนทัศน์

$(\sum D)^2$ = ผลรวมของคะแนนอัตมโนทัศน์ ทั้งหมดยกกำลังสอง

n = จำนวนคู่เด็ก

$df = n_1 - 1$

(ประกอบ กรรณสูตร, 2538)

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าในสูตร } t &= \frac{70}{\sqrt{\frac{15 \times 358 - (70)^2}{14}}} \\ &= \frac{70}{\sqrt{33.57}} \\ &= 12.09 \end{aligned}$$

สรุป ค่า t ที่คำนวณได้เท่ากับ 12.09 มีค่ามากกว่าค่า t ณ ระดับความมีนัยสำคัญ .01 ที่ $df = 14$ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 2.624 (.01 $t_{14} = 2.624$) แสดงว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนอัตมโนทัศน์ของเด็กกลุ่มทดลองหลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ แตกต่างกับค่าเฉลี่ยของคะแนนอัตมโนทัศน์ของเด็กกลุ่มทดลองก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. การหาค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของการดำเนินการใช้โปรแกรมฯ

ข้อมูลบางส่วนของความคิดเห็นจากนักพัฒนาการ และผู้ดูแลเด็กเกี่ยวกับความเหมาะสมของการดำเนินการใช้โปรแกรมฯ จากตารางที่ 12 หน้า 101

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	พอใช้	น้อย	น้อยที่สุด
การดำเนินกิจกรรมในโปรแกรมฯ					
1. โปรแกรมฯส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง	9	5	2	0	0

1. การคำนวณค่ามัชฌิมเลขคณิตความคิดเห็นของนักพัฒนาการ และผู้ดูแลเด็กเกี่ยวกับความเหมาะสมของการดำเนินการในโปรแกรมฯ

จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

ค่าเฉลี่ยของข้อที่ 1

$$n = 16$$

แทนค่าในสูตร

$$\begin{aligned} \bar{X} &= \frac{(9 \times 5) + (5 \times 4) + (3 \times 2)}{16} \\ &= \frac{45 + 20 + 6}{16} \\ &= \frac{71}{16} \\ &= 4.438 \end{aligned}$$

2. การคำนวณค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักพัฒนาการ และผู้ดูแลเด็ก
เกี่ยวกับความเหมาะสมของการดำเนินการใช้โปรแกรมฯ

จากสูตร

$$S.D = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{n} - \left(\frac{\sum fx}{n}\right)^2}$$

แทนค่าในสูตร

$$\begin{aligned} S.D &= \sqrt{\frac{(9 \times 25) + (5 \times 16) + (2 \times 9) - (4.44)^2}{16}} \\ &= \sqrt{\frac{225 + 80 + 18 - (4.44)^2}{16}} \\ &= \sqrt{20.19 - 19.71} \\ &= \sqrt{0.478} \\ &= 0.69 \end{aligned}$$

ภาคผนวก ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แบบวัดอัตมโนทัศน์สำหรับเด็กวัยอนุบาล
2. แบบสังเกตพฤติกรรมอัตมโนทัศน์สำหรับเด็กวัยอนุบาล
3. แบบสัมภาษณ์อัตมโนทัศน์สำหรับเด็กวัยอนุบาล
4. แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับการใช้โปรแกรมฯ

**คู่มือ วัดอัตถิภาวะสำหรับเด็กกำพร้าวัยอนุบาล
ในสถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพญาไท**

คำชี้แจง

แบบวัดอัตถิภาวะสำหรับเด็กกำพร้าวัยอนุบาลใช้สำหรับวัดความรู้สึกภายในของเด็ก วัย 3 - 5 ปี เป็นรายบุคคล แบบวัดอัตถิภาวะนี้เป็นแบบรูปภาพประกอบคำถาม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ลักษณะของแบบวัดอัตถิภาวะ

แบบวัดอัตถิภาวะฉบับนี้ เป็นแบบทดสอบที่มีรูปภาพประกอบคำถาม มี 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 อัตถิภาวะด้านร่างกาย

- เพศ
- รูปร่าง
- สุขภาพ

ตอนที่ 2 อัตถิภาวะด้านความสามารถ

- การกล้าแสดงออก
- การทำกิจกรรมต่างๆ ได้สำเร็จ

ตอนที่ 3 อัตถิภาวะด้านสังคม

- การมีเพื่อน
- ความเชื่อฟัง แบ่งปัน
- การช่วยเหลือบุคคลอื่น

ตอนที่ 4 อัตถิภาวะด้านอารมณ์

- อารมณ์ความรู้สึกของตนเอง ได้แก่ ความสุข ความเศร้า ความพอใจและความไม่พอใจ

แบบวัดทั้ง 4 ตอน ให้เด็กแสดงความรู้สึกภายในจากการดูรูปภาพประกอบด้วยการสนทนาเชิงคำถามเป็นรายบุคคล โดยในแต่ละข้อจะใช้คำถามที่เหมือนกัน 2 คำถาม คือ

1. ตัวของหนูเหมือนกับภาพไหน
2. หนูอยากเป็นเหมือนกับภาพไหน

2. วิธีดำเนินการทดสอบ

2.1 ผู้ดำเนินการทดสอบเตรียมการก่อนทดสอบ ดังนี้

2.1.1 เตรียมสถานที่สอบในสภาพที่สะดวกสบาย ไม่มีสิ่งรบกวนและเตรียมโต๊ะเก้าอี้ให้เหมาะสมกับผู้เข้ารับการทดสอบ

2.1.2 เตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการทดสอบได้แก่ แบบทดสอบและคู่มือทดสอบอย่างละ 1 ฉบับ ปากกาสำหรับบันทึกคะแนน

2.1.3 ตรวจสอบแบบทดสอบให้พร้อม เขียนชื่อ นามสกุลของผู้เข้ารับการทดสอบให้ครบถ้วน

2.1.4 สร้างความคุ้นเคยกับเด็กที่จะเข้ารับการทดสอบด้วยการสนทนา ชักถามชื่อ เพื่อให้ผู้เข้ารับการทดสอบเกิดความรู้สึกผ่อนคลาย กระตุ้นและชักชวนให้เด็กสนใจในการเข้ารับการทดสอบ

2.2 ผู้ดำเนินการทดสอบ ดำเนินการทดสอบเด็กเป็นรายบุคคล ตามขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

2.2.1 อธิบายขั้นตอน และข้อกำหนดต่างๆ ให้ผู้เข้ารับการทดสอบเข้าใจก่อนการทดสอบ

2.2.2 ทดสอบที่ละข้อ โดยผู้ดำเนินการทดสอบสนทนาเพื่อตรวจสอบความเข้าใจกับผู้รับการทดสอบทั้งในเรื่องความเข้าใจในคำถามและความหมายของภาพคำตอบ

2.2.3 แบบทดสอบแต่ละข้อจะมี 2 คำถาม ให้ผู้ดำเนินการทดสอบถามทีละคำถาม คำถามละ 2 ครั้ง ให้เวลาสำหรับผู้เข้ารับการทดสอบเลือกตอบตามความรู้สึก ภายในเวลา 30 วินาที

2.2.4 ผู้ดำเนินการทดสอบถามคำถามที่ 2 โดยปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ 2.2.3

3. เกณฑ์การให้คะแนน

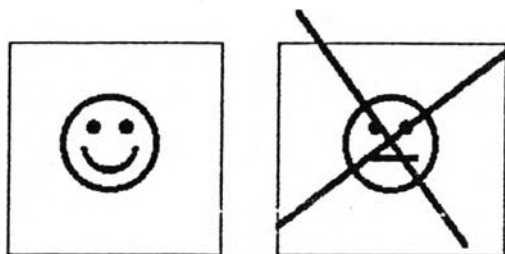
การให้คะแนนในแบบวัดทัศนคติในทัศน ใช้เกณฑ์ระดับคะแนน 0 และ 1 คะแนน
 ข้อคำถามที่ใช้ประกอบการสนทนาจะให้ทัศนแก่เด็กในการตอบ เพื่อแสดงความรู้สึกภายในของ
 ตนเอง การตรวจให้คะแนนพิจารณาจาก การตอบคำถามของเด็กจากตัวเลือก และนำมาตรวจให้
 คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

ให้คะแนน 0 คะแนนกับคำตอบของทั้ง 2 คำถามที่ได้คำตอบต่างกัน

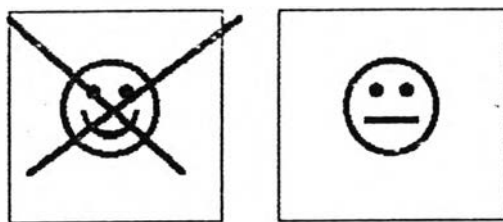
ให้คะแนน 1 คะแนนกับคำตอบของทั้ง 2 คำถามที่ได้คำตอบเหมือนกัน

ตัวอย่าง ของคำตอบที่ให้คะแนน 0 คะแนน


ข้อ  คำถามที่ 1 : หนูมีอาการเหมือนกับรูปในภาพใด

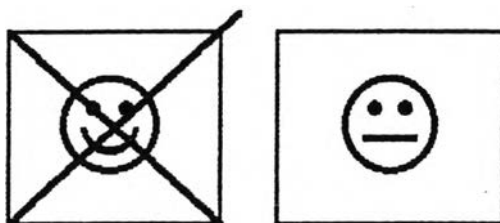


คำถามที่ 2 : หนูต้องการมีอาการเหมือนกับรูปในภาพใด

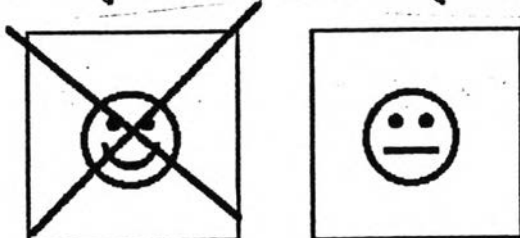


ตัวอย่าง ของคำตอบที่ให้คะแนน 1 คะแนน

ข้อ  คำถามที่ 1 : หนูมีอาการเหมือนกับรูปในภาพใด



คำถามที่ 2 : หนูต้องการมีอาการเหมือนกับรูปในภาพใด



แบบวัดอัตมโนทัศน์สำหรับเด็กวัยอนุบาล

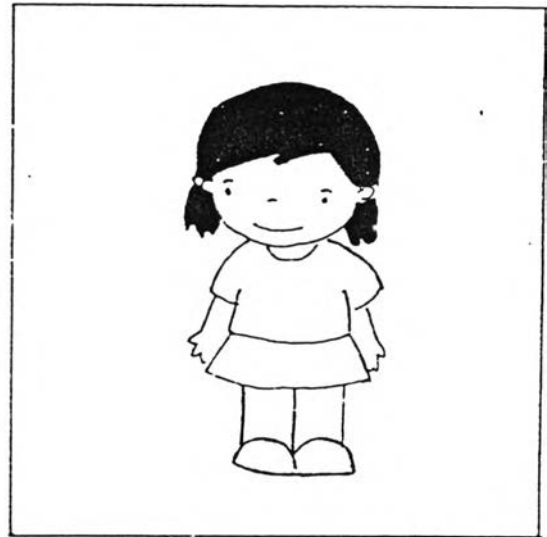
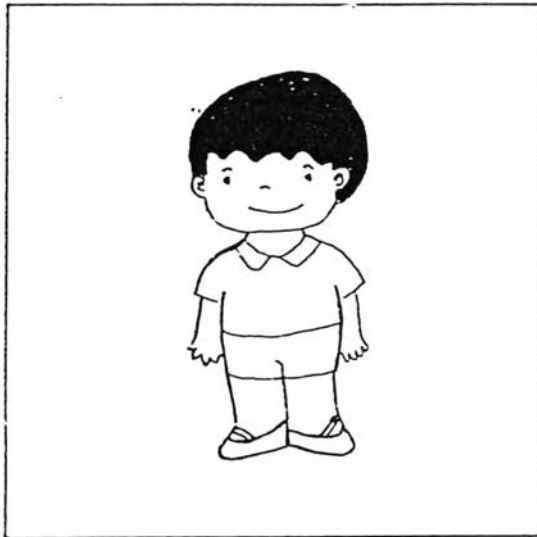
คำสั่ง ให้เด็กแสดงความคิดเห็นให้ตรงกับความรู้สึกภายในของเด็กมากที่สุด
เกณฑ์การให้คะแนน

ให้ 0 คะแนนสำหรับคำถามที่ได้คำตอบต่างกัน

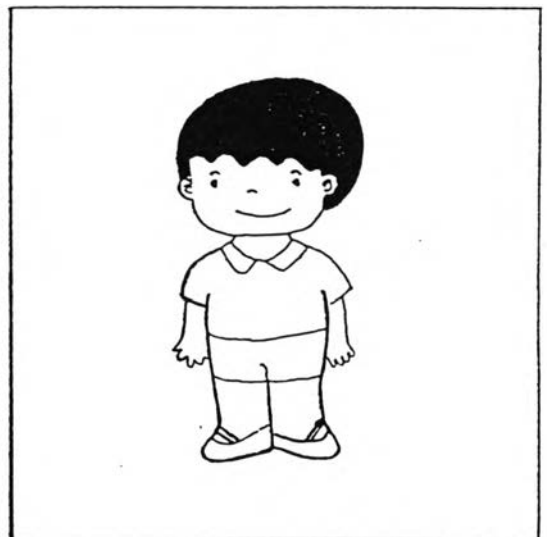
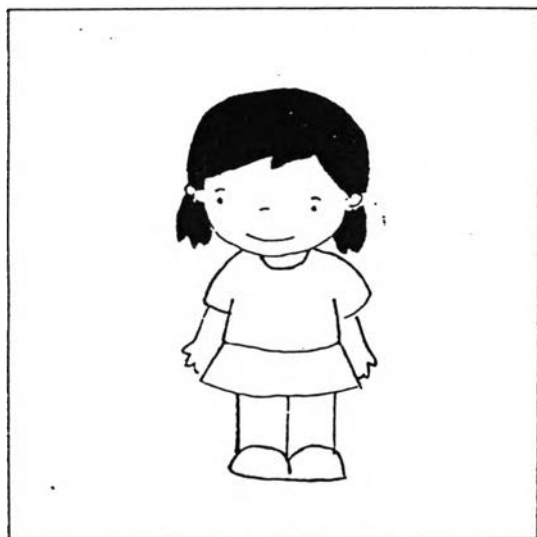
ให้ 1 คะแนนสำหรับคำถามที่ได้คำตอบเหมือนกัน

ตอนที่ 1 อัตมโนทัศน์ด้านร่างกาย

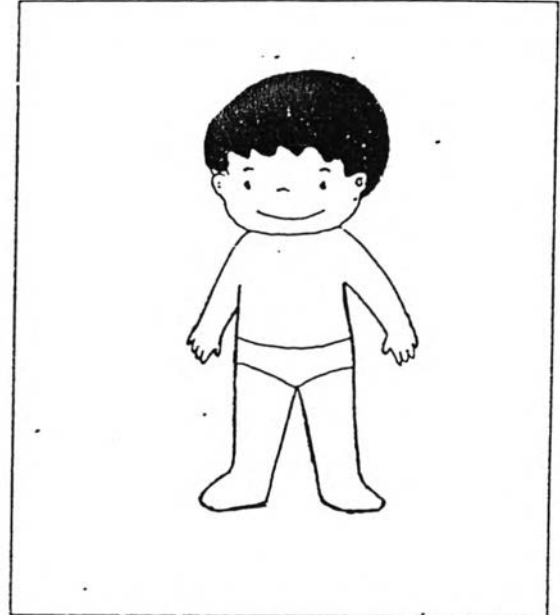
ข้อ 1 คำถามที่ 1 หนูเหมือนกับเด็กในภาพใด?



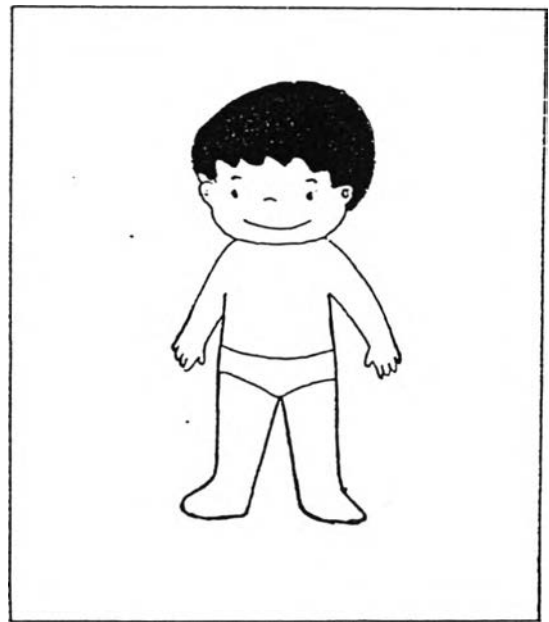
คำถามที่ 2 หนูอยากให้ตนเองเหมือนกับเด็กในภาพใด?



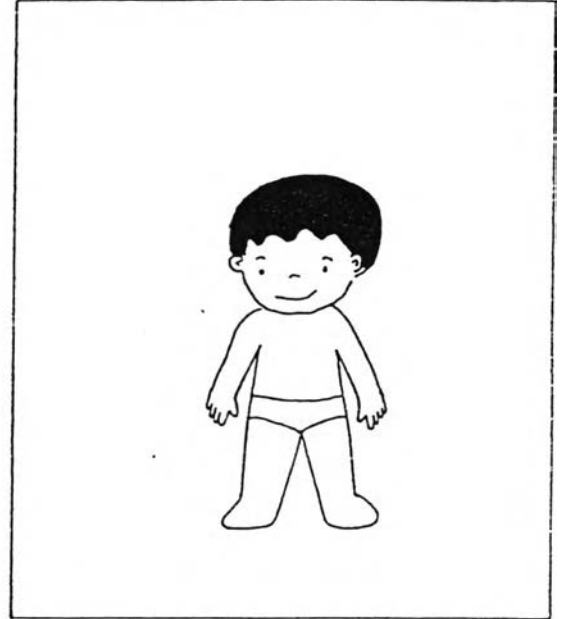
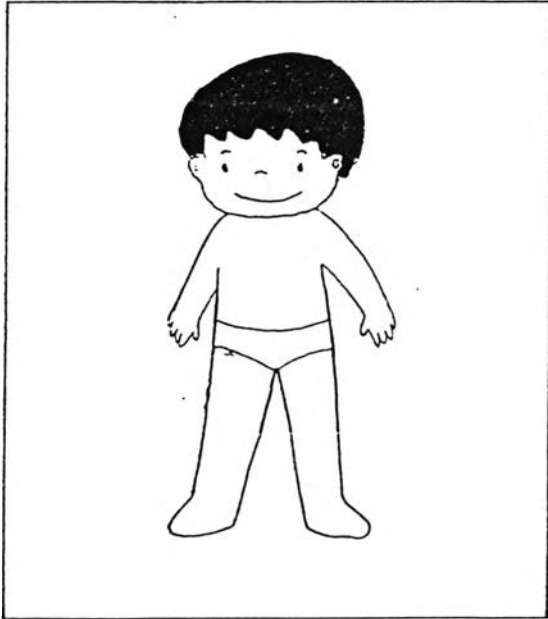
ข้อที่ 2 คำถามที่ 1 หนูมีรูปร่างเหมือนกับเด็กในภาพใด?



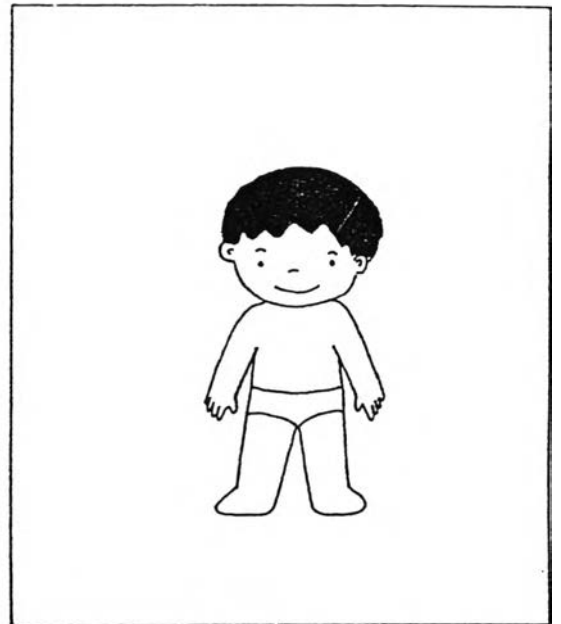
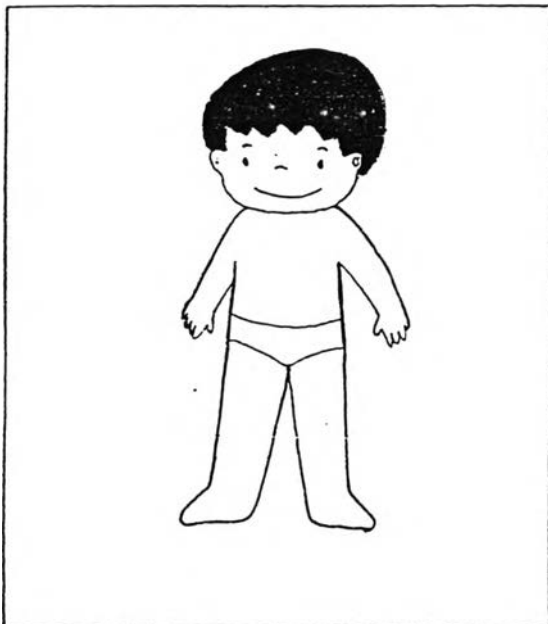
คำถามที่ 2 หนูอยากให้ตนเองมีรูปร่างเหมือนกับเด็กในภาพใด?



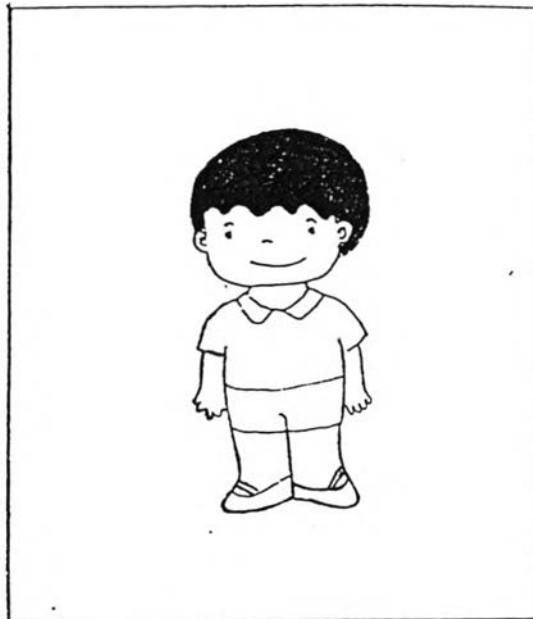
ข้อ 3 คำถามที่ 1 หนูเป็นเหมือนกับเด็กในภาพใด?



คำถามที่ 2 หนูอยากให้ตนเองเป็นเหมือนกับเด็กในภาพใด?



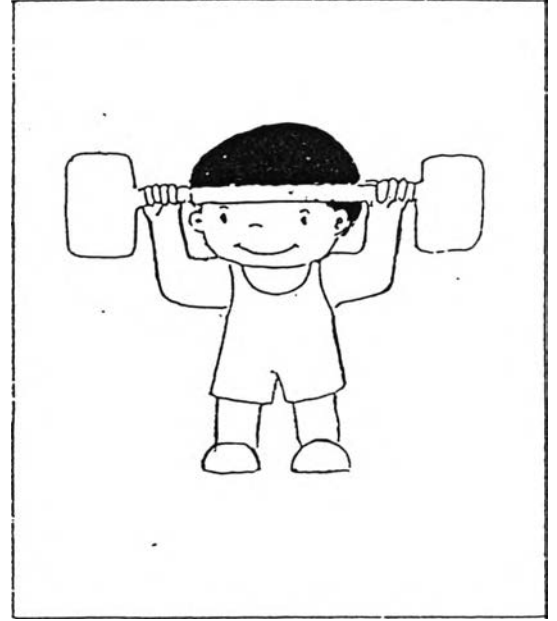
ข้อ 4 คำถามที่ 1 หนูแต่งกายเหมือนกับเด็กในภาพใด?



คำถามที่ 2 หนูอยากให้ตนเองแต่งกายเหมือนกับเด็กในภาพใด?

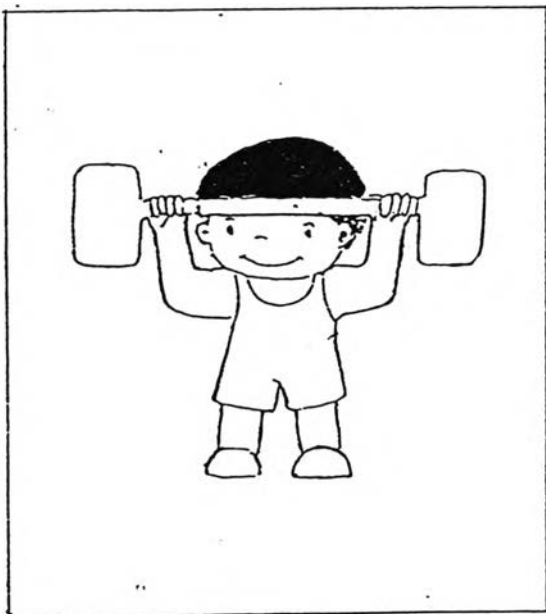


ข้อ 5 คำถามที่ 1 หนูมีสุขภาพเหมือนกับเด็กในภาพใด?



คำถามที่ 2 หนูอยากให้ตนเองมีสุขภาพเหมือนกับเด็กในภาพ

ใด?



ตอนที่ 2 อัฒมโนทัศน์ด้านความสามารถ

ข้อ 6 คำถามที่ 1 หนูเป็นเหมือนกับเด็กในภาพใด?



คำถามที่ 2 หนูอยากให้ตนเองเป็นเหมือนกับเด็กในภาพใด?



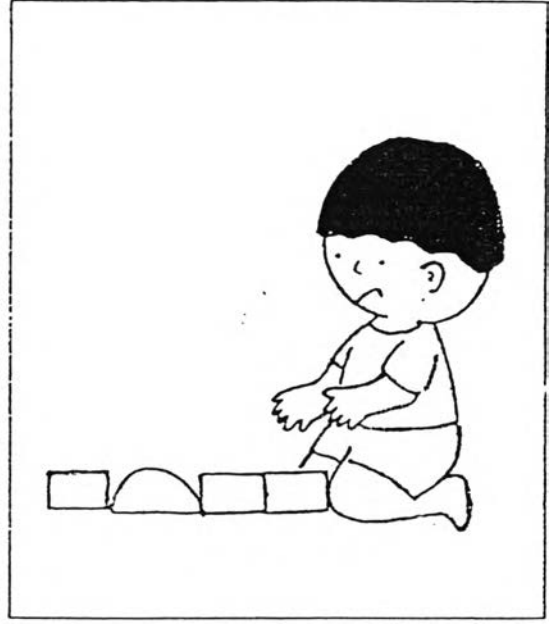
ข้อ 7 คำถามที่ 1 หนูมีความสามารถเหมือนกับเด็กในภาพใด?



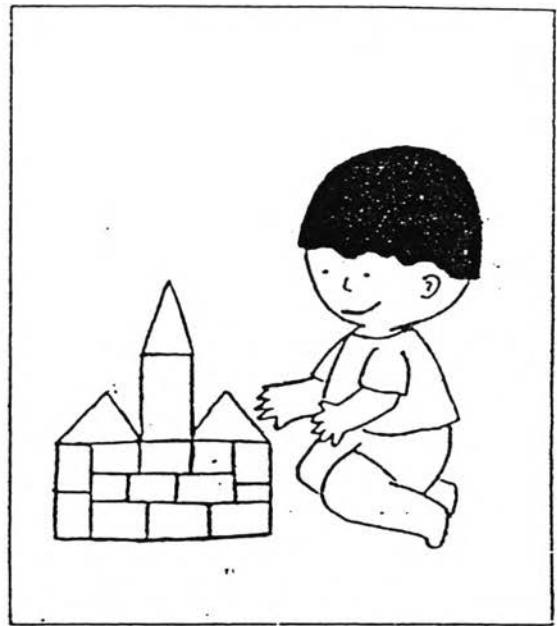
คำถามที่ 2 หนูอยากให้ตนเองมีความสามารถเหมือนกับเด็กในภาพใด?



ข้อ 8 คำถามที่ 1 หนูมีความสามารถเหมือนกับเด็กในภาพใด?



คำถามที่ 2 หนูอยากให้ตนเองมีความสามารถเหมือนกับเด็กในภาพใด?



ข้อ 9 คำถามที่ 1 หนูมีความสามารถเหมือนกับเด็กในภาพใด?



คำถามที่ 2 หนูอยากให้ตนเองมีความสามารถเหมือนกับเด็กใน
ภาพใด?



ตอนที่ 3 อัฒมโนทัศน์ด้านสังคม

ข้อ 10 คำถามที่ 1 เวลาอยู่กับเพื่อนหนูมีลักษณะเหมือนกับเด็กในภาพใด?

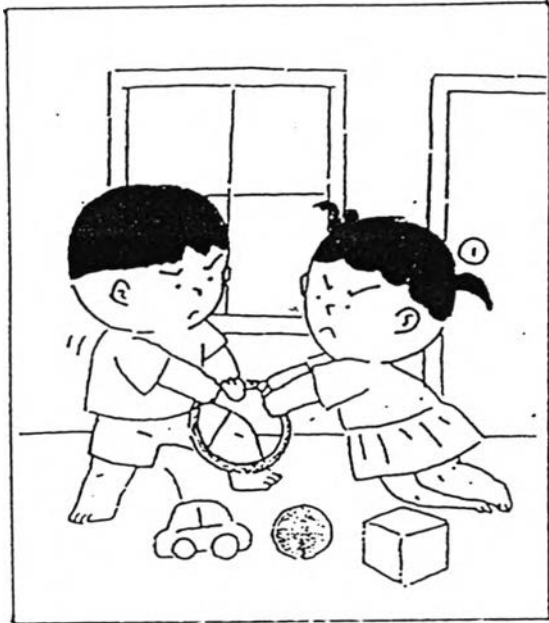


คำถามที่ 2 เวลาอยู่กับเพื่อนหนูอยากให้ตนเองมีลักษณะเหมือนกับเด็กในภาพใด?



ข้อ 11 คำถามที่ 1 เวลาเล่นกับเพื่อนหนูมีลักษณะเหมือนกับเด็กในภาพ

ใด?



คำถามที่ 2 เวลาเล่นกับเพื่อนหนูอยากให้ตนเองมีลักษณะ
เหมือนกับเด็กในภาพใด?



ข้อ 12 คำถามที่ 1 หนูปฏิบัติตัวกับเพื่อนเหมือนกับเด็กในภาพใด?

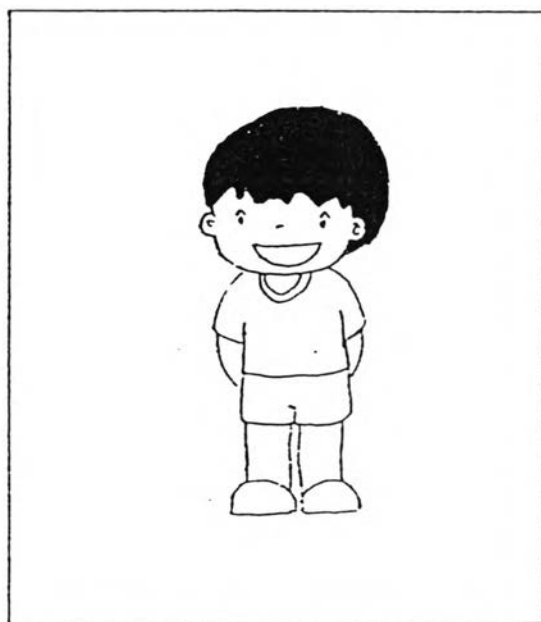


คำถามที่ 1 หนูอยากให้ตนเองปฏิบัติตัวกับเพื่อนเหมือนใครกับเด็ก
ในภาพใด?



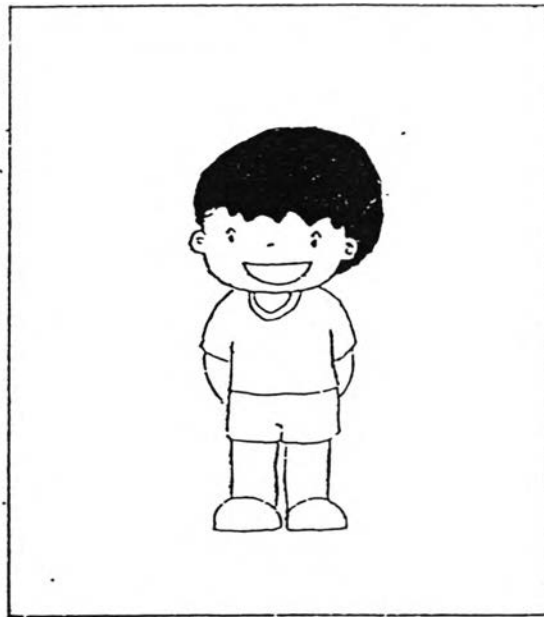
ตอนที่ 4 อัดมโนทัศน์ด้านอารมณ์

ข้อ 13 คำถามที่ 1 หนูมีอารมณ์เหมือนกับเด็กในภาพใด?

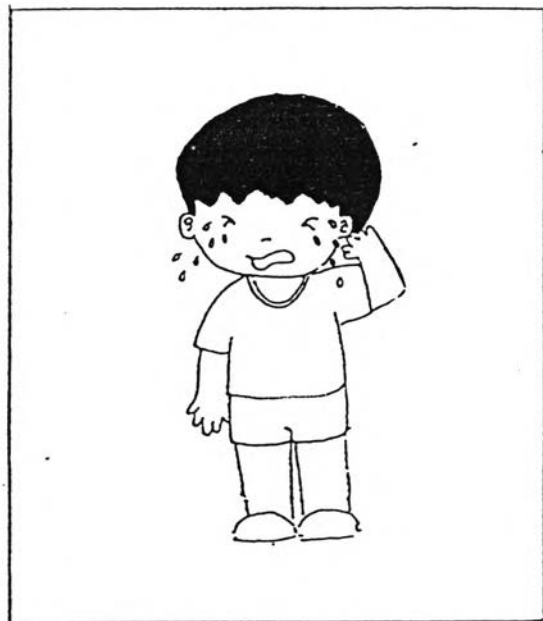
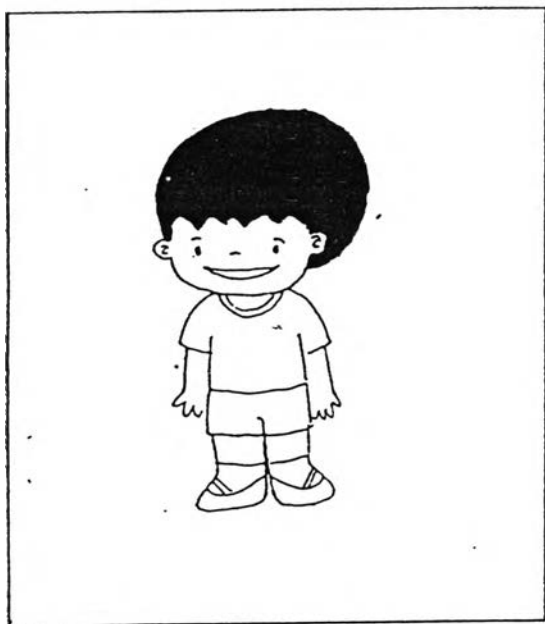


คำถามที่ 2 หนูอยากให้ตนเองมีอารมณ์เหมือนกับเด็กในภาพ

ใด?



ข้อ 14 คำถามที่ 1 หนูมีความรู้สึกเหมือนกับเด็กในภาพใด?



คำถามที่ 2 หนูอยากให้ตนเองมีความรู้สึกเหมือนกับเด็กในภาพ

ใด?



แบบสังเกตพฤติกรรมอัตมโนทัศน์ของเด็กวัยอนุบาล

คำชี้แจง แบบสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกถึงพฤติกรรมการมีอัตมโนทัศน์ของเด็กกำพร้า วัยอนุบาล ประกอบด้วยพฤติกรรม 4 ด้านดังนี้

1. อัตมโนทัศน์ด้านร่างกาย
2. อัตมโนทัศน์ด้านความสามารถ
3. อัตมโนทัศน์ด้านสังคม
4. อัตมโนทัศน์ด้านอารมณ์

วิธีวัด

1. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเป็นผู้สังเกตพฤติกรรมของเด็กเป็นรายบุคคล ในช่วงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ แล้วบันทึกพฤติกรรมในช่องระดับคะแนน ตามพฤติกรรมที่ปรากฏ
2. ในการสังเกตพฤติกรรมแต่ละครั้ง จะดำเนินการสังเกตดังนี้
 - 2.1 ก่อนการทดลอง ช่วงเวลา 08.00 น. – 11.00 น. ทุกวันเป็นเวลา 2 สัปดาห์
 - 2.2 หลังการทดลอง ช่วงเวลา 08.00 น. – 11.00 น. ทุกวันเป็นเวลา 2 สัปดาห์
3. ผู้สังเกตจะต้องไม่ใช้ความรู้สึกของตนเองประกอบการบันทึก
4. เมื่อเสร็จสิ้นการสังเกต ผู้สังเกตจะต้องตรวจสอบพฤติกรรมให้ครบถ้วน

การให้คะแนน

- ให้ 1 คะแนน สำหรับพฤติกรรมที่แสดงออก
ให้ 0 คะแนน สำหรับพฤติกรรมที่ไม่แสดงออก

แบบสังเกตพฤติกรรมอัตโนมัติของเด็กวัยอนุบาล

ชื่อ.....นามสกุล.....เพศ.....อายุ.....

วัน/เดือน/ปี.....เวลา.....สถานที่.....กิจกรรม.....

ก่อนการทดลอง

หลังการทดลอง

อัตโนมัติ	ระดับคะแนนของพฤติกรรม		หมายเหตุ
	0	1	
1. ด้านร่างกาย			
1.1 การแสดงออกได้เหมาะสมกับเพศ	<input type="checkbox"/> ไม่สามารถบอกเพศและแสดงออกไม่เหมาะสมกับเพศ	<input type="checkbox"/> บอกและแสดงออกได้เหมาะสมกับเพศของตนเอง	
1.2 ความแข็งแรงของร่างกาย	<input type="checkbox"/> การเคลื่อนไหวยังไม่คล่องแคล่ว	<input type="checkbox"/> เคลื่อนไหวได้คล่องแคล่ว รวดเร็ว	
1.3 การรักษาสุขภาพอนามัย	<input type="checkbox"/> สุขภาพไม่แข็งแรงมักเจ็บป่วยบ่อย	<input type="checkbox"/> สุขภาพแข็งแรงและสามารถดูแลตนเองได้	
2. ด้านความสามารถ			
2.1 กล้าแสดงออก	<input type="checkbox"/> เมื่อครูขออาสาสมัครจะไม่กล้าอาสา	<input type="checkbox"/> เมื่อครูขออาสาสมัครมาทำกิจกรรมจะกล้าอาสาเสมอ	
2.2 ความมั่นใจในตนเอง	<input type="checkbox"/> ยังไม่มีความมั่นใจในการพูดและการแสดงออก	<input type="checkbox"/> มีความมั่นใจในการพูดและการแสดงออกด้วยตนเอง	
2.3 ความมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ	<input type="checkbox"/> ความสนใจในการทำงานที่ได้รับมอบหมายยังมีน้อย	<input type="checkbox"/> กระตือรือร้นในการทำงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จตามกำหนดเวลาด้วยตนเอง	

อัตมโนทัศน์	ระดับคะแนนของพฤติกรรม		หมายเหตุ
	0	1	
3. ด้านสังคม			
3.1 การให้ความร่วมมือกับเพื่อนในการเล่นหรือการทำงาน	<input type="checkbox"/> ไม่ยอมรับและไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่มแม้ครูได้นำมาแล้ว	<input type="checkbox"/> ยอมรับและปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่มด้วยความเต็มใจ	
3.2 การเข้าร่วมกลุ่มกับผู้อื่น	<input type="checkbox"/> ทำงานตามลำพังคนเดียวและชอบ อยู่คนเดียวเสมอ	<input type="checkbox"/> ทำงานและเล่นเป็นกลุ่มกับเพื่อนได้	
3.3 การรู้จักแบ่งปัน	<input type="checkbox"/> ไม่แบ่งปันของตนเองและชอบหยิบสิ่งของส่วนรวมมาเก็บไว้แม้ว่าครูได้นำมาแล้ว	<input type="checkbox"/> แบ่งปันสิ่งของของตนให้ออกไปเพื่อเสมอ	
4. ด้านอารมณ์			
4.1 ความจำเริญ เบิกบาน	<input type="checkbox"/> ไม่พูดคุยกับเพื่อน มักจะอยู่คนเดียว	<input type="checkbox"/> พูดคุยกับเพื่อนและแสดงออกด้วยความสนุกสนาน จำเริญ แจ่มใสเสมอๆ	
4.2 ความชื่นชมต่อความสามารถของตน	<input type="checkbox"/> ไม่มั่นใจในการแสดงความสามารถของตนเอง	<input type="checkbox"/> แสดงความสามารถของตนเองด้วยความมั่นใจและภาคภูมิใจ	
4.3 การควบคุมตนเองเมื่อมีอารมณ์กลัว	<input type="checkbox"/> จะมีอาการกลัวและวิ่งหนีไปทันทีเวลาเห็นสิ่งที่น่ากลัว	<input type="checkbox"/> จะควบคุมตนเองได้ดีเวลาที่เห็นสิ่งที่น่ากลัว	

ผู้สังเกต.....

แบบสัมภาษณ์อัตมโนทัศน์ของเด็กวัยอนุบาล

ชื่อ.....วัน/เดือน/ปี.....

 ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง

ข้อคำถามในการสัมภาษณ์	คำตอบของคำถามที่บ่งชี้ว่ามีอัตมโนทัศน์
<p>อัตมโนทัศน์ด้านร่างกาย</p> <p>1. "หนูอยากเป็นเด็กผู้หญิงหรือเด็กผู้ชาย"</p> <p>2. "หนูคิดว่ารูปร่างของหนูเป็นอย่างไรบ้าง หนูชอบที่ตนเองมีรูปร่างแบบนี้หรือไม่ และอยากให้ตนเองมีรูปร่างอย่างไร "</p> <p>3. "หนูคิดว่าหนูแต่งกายเป็นอย่างไรบ้าง ชอบหรือเปล้าที่ตนเองแต่งกายแบบนี้ หนูอยากให้ตนเองแต่งกายอย่างไร"</p> <p>4. "หนูอยากให้ตนเองมีสุขภาพอย่างไร หนูพอใจกับความแข็งแรงของร่างกายตนเองหรือไม่"</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● คำตอบที่ได้ควรเป็นคำตอบที่สอดคล้องและตรงกับเพศของเด็กเอง ● คำตอบที่ได้ควรเป็นคำตอบที่สอดคล้องและตรงกับรูปร่างของเด็กเอง ● คำตอบที่ได้ควรเป็นคำตอบที่สอดคล้องและตรงกับลักษณะการแต่งกายของเด็กเอง ● คำตอบที่ได้ควรเป็นคำตอบที่สอดคล้องและตรงกับสุขภาพร่างกาย ความสมบูรณ์แข็งแรงของเด็กเอง
<p>อัตมโนทัศน์ด้านความสามารถ</p> <p>5. "ถ้าต้องออกมาร้องเพลงหน้าชั้น หนูจะทำอย่างไร กล้าออกมาหรือไม่"</p> <p>6. "เวลาที่หนูทำกิจกรรมได้สำเร็จ หนูรู้สึกอย่างไรกับตนเอง"</p> <p>7. "เวลาที่หนูทำกิจกรรมได้สำเร็จ หนูรู้สึกอย่างไรกับผลงานที่หนูทำ"</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● คำตอบที่ได้ควรเป็นคำตอบที่สอดคล้องและตรงกับการแสดงออกของเด็กเอง ● เด็กตอบว่าภูมิใจ พึงพอใจในตนเอง และควรเป็นคำตอบที่สอดคล้องและตรงกับการแสดงออกของเด็กเอง ● เด็กตอบว่าภูมิใจ พึงพอใจในผลงานของตนเอง และควรเป็นคำตอบที่สอดคล้องและตรงกับการแสดงออกของเด็กเอง

ข้อความคำถามในการสัมภาษณ์	คำตอบของคำถามที่บ่งชี้ว่ามีอัตมโนทัศน์
<p><i>อัตมโนทัศน์ด้านสังคม</i></p> <p>8. "เวลาอยู่กับเพื่อนหนูเป็นอย่างไร และหนูอยากให้ตนเองปฏิบัติต่อเพื่อนอย่างไร"</p> <p>9. "เวลาหนูเห็นเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ หนูจะอย่างไร หนูพอใจกับการกระทำของตนเองหรือไม่และอยากให้ตนเองปฏิบัติต่อเพื่อนอย่างไร"</p> <p>10. "ถ้าหนูมีของเล่นหลายชิ้น แต่เพื่อนไม่มีของเล่น หนูจะอย่างไร หนูพอใจกับการกระทำของตนเองที่มีต่อเพื่อนหรือไม่"</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● คำตอบของทั้ง 2 คำถามควรเป็นคำตอบที่สอดคล้องตรงกันตรงกับการแสดงออกของเด็กเอง ● เด็กตอบว่าภูมิใจ พึงพอใจในการกระทำของตนเอง และควรเป็นคำตอบที่สอดคล้องและตรงกับการแสดงออกของเด็กเอง ● เด็กตอบว่าภูมิใจ พึงพอใจในการกระทำของตนเอง และควรเป็นคำตอบที่สอดคล้องและตรงกับการแสดงออกของเด็กเอง
<p><i>อัตมโนทัศน์ด้านอารมณ์/ความรู้สึก</i></p> <p>11. "หนูมีอารมณ์อย่างไร และอยากให้ตนเองมีอารมณ์อย่างไร"</p> <p>12. "หนูมีความรู้สึกอย่างไร และอยากให้ตนเองมีความรู้สึกอย่างไร"</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● คำตอบที่ได้จาก 2 คำถามควรเป็นคำตอบที่สอดคล้องและตรงกัน รวมทั้งตรงกับการแสดงออกของเด็ก ● คำตอบที่ได้จาก 2 คำถามควรเป็นคำตอบที่สอดคล้องและตรงกัน รวมทั้งตรงกับการแสดงออกของเด็กที่ปฏิบัติต่อเพื่อน

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของโปรแกรมส่งเสริมอัตมโนทัศน์
สำหรับเด็กกำพร้าวัยอนุบาลในสถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพญาไท

คำชี้แจง

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของโปรแกรมส่งเสริมอัตมโนทัศน์
สำหรับเด็กกำพร้าวัยอนุบาลในสถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพญาไทมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นรายละเอียดของแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1

เพศ ชาย หญิง

อายุ.....ปี

ตำแหน่ง นักพัฒนาการ

ผู้ดูแลเด็ก

อื่นๆ โปรดระบุ.....

ประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับเด็ก.....ปี

ตอนที่ 2 กรณำทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	พอใช้	น้อย	น้อยที่สุด
การดำเนินกิจกรรมในโปรแกรมฯ					
1. โปรแกรมฯ ส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับตัวเองสำรวจตนเอง.....					
2. โปรแกรมฯ ส่งเสริมให้เด็กมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกัน.....					
3. โปรแกรมฯ ส่งเสริมให้เด็กเป็นผู้ริเริ่มที่จะเรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองสนใจ.....					
4. โปรแกรมฯ ส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้จากการทำกิจกรรมต่างๆร่วมกับเพื่อน.....					
5. โปรแกรมฯ ส่งเสริมให้เด็กกล้าคิด กล้าทำ และกล้าแสดงออก.....					
6. โปรแกรมฯ ส่งเสริมให้เด็กเกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเองเชื่อมั่นในตนเอง.....					
7. โปรแกรมฯ ส่งเสริมความรับผิดชอบให้กับเด็กในการทำกิจกรรมร่วมกันให้บรรลุผล.....					
8. บรรยากาศของการจัดกิจกรรมต่างๆ ในโปรแกรมฯ มีความอบอุ่น ผ่อนคลายทำให้เด็กเกิดความรู้สึกไว้วางใจ.....					
ทักษะของเด็กที่มีต่อการเข้าร่วมโปรแกรมฯ					
9. ผู้ประเมินสังเกตพบว่าเด็กมีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมต่างๆในโปรแกรมฯ.....					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	พอใช้	น้อย	น้อยที่สุด
10. ผู้ประเมินสังเกตพบว่าเด็กๆ มีความสุข ความพอใจเมื่อเข้าร่วมทำกิจกรรมต่างๆใน โปรแกรมฯ.....					
11. ผู้ประเมินสังเกตพบว่าเด็กๆ มีความเชื่อมั่น ในตนเองและกล้าแสดงออกเพิ่มมากขึ้น.....					
12. ผู้ประเมินสังเกตพบว่าเด็กๆ แสดงออกถึง ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง กล่าวถึงตนเองในแง่บวก เพิ่มมากขึ้น.....					
13. ผู้ประเมินสังเกตพบว่าเด็กๆ มีความพึงพอใจ ในการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับเพื่อนเพิ่มมา กขึ้น.....					
14. ผู้ประเมินสังเกตพบว่าเด็กๆ มีความ กระตือรือร้น สนใจต่อสิ่งต่างๆ รอบตัวเพิ่มมา กขึ้น.....					
การนำโปรแกรมฯไปประยุกต์ใช้					
15. โปรแกรมฯ สามารถนำไปใช้ หรือประยุกต์ใช้ ได้เหมาะสมสำหรับเด็กกำพร้าวัยอนุบาลในสถาน สงเคราะห์.....					
16. โปรแกรมฯ มีกิจกรรมที่สามารถส่งเสริมให้ เด็กเกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง ซึ่งเป็นวิธีท่าน สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับเด็กได้.....					
รวม					

ตอนที่ 3

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ขอขอบพระคุณ

นางสาวรัตนา รักษ์สันติภักดี

ผู้วิจัย

ภาคผนวก จ

เอกสารและสื่อประกอบโปรแกรมฯ

1. คู่มือการใช้โปรแกรมส่งเสริมอัตมโนทัศน์สำหรับเด็กกำพร้าวัยอนุบาลในสถานสงเคราะห์
เด็กอ่อนพญาไท กรุงเทพมหานคร
2. แผนการจัดกิจกรรมแบบร่วมมือ

คู่มือการใช้โปรแกรมส่งเสริมอัตมโนทัศน์สำหรับเด็ก
กำพร้าวัยอนุบาลในสถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพญาไท
กรุงเทพมหานคร



นางสาวรัตนา รัชส์ันติภักดี

ผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พูนสุข บุญชัยสวัสดิ์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

คู่มือการใช้โปรแกรมนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง
การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมอัตมโนทัศน์สำหรับเด็กกำพร้าวัยอนุบาล
ในสถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพญาไท กรุงเทพมหานคร

กาน้ำ

เด็กแรกคลอดถูกหึ่งวันละ 8 ราย คือสถิติล่าสุดที่ประกาศให้รับรู้กันทั่วไป ซึ่งหาก ทบพจนตัวเลขกันขึ้นไปเรื่อยๆ ตามจำนวนวันในปฏิทินแล้ว สิ่งที่น่าคิด คือ การทวีสูงขึ้นของ จำนวนที่น่าตกใจไม่น้อย ก่อให้เกิดคำถามขึ้นในใจว่า "เด็กที่ถูกทอดทิ้งตั้งแต่วัยทารกเช่นนี้ จะไปอยู่ที่ไหน อยู่อย่างไร โตขึ้นจะมีบุคลิกและดำเนินชีวิตไปอย่างไร"

สถานสงเคราะห์นับเป็นสถานที่หนึ่งที่ทำให้การอบรมเลี้ยงดูเด็กที่ถูกทอดทิ้งเหล่านี้ แน่นนอนว่าลำพังการให้การเลี้ยงดูเด็กในสถานสงเคราะห์ ไม่สามารถตอบสนองต่อ ความต้องการและธรรมชาติของเด็กได้อย่างครบถ้วน ส่งผลให้เด็กเหล่านี้มีพัฒนาการที่ล่าช้า มีปัญหาทางพฤติกรรม ขาดจินตนาการและความคิดริเริ่มรวมทั้งมีอัตมโนทัศน์ที่เป็นลบต่อ ตนเอง

คู่มือการใช้โปรแกรมส่งเสริมอัตมโนทัศน์สำหรับเด็กกำพร้าวัยอนุบาลในสถานสงเคราะห์ เด็กอ่อนพญาไท ฉบับนี้เป็นการรวบรวมเนื้อหาสาระเกี่ยวกับลักษณะของรูปแบบ ขั้นตอน เทคนิค วิธีการรวมถึงประโยชน์ของการนำรูปแบบนี้ไปใช้ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่ใช้โปรแกรมฯ ซึ่งทำ หน้าที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กกำพร้าได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา รวมทั้งใช้ ประโยชน์จากความรู้ที่ได้ประมวลมานี้ ในการช่วยเหลือให้เด็กกำพร้ามีโอกาสที่จะพัฒนาตนตาม ศักยภาพที่มีอยู่อย่างแท้จริง

นางสาวรัตนา รักษ์สันติภักดิ์

ผู้วิจัย

ขั้นตอนการใช้โปรแกรมฯ

1. ศึกษาก่อนว่าในโปรแกรมฯ นี้มีเอกสารอะไรบ้าง

2. ศึกษาเนื้อหาในเอกสาร วิธีการใช้โปรแกรมฯ ให้เข้าใจก่อนนำไปใช้

3. จัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ที่เสนอแนะ / เตรียมสถานที่ให้พร้อมก่อนการใช้โปรแกรมฯ



สภาพและปัญหาเด็กกำพร้าในสถานสงเคราะห์

เคยนึกสงสัยบ้างหรือไม่ว่า..เด็กกำพร้า
เด็กถูกทอดทิ้ง เขามีชีวิตอยู่กันอย่างไร?



☛ เด็กกำพร้า เด็กถูกทอดทิ้งส่วนหนึ่งอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ ซึ่งมีอยู่มากมายหลายแห่งทั่วประเทศ สถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพญาไท เป็นหนึ่งในจำนวนสถานสงเคราะห์ของรัฐบาลที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูและให้ความช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสกลุ่มนี้

มาทำความรู้จักกับสถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพญาไท กันเถอะ..

สถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพญาไท

สถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพญาไท เป็นหน่วยงานหนึ่งของกรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เริ่มก่อตั้งในปี พ.ศ.2496 สมัย จอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี สถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพญาไท มีหน้าที่ดูแล สวัสดิภาพของเด็กที่ถูกทอดทิ้งด้วยความตระหนักว่า เด็กทุกคนในสังคมพึงได้รับสิทธิและโอกาสจากสังคม ในอันที่จะเจริญเติบโตและมีพัฒนาการทั้ง ทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ จิตใจและสังคม อย่างสมบูรณ์ที่สุด

มาทำความรู้จักกับเด็ก ๆ ในสถานสงเคราะห์กันเถอะ 🌟

เด็กๆ ที่ถูกทอดทิ้งเป็นจำนวนมากที่อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ บ้านเด็กอ่อนพญาไท เป็นสถานสงเคราะห์ที่ให้การอุปการะเด็กถูกทอดทิ้งตั้งแต่แรกเกิด - 5 ปี ถึงแม้ว่าสถานสงเคราะห์ จะสามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานให้กับเด็กๆ ทุกคนในสถานสงเคราะห์ได้อย่างเพียงพอ แต่สิ่งหนึ่งซึ่งสถานสงเคราะห์ไม่สามารถชดเชยให้กับเด็กได้ คือ ความต้องการทางด้านจิตใจ ครอบครัวเป็นสถานที่ที่ดีที่สุดสำหรับเด็กในการอบรมเลี้ยงดูให้เขาเติบโตขึ้นเป็นคนที่มีบุคลิกทั้งกายและใจ

เด็กกำพร้า หรือเด็กถูกทอดทิ้งจะได้รับการดูแลจากพี่เลี้ยง อัตราส่วนเด็ก : พี่เลี้ยง เป็น 15 : 1 การทำกิจวัตรประจำวันของเด็กจะปฏิบัติตามตาราง เช่น เด็กๆ จะรับประทานอาหารเช้าพร้อมกันในเวลา 7.00 น. ทำกิจกรรมในห้องเรียนเวลา 8.30 น. จนกระทั่งเข้านอนเวลา 20.00 น.

ทุกๆ กิจกรรม เป็นสิ่งที่เด็กๆ ล้วนปฏิบัติตาม ดังนั้นเด็กที่อยู่ในสถานสงเคราะห์จึงไม่สามารถเลือกทำในสิ่งที่ต้องการ สาเหตุนี้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เด็กในสถานสงเคราะห์มีพัฒนาการหลายๆ ด้านต่ำกว่าปกติ เช่น พัฒนาการด้านภาษา ความคิดริเริ่ม ความพึงพอใจในตนเอง พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์ สังคม ฯลฯ



เด็ก ๆ มีที่มาจากไหนบ้าง?

เด็ก ๆ ในสถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพญาไท มีทั้งเด็กชายและเด็กหญิง อายุตั้งแต่แรกเกิด - 5 ปี ซึ่งเด็กแต่ละคนมีที่มาต่างๆ กัน ดังนี้

- ☼ เด็กถูกทอดทิ้งตามโรงพยาบาล หรือที่สาธารณะ
- ☼ เด็กจากครอบครัวยากจน ครอบครัวแตกแยก หรือกำพร้าบิดามารดา
- ☼ เด็กจากครอบครัวมีปัญหา เช่น บิดามารดา หรือผู้ปกครองเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง ไม่สมประกอบ หรือต้องโทษคุมขัง เป็นต้น
- ☼ เด็กที่บิดามารดา เป็นผู้รับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์ต่างๆ ของกรมประชาสงเคราะห์
- ☼ เด็กเร่ร่อน พลัดหลง หรือเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูไม่เหมาะสม

การดำเนินการหลังจากรับเด็กเข้ามาในสถานสงเคราะห์

☼ สถานสงเคราะห์จะติดตามหาครอบครัวเดิมของเด็กด้วยการออกเยี่ยมบ้าน ประชาศหาในสื่อมวลชนทั้งในกรุงเทพและต่างจังหวัด ถ้าพบก็จะมอบเด็กคืนให้ และพิจารณาช่วยเหลือครอบครัวตามความเหมาะสม



ค.ช.สมชาย

ค.ญ.จิวรี่

ค.ช.ณัฐ

■ ค.ช.สมชาย

ประมุขี บุตรนาทวิ นางเคียบ ประมุขี ถูกทิ้งที่ รพ.ราชวิถี ค.ญ.จิวรี่ อุประ บุตรนาทวิซูรีย์ นางมะ อุประ ถูกทิ้งที่ รพ.เด็ก, ค.ช.ณัฐ ไขบุญ บุตรนาทวิรัฐฉิน นางรัฐฉินวิรุทธิ์ ไขบุญ ถูกทิ้งที่ รพ.เด็ก, ค.ญ.ณัฐชาธิย์ จันทร์สวัสดิ์ บุตรนาทวิบุษสง นางประคำ จันทร์สวัสดิ์, ค.ช.ภัณฑาร ชื่อตั้ง ถูกทิ้งที่หมู่บ้านออกกระบือ สบู่สารคาม, ค.ช.อาชวี ชื่อตั้ง คงคตังที่ รพ.ตากสิน 16 ม.ค. 41, ค.ช.สมพล วรณรี บุตรนางเยเวรส วรณรี คงคตังที่ รพ.เจ้าพระยาบรมราชสุพรรณฯ, ค.ญ.ธิตา สิชมภู บุตรนายจำปา นางานิดา แสงอรุณ ถูกทิ้งที่ รพ.บางปะอิน อุทยา, ค.ช.คเชนทร์ วงศ์ณศรี บุตรนายสิทธิวิธ นางรัชดา มาศศิษฐ์ ขอให้ผู้ปกครองเด็กเหล่านี้มาหลักฐานมารับได้ที่ น.ส.สมหมาย ช่างเือก ผอ.กองสงเคราะห์เด็กและบุคคลวัยรุ่น บ้านราชวิถี ถนน, โทร. 246-8659, 247-9576.....■

ส่วนกรณีที่ดีติดตามแล้วไม่พบ หรือเด็กไม่เป็นที่ต้องการของครอบครัว จะมีการพิจารณาหาครอบครัวอุปการะที่เหมาะสม เพื่อรับเด็กไปดูแลแบบฝากเลี้ยงตามบ้านชั่วคราว (Foster Home Care) หรือโดยการรับเป็นบุตรบุญธรรม (Adoption) ทั้งครอบครัวชาวไทยและชาวต่างประเทศ



ดูแลแบบฝากเลี้ยงตามบ้าน



ครอบครัวบุญธรรมชาวต่างชาติ

ส่วนเด็กที่ยังคงมีพ่อแม่ แต่พ่อแม่ไม่พร้อมที่จะรับกลับไปดูแล สถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพญาไทจะให้ที่เลี้ยงดูต่อไปจนกระทั่งอายุ 5 ปี หลังจากนั้นจะย้ายเด็กไปรับการศึกษาที่สถานสงเคราะห์เด็กบ้านนาซาวี

การดำเนินงานในสถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพญาไท

1. บริการด้านการเลี้ยงดู

ให้การสงเคราะห์ด้านที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ดูแลความสะอาด การบริโภคน้ำ และการพักผ่อน

2. บริการด้านการรักษาพยาบาลและอนามัย

ให้การรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วยโดยแพทย์ พยาบาล ให้ภูมิคุ้มกันโรคและฉีดวัคซีนป้องกันโรคต่างๆ พัฒนาสุขภาพอนามัยให้มีการเจริญเติบโตตามวัย

3. บริการด้านการพัฒนาและฝึกอบรม

ฝึกและสอนให้เรียนรู้เรื่องกิจวัตรประจำวัน มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม การหัดการพูด ฝึกมารยาทและสร้างลักษณะนิสัยที่ดี

4. บริการด้านสังคมสงเคราะห์

จัดทำทะเบียนประวัติและเกี่ยวกับสวัสดิภาพเด็กโดยประสานงานกับแพทย์และพยาบาล มีการสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย เพื่อแก้ปัญหาเด็กเป็นรายบุคคล

5. บริการด้านสันทนาการ

ฝึกการทำกิจกรรมในร่ม ให้เด็กเล่นของเล่นตามความเหมาะสมกับวัย และการทำกิจกรรมกลางแจ้งโดยให้ออกกำลังกายกลางสนาม เล่นเครื่องเล่นสนาม

6. บริการด้านสวัสดิการ

มีการฝากเลี้ยงตามบ้าน พิจารณาให้เด็กมีผู้อุปการะ เพื่อให้เด็กได้รับความอบอุ่นจากครอบครัวและนักสังคมสงเคราะห์ จะคอยออกเยี่ยมครอบครัว เพื่อให้คำแนะนำในการช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาและยังพิจารณาให้แก่ผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมตามที่กรมประชาสงเคราะห์เห็นสมควร



ต้นฉบับ หน้าขาดหาย

การให้การเลี้ยงดูเด็กตามกลุ่มอายุ

เด็กกำพร้า และถูกทอดทิ้งในสถานสงเคราะห์เด็กอ่อนกรุงเทพฯ ใหม่อีกจำนวนประมาณ 300 คน การให้การเลี้ยงดูเด็กจะแบ่งตามระดับอายุ ดังนี้

- ❁ กลุ่มวัยทารก (Infant Group) อายุแรกเกิด – 1 ปี
- ❁ กลุ่มวัยเตาะแตะ (Toddler Group) อายุ 1 – 3 ปี
- ❁ กลุ่มวัยอนุบาล (Preschool Group) อายุ 3 – 5 ปี

เด็กแต่ละกลุ่มจะมีพี่เลี้ยงคอยดูแล อัตราส่วนระหว่างเด็กต่อพี่เลี้ยงเป็น 15 : 1 ในกรณีที่เด็กสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ และอัตราส่วน 10 : 1 ในกรณีที่เด็กเล็กที่ยังไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้

เด็กแต่ละกลุ่มจะมีพี่เลี้ยงประมาณกลุ่มละ 9 คน และมีนักพัฒนาการคอยดูแลและกระตุ้นพัฒนาการอีกกลุ่มละ 2 คน ในกลุ่มวัยอนุบาล นักพัฒนาการจะทำหน้าที่จัดกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อม โดยมีการจัดมุมต่างๆ เพื่อให้เด็กเล่นตามมุม



กิจวัตรประจำวันของเด็กวัยอนุบาลในสถานสงเคราะห์

วันจันทร์ - วันศุกร์

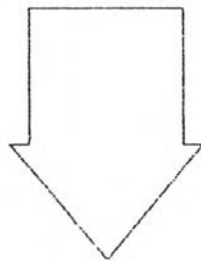
- 6.00 น. : ตื่นนอน ล้างหน้าแปรงฟัน
 7.00 น. : รับประทานอาหารเช้า อาบน้ำล้างตัว
 9.00 น. : เข้าแถวเคารพธงชาติ ซอกกำลังกาย
 9.00 น. : เข้าห้องทำกิจกรรม
 11.00 น. : พักรับประทานอาหารกลางวัน
 12.00 น. : อาบน้ำ
 13.00 น. : นอน
 15.00 น. : รับประทานอาหารว่าง
 15.30 น. : เล่นสนาม
 16.30 น. : รับประทานอาหารเย็น
 18.00 น. : อาบน้ำ ตีมนม
 19.00 น. : กิจกรรมอิสระ
 20.00 น. : สวดมนต์ ขึ้นเตียงนอน

วันเสาร์ - วันอาทิตย์

- 6.00 น. : ตื่นนอน ล้างหน้าแปรงฟัน
 7.00 น. : รับประทานอาหารเช้า
 8.00 น. : เล่นอิสระ คูโทรทัศน์บนเตียง
 12.00 น. : พักรับประทานอาหารกลางวัน
 13.00 น. : นอน
 15.00 น. : รับประทานอาหารว่าง
 15.30 น. : เล่นสนาม
 16.30 น. : รับประทานอาหารเย็น
 18.00 น. : อาบน้ำ ตีมนม
 19.00 น. : กิจกรรมอิสระ
 20.00 น. : สวดมนต์ ขึ้นเตียงนอน



เราจะพัฒนาให้เด็กกำพร้ามีอัตมโนทัศน์
ด้านความพึงพอใจในตนเอง ให้ดีขึ้นได้อย่างไร ?



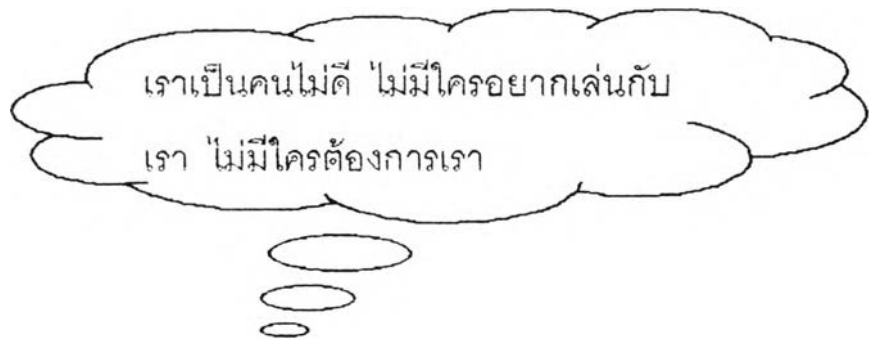
ลองศึกษาโปรแกรมส่งเสริมอัตมโนทัศน์สำหรับเด็กกำพร้า
วัยอนุบาลฉบับนี้บางที่อาจพบแนวทางในการแก้ปัญหา



ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับอัตมโนทัศน์

อ้วน! เธอเป็นคนขี้โกง
ไม่มีใครอยากเล่นกับเธอ
หรอก..





ทราบหรือไม่ว่าสถานการณ์อย่างนี้
มีผลต่ออัตมโนทัศน์สำหรับเด็ก

อัตมโนทัศน์คืออะไร?

อัตมโนทัศน์ คือ ความรู้สึกนึกคิดที่บุคคลมีต่อตนเอง เป็นการรับรู้ตนเองในเรื่องต่างๆ เช่น การรับรู้ตนเองว่า มีรูปร่างลักษณะอย่างไร เป็นคนอย่างไร มีความสามารถอะไร มีปัญหาหรืออุปมัยอะไร เป็นต้น การรับรู้ตนเองนี้ มีทั้งในทางบวกและทางลบ ซึ่งความรู้สึกนึกคิดที่รวมกันเข้านี้จะเป็นเครื่องบ่งชี้ หรือเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคลนั้นๆ โดยการรับรู้ตนเองนี้เป็นผลมาจากประสบการณ์ การอบรมเลี้ยงดู และบุคคลที่อยู่แวดล้อม

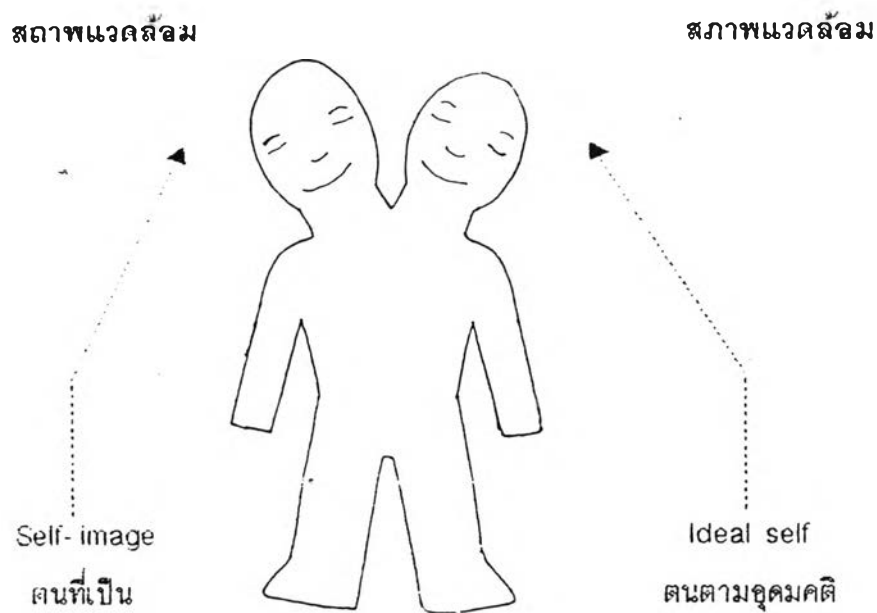


อัตมโนทัศน์สำคัญอย่างไร?

อัตมโนทัศน์มีความสำคัญต่อพฤติกรรมและการปรับตัว
 ของบุคคล ถ้าบุคคลมีอัตมโนทัศน์ที่ดีต่อตนเอง จะสามารถปรับตัว
 ได้อย่างมีประสิทธิภาพทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีความ
 ภาคภูมิใจในตนเอง ไม่มีปมด้อย มีความกระตือรือร้นในกิจกรรม
 ต่างๆ อัตมโนทัศน์เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญสำหรับการเรียนรู้
 บุคคลที่มีความรู้สึกต่อตนเองว่าเป็นคนเก่ง จะทำให้รู้สึกว่าตนเองมี
 ความสามารถที่จะเรียนได้ดีกว่าบุคคลที่มีความรู้สึกที่ตนเองไม่มี
 ความสามารถ อัตมโนทัศน์จึงเป็นแรงผลักดันเบื้องต้นต่อผลสัมฤทธิ์
 ทางการเรียนของเด็ก



ภาพแสดงส่วนประกอบของอัตมโนทัศน์



แนวคิด หลักการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์

คงพอเข้าใจถึงอัตมโนทัศน์กันบ้างแล้ว ใน
ตอนนี้เราจะกล่าวถึงแนวคิด และหลักในการ
ส่งเสริมอัตมโนทัศน์ เพื่อให้ผู้อ่านมีแนวทาง
ในการจัดกิจกรรมให้กับเด็กของท่าน



แนวคิด หลักการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์

ในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์ เพื่อให้เด็กเกิดความพึงพอใจในตนเองมีหลักในการสร้างบรรยากาศ หลักการจัดกิจกรรม บทบาทที่เหมาะสมของผู้ดูแลเด็กและสื่ออุปกรณ์ที่สามารถส่งเสริมให้เด็กมีอัตมโนทัศน์ที่สอดคล้องตนเองพอสรุปได้ดังนี้

1. สร้างบรรยากาศที่ทำท่าย กระตุ้น ช่วย ให้เด็กเกิดความสนใจและมีความมุ่งมั่นในการทำกิจกรรมให้สำเร็จ เนื่องจากการทำที่เด็กประสบความสำเร็จในกิจกรรมที่ทำ จะทำให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจ เป็นแรงเสริมที่เกิดขึ้นภายในตัวของเด็กเอง และถ้าเด็กได้รับการยกย่องชมเชยจากบุคคลรอบข้างด้วยจะช่วยเป็นแรงเสริมให้เด็กเกิดความรู้สึกต่อตนเองในทางบวก
2. สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและปลอดภัยสำหรับเด็ก อันประกอบไปด้วยบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร การรับฟัง การปลอดภัยจากการถูกตัดสิน วิพากษ์วิจารณ์ ตำหนิ และความกดดัน ซึ่งบรรยากาศเหล่านี้จะช่วยสนับสนุนให้เด็กพร้อมที่จะเสี่ยงเพื่อการเรียนรู้มากขึ้น



3. **สร้างบรรยากาศที่มีอิสระ** บรรยากาศที่จะช่วยให้เด็กยอมรับนับถือตนเองโดยเปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกตัดสินใจทำในสิ่งที่เด็กสนใจ อันจะทำให้เด็กเกิดความมั่นใจในตนเอง ที่จะศึกษาค้นคว้าไม่ก่อให้เกิดความตึงเครียด

4. **สร้างบรรยากาศซึ่งมีการยอมรับนับถือ** การที่ครูเห็นคุณค่าในตัวเด็กเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาทัศนคติ ถ้าครูมีความรู้สึกยอมรับนับถือในตัวเด็กอย่างจริงจัง จะมีผลต่อการทำกิจกรรมต่างๆ ของเด็ก การให้เด็กได้เรียนรู้ ยอมรับลักษณะที่ดีของตนและยอมรับข้อจำกัดของตน จะทำให้เด็กรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าและยอมรับนับถือตนเอง



5. สร้างบรรยากาศของความมีวินัย เด็กที่อยู่ในบรรยากาศที่ถูกปล่อยปละละเลยตามสบายจะพัฒนาการยอมรับนับถือตนเองได้น้อยกว่าเด็กที่อยู่ในบรรยากาศที่มีวินัย ดังนั้นครูจะต้องเข้มแข็งให้เด็กเข้าใจว่าทำไม จึงต้องทำหรือไม่ทำสิ่งต่างๆ ครูจะต้องฝึกให้เด็กมีวินัย แต่ไม่ได้หมายความว่า จะต้องอยู่ภายใต้การลงโทษ การใช้คำพูดของครูจะต้องสุภาพ มีความหนักแน่นและมีเหตุผล ต้องไม่ให้สิทธิพิเศษกับเด็กบางคน ดังนั้นเด็กทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบเหมือนกัน

6. สร้างบรรยากาศของความร่วมมือ Piaget ให้ความสำคัญกับความร่วมมือ และสนับสนุนความสัมพันธ์แบบร่วมมือให้เกิดขึ้นทั้งระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ และระหว่างเด็กกับเพื่อนๆ เป็นปัจจัยสำคัญที่นำเด็กไปสู่การยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน ความร่วมมือกันยังเป็นวิธีที่จะนำเด็กไปสู่การลดการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางได้อีกด้วย



บรรยากาศของความร่วมมือกันของเด็กในการทำกิจกรรม

บทบาทหน้าที่ของผู้ดูแลเด็กกำพร้าในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์

ในทวีปแอฟริกา บิดามารดา และคนในครอบครัวถือเป็นบุคคลสำคัญที่มีส่วนในการสร้างอัตมโนทัศน์ให้กับเด็ก แต่สำหรับเด็กกำพร้า ถูกทอดทิ้งจากบิดามารดา ขาดสถาบันครอบครัวที่จะตอบสนองความต้องการพื้นฐาน ดังนั้นเมื่อเด็กกำพร้าได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากสถานสงเคราะห์ ผู้ทำหน้าที่แทนพ่อแม่ในการอบรมเลี้ยงดูเด็กกำพร้าในสถานสงเคราะห์และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็กกำพร้าวัยอนุบาล อันได้แก่ พี่เลี้ยง นักส่งเสริมพัฒนาการ และนักสังคมสงเคราะห์ ฯลฯ จึงถือว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งต่อการส่งเสริมให้เด็กกำพร้าเหล่านี้มี อัตมโนทัศน์ที่ดีต่อตนเอง อันจะทำให้เด็กค่อยมีโอกาสกลุ่มนี้สามารถพัฒนาศักยภาพที่มีในตนเองได้ไม่ต่างจากเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูจากครอบครัวปกติ

บทบาทของเจ้าหน้าที่ พี่เลี้ยง นักส่งเสริมพัฒนาการและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์ สำหรับเด็กกำพร้าวัยอนุบาลมีดังนี้

บทบาทที่เหมาะสม 😊	บทบาทที่ไม่เหมาะสม ☹️
<ul style="list-style-type: none"> • เปิดโอกาส ให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรม หรือทำงานโดยมีส่วนร่วมในการริเริ่ม • ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่เด็กในทางบวก • ให้การเสริมแรงแทนการตำหนิหรือวิจารณ์ • เปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้ความพยายามในการทำงานเพียงลำพังและทำงานร่วมกับผู้อื่น ตามที่เด็กต้องการ • เปิดโอกาสให้เด็กได้ตัดสินใจและประเมินตนเอง • ยอมรับในตัวเด็ก ทั้งในเรื่องรูปร่างหน้าตา ความสามารถ สติปัญญาและความสนใจ ฯลฯ • ดูแลเอาใจใส่ ให้ความรัก และการสัมผัสที่อบอุ่นแก่เด็ก • ปฏิบัติต่อเด็กโดยคำนึงถึงลักษณะ 	<ul style="list-style-type: none"> • ไม่ใส่ใจต่อความคิดเห็นของเด็ก • หลีกเลียงเวลาที่เด็กต้องการความเอาใจใส่ • ปล่อยให้เด็กอยู่ตามลำพังเป็นเวลานานโดยไม่สนใจ • ไม่สนใจฟังเวลาที่เด็กพูด • แสดงอารมณ์โกรธเวลาที่ต้องการบังคับเด็ก • เร่งรีบให้เด็กทำกิจกรรมเสร็จโดยเร็ว • สิ่มที่จะปฏิบัติตามเวลาที่สัญญาไว้กับเด็ก • ตอบคำถามเด็กด้วยท่าทีที่เย็นชา คล้ายกับเด็กเป็นคนแปลกหน้า • ใช้คำพูดกระทบกระเทียบเปรียบเปรย

หลักในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมอัตมโนทัศน์

จากแนวคิด หลักการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์สำหรับเด็กกำพร้าวัยอนุบาล กิจกรรมที่เหมาะสมควรมีลักษณะดังนี้

- ๕ เป็นกิจกรรมที่เด็กมีส่วนในการริเริ่ม ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง
- ๕ เป็นกิจกรรมที่ท้าทายความสามารถ เด็กสามารถประสบความสำเร็จในการทำ

กิจกรรม

- ๕ เป็นกิจกรรมที่เด็กสามารถแสดงออกอย่างอิสระและเปิดเผย
- ๕ เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ตัดสินใจและประเมินเอง
- ๕ เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับพัฒนาการ ความสามารถและตอบสนองต่อความต้องการ

ความสนใจของเด็ก

- ๕ เป็นกิจกรรมที่เด็กเรียนรู้โดยผ่านการเล่น
- ๕ เป็นกิจกรรมที่เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์และร่วมมือกับผู้อื่นในการทำกิจกรรม

บทบาทที่เหมาะสม 😊	บทบาทที่ไม่เหมาะสม ☹️
<ul style="list-style-type: none"> • ปฏิบัติต่อเด็กโดยคำนึงถึงลักษณะนิสัยเฉพาะตัวของเด็ก สนใจและดูแลเอาใจใส่ • ตอบสนองต่อความต้องการของเด็ก • ฝึกให้เด็กกล้าแสดง และสอนให้รู้จักพึ่งตนเอง • จัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับพัฒนาการความสามารถ ทำท่ายและตอบสนองต่อความสนใจของเด็ก • ให้เด็กคลั่งคลึงความขัดแย้งระหว่างเพื่อนด้วยตัวเอง • ให้ความสนใจในกิจกรรมที่เด็กทำ • กระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็น • ปรับตารางให้เหมาะสมและยืดหยุ่นกับเด็ก • ให้เด็กมีเวลาเป็นส่วนตัว • ตอบสนองทุกการกระทำและคำพูดของเด็กเป็นพิเศษ • เรียกชื่อของเขาทุกครั้ง • เมื่อต้องปฏิเสธความต้องการของเด็กควรชี้แจงด้วยเหตุผลและใช้วาจาที่สุภาพอ่อนโยน • ยอมรับในการตัดสินใจของเด็ก • ยอมรับว่าเด็กสามารถทำผิดพลาดได้ ความผิดพลาดถือเป็นการเรียนรู้ • ตระหนักถึงความเป็นเอกลักษณ์ของเด็ก • เปิดโอกาสให้เด็กแสดงความคิดเห็นที่ขัดแย้งได้ • รับฟังปัญหาของเด็กและตระหนักถึง 	<ul style="list-style-type: none"> • ใช้คำพูดกระทบกระทั่งียบเปรียบเทียบเปรย • พูดตะคอก ห้วน หยาบคาย • มีพฤติกรรมที่กระสับกระส่าย รื้อรวน อยู่ตลอดเวลา • เดินหนีเวลาที่เด็กร้องไห้ • ใช้น้ำเสียงไม่จริงจังเวลาพูดกับเด็ก • บังคับให้เด็กทำในสิ่งที่เด็กไม่ชอบ • คาดหวังในตัวเด็กสูงมาก • ไม่สนใจดูแลสุขภาพร่างกายของเด็ก • เรียกชื่อเด็กด้วยลักษณะที่เป็นปกติของลูก เช่น อ้วน เตี้ย ดำ ฯลฯ • แสดงออกถึงความไม่พอใจเวลาที่เด็กเข้ามารบกวนเวลาทำงาน • ให้ความสนใจเป็นพิเศษกับเด็กที่มีความประพฤติไม่ดี • ดูถูกความคิด ความรู้สึกของเด็ก • เข้าไปรบกวน รบกวนเด็ก • ลงโทษทันทีเมื่อเด็กทำผิด • ไม่เปิดโอกาสให้เด็กอธิบายกรณีที่เกิดความขัดแย้งกับเพื่อน

บทบาทที่เหมาะสม 😊	บทบาทที่ไม่เหมาะสม 😞
<ul style="list-style-type: none"> • รับผิดชอบต่อปัญหาของเด็กและตระหนักถึงสถานะการณ์ที่สามารถทำลายจิตใจของเด็กได้ • ตระหนักถึงความสำคัญของการเล่นว่ามีความสำคัญต่อชีวิตของเด็กแต่ละคน • เตรียมพร้อมเกี่ยวกับบทบาทของตนเองทั้งภรรยาและลูกและภารกิจรวมในโรงเรียน • สนใจฟังคำพูดของเด็กเสมอ • แสดงความนับถือเด็ก โดยเมื่อจะหยิบของที่เป็นของเด็กควรมีการขออนุญาตจากเด็ก • การเรียกชื่อเด็กด้วยน้ำเสียงอ่อนโยน • สนับสนุนให้เด็กได้ช่วยเหลือผู้อื่นตามความสามารถ เปิดโอกาสให้เด็กเป็นผู้นำ • ฝึกให้เด็กมีวินัย เรียนรู้กติกาเข้าใจความหมายของความถูกต้อง และการให้อภัย 	



สื่อ อุปกรณ์ในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์

สื่อ อุปกรณ์ที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์ มีดังนี้

- ❁ กระจก กระจกบานยาวที่เด็กสามารถมองเห็นตนเองได้เต็มตัว มีความจำเป็นสำหรับห้องเรียน เด็กไม่เพียงแค่ส่องกระจกในการแสดงบทบาทสมมติเท่านั้น แต่เด็กยังส่องดูตนเองในท่าทางกิจกรรมอย่างอื่น ๆ อีก ด้วยความอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับตนเอง เด็กวัยอนุบาลกำลังพยายามที่จะแยกตนเองและค้นหาตนที่เขาเป็นอยู่ กระจกบานเล็กที่มีตัวจับเหมาะๆ สำหรับใช้เวลาที่เด็กต้องการเห็นภาพตนเองใกล้ๆ ในห้องเรียน จึงควรมีกระจกมากกว่า 1 บาน



- ❁ เครื่องบันทึกเสียง ใช้ในการบันทึกเสียงของเด็กแต่ละคน ในขณะที่ทำกิจกรรมต่างๆ และปิดย้อนกลับให้เด็กฟัง อภิปรายถึงเสียงที่ได้ยิน เด็กๆ อาจต้องการที่จะบอกบางสิ่งบางอย่างเกี่ยวกับตนเอง



- ❁ กล้องถ่ายรูป เป็นอุปกรณ์ที่สามารถนำมาใช้ในการส่งเสริมทัศนียภาพให้กับเด็กได้ ภาพถ่ายในขณะที่เด็กทำกิจกรรม เช่น เมื่อเด็กกำลังต่อไม้บล็อก กำลังเล่นเป็นพนักงานขับเพลิง ฯลฯ จะทำให้เด็กสามารถมองเห็นว่า เขาเป็นคนมีความสามารถ เป็นนักสร้างผู้ยิ่งใหญ่



- ❁ ป้ายนิเทศ ที่สำหรับติดชื่อของเด็ก ผลงานของเด็ก และภาพถ่ายขณะเด็กทำกิจกรรม หรือส่วนต่างๆ ของร่างกายของเด็กที่ใช้ในการทำกิจกรรมศิลปะ



การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นอย่างไร



การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือหมายถึงอะไร



การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้เด็กได้รับประสบการณ์จากการมีส่วนร่วมในการเป็นผู้จัดกิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มเลือกหัวข้อวางแผนและปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เด็กเรียนรู้กระบวนการทางสังคม มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น อันนำไปสู่ความพึงพอใจในตนเอง ขอมริบนับถือตนเอง และคลายการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือสำคัญอย่างไร

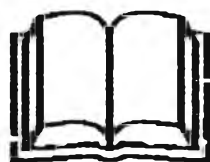
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ(Cooperative learning) เปิดโอกาสให้เด็กเรียนรู้ถึงความต้องการที่ซ่อนเร้นภายในตนเอง โดยผ่านการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ด้วยบรรยากาศของความร่วมมือนี้ทำให้เด็กมีอิสระในการเลือก การแสดงออก และมีส่วนร่วมในทุกลำดับขั้นของการทำกิจกรรม

ซึ่งการที่เด็กได้ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นจะทำให้เด็กเกิดการประเมินตนเอง หากกิจกรรมที่เด็กทำประสบความสำเร็จจะทำให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง มีความพึงพอใจในตนเอง และยอมรับตนเอง

แม้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือจะเหมาะสมกับการส่งเสริม
อัตมโนทัศน์สำหรับเด็กกำพร้าวัยอนุบาลเพียงใด แต่ผู้ที่จะนำการจัด
ประสบการณ์แบบร่วมมือไปใช้จำเป็นต้องมีความเข้าใจ และเตรียมตัว
มาเป็นอย่างดีแล้วจึงจะสามารถทำได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงพัฒนาโปรแกรมฯ
นี้ขึ้นมา เพื่อช่วยให้ผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับเด็กกำพร้าวัยอนุบาล ได้มี
แนวทางในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กกลุ่มนี้ได้สะดวกมากขึ้น ซึ่ง
สามารถศึกษารายละเอียดของโปรแกรมฯ ได้ดังนี้



**โปรแกรมส่งเสริมอัตโนมัติสำหรับเด็กกำพร้า
วัยอนุบาลในสถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพญาไท
กรุงเทพมหานคร**



ความเชื่อพื้นฐาน

1. ครอบครัวเป็นหน่วยของสังคมที่มีความสำคัญที่สุดต่อการหล่อหลอมพฤติกรรมที่ดีให้กับเด็กแต่สำหรับเด็กกำพร้า เด็กกลุ่มนี้ขาดโอกาสที่จะได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐานจากครอบครัว ส่งผลให้เด็กกลุ่มนี้ขาดแรงจูงใจในการที่จะพัฒนาตนเองอย่างสมบูรณ์เต็มที่ จากศักยภาพ ดังนั้นการส่งเสริมให้เด็กกำพร้าเกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเองจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จำเป็นต้องปลูกฝังตั้งแต่วัยอนุบาล เพื่อให้เด็กเกิดแรงจูงใจในการที่จะพัฒนาตนเองต่อไป
2. บุคคลใกล้ชิดมีบทบาทสำคัญในการปลูกฝัง และส่งเสริมทัศนคติที่ดีให้กับเด็กมากที่สุด ซึ่งการพัฒนาทัศนคติที่ดีให้กับเด็กต้องทำอย่างสม่ำเสมอในเรื่องของการตอบสนอง การสัมผัส การเสริมแรง การใช้สื่อและกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถและความต้องการของเด็ก รวมถึงการเน้นให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการเลือกทำกิจกรรมที่ตนสนใจ อันจะส่งผลให้เด็ก เกิดความพึงพอใจจากความสำเร็จของกิจกรรมที่ตนเป็นผู้ลงมือกระทำ
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองและเรียนรู้จากการมี ปฏิสัมพันธ์สภาพแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคม อันจะส่งผลให้เด็กเกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง

หลักการของโปรแกรมฯ

จากความเชื่อพื้นฐานที่กล่าวถึงความสำคัญของบุคคลใกล้ชิดที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้เด็กมีอัตมโนทัศน์ที่ดีต่อตนเอง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นกิจกรรมที่เด็กได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ครู, นักพัฒนาการ และผู้ดูแลเด็ก โดยตั้งอยู่บนหลักการดังนี้

1. เด็กทุกคนในกลุ่มมีบทบาทร่วมกันในการทำกิจกรรมและเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม
2. เด็กทุกคนในกลุ่มมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็น ระดมสมองร่วมกันและได้รับความไว้วางใจจากกลุ่ม
3. เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน
4. เด็กแต่ละคนมีอิสระในการตัดสินใจ
5. เด็กทุกคนในกลุ่มได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามความสามารถของตนเอง

วัตถุประสงค์ของโปรแกรมฯ

เพื่อส่งเสริมให้เด็กกำพร้าวัยอนุบาลในสถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพญาไทมี
อัตมโนทัศน์ที่ดีต่อตนเอง มีความพึงพอใจในตนเอง



ผู้ใช้โปรแกรมฯและกลุ่มเป้าหมาย

☺ **ผู้ใช้โปรแกรมฯ:** ผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กกำพร้าวัยอนุบาลในสถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพญาไท ได้แก่ ผู้ดูแลเด็ก ,นักพัฒนาการและครูอนุบาล

โปรแกรมส่งเสริมอึดทนในทศน์สำหรับเด็กกำพร้าวัยอนุบาลเป็นแนวในการจัดการเรียนการสอนแบบหน่วยบูรณาการ ทั้งนี้อาจเป็นเรื่องยากสำหรับผู้ใช้โปรแกรมฯ ที่ยังไม่มีประสบการณ์ ผู้วิจัยจึงกำหนดแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจน และเสนอแนะเทคนิควิธีการสอนต่างๆ เพื่อให้ผู้ใช้โปรแกรมฯ สามารถศึกษา ทำความเข้าใจและนำไปปฏิบัติตามได้โดยง่าย

อย่างไรก็ตาม คุณสมบัติที่จำเป็นของผู้ใช้โปรแกรมฯ คือ ต้องมีความเชื่อในแนวคิดการจัดกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือและตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ที่สำคัญของตนในการส่งเสริมอึดทนในทศน์สำหรับเด็กกำพร้าวัยอนุบาล

● **กลุ่มเป้าหมาย:** เด็กกำพร้าวัยอนุบาลที่มีอายุระหว่าง 3 – 5 ปีที่อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพญาไท กรุงเทพมหานคร

เนื้อหาในโปรแกรมฯ

เนื้อหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือในโปรแกรมฯ นี้ประกอบด้วย 4 หน่วยได้แก่

- หน่วย ปฐมนิเทศ และหน่วยตัวเราเป็นเนื้อหาการเรียนรู้ที่ครูเป็นผู้กำหนด
- หน่วยสัตว์ และหน่วยต้นไม้ เป็นเนื้อหาการเรียนรู้ที่ได้ร่วมกันกำหนดขึ้น

ลักษณะของโปรแกรมฯ

เป็นโปรแกรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นกำหนดปัญหา
2. ขั้นระดมสมอง
3. ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม
4. ขั้นทำกิจกรรม
5. ขั้นสรุปและประเมิน

ใช้เวลาตั้งแต่ 9.30 น. - 11.00 น. สัปดาห์ละ 5 วัน ตั้งแต่วันจันทร์ถึง

วันศุกร์ เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ ที่สถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพญาไท กรุงเทพมหานคร



การประเมินผลการใช้โปรแกรมฯ

การประเมินผลการใช้โปรแกรมฯ ทำได้โดย

- 😊 ประเมินโดยใช้แบบวัดทัศนคติและแบบสังเกตพฤติกรรมก่อนและหลังการทดลอง นำคะแนนที่ได้มาเปรียบเทียบเพื่อหาข้อสรุป
- 😊 ประเมินโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของการดำเนินการใช้โปรแกรมฯ



บรรณานุกรม

- เด็กอ่อนพญาไท, สถานสงเคราะห์ " บ้านเด็กอ่อนพญาไท " เอกสารผ่านพิภ , ม.ป.ป.
- เด็กอ่อนพญาไท, สถานสงเคราะห์ " โครงการส่งเสริมพัฒนาการ" เอกสาร (จัดสำเนา) ,ม.ป.ป.
- วันจันทร์ บำรุงเวช. "การดำเนินงานของสถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพญาไท" สัมภาษณ์
18 พฤษภาคม 2541.
- สทชัย ,มูลนิธิ "สรุปรายงานประจำปี 2535 ของสทชัยมูลนิธิ " เอกสาร (จัดสำเนา) ,ม.ป.ป.
- Janice J Beaty. **Skill for Preschool Teacher** Mill an imprint of Prentice Hall., 1996.
- Joanne Hendrick. **Total learning Developmental curriculum for the young child**
Maxwell Macmillan ,1994.
- John Mc Guinness. **Teacher , Pupils and Behaviour A Managerial Approach**
Cassell New York, 1993.
- Kaoru Yamamoto. **The child and his image self concept in the early years**
Arizona State University.
- Piaget , Jean and Inherlder , Bärbel. **The Psychology of the Child** New York :
Basic Books,1969.

แผนการจัดกิจกรรม

การวิ่งแบบร่วมมือ



นางสาวรัตนา รัชนีสันติภักดี

ผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทูนสุข บุญสวัสดิ์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

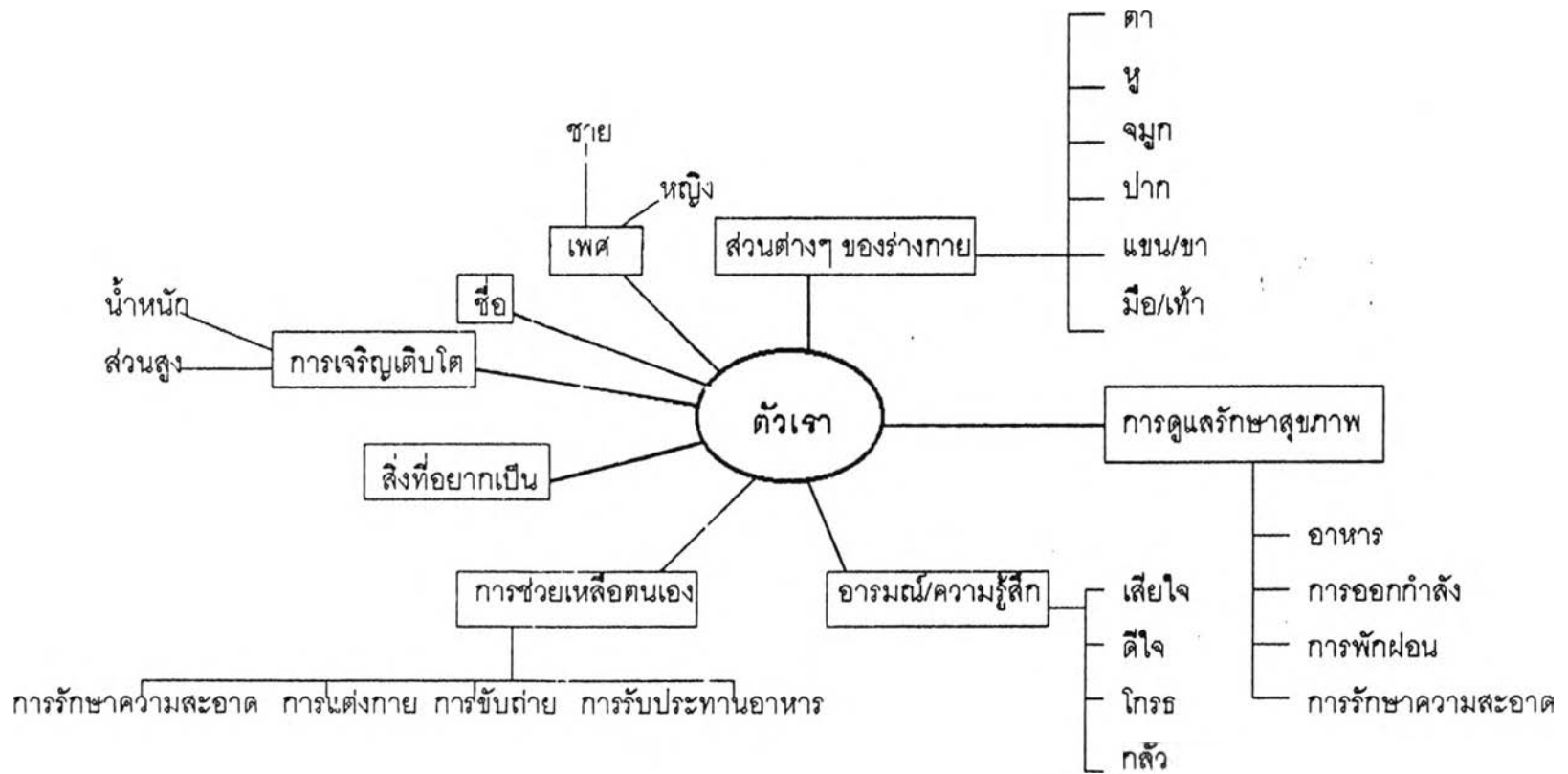
แผนการจัดกิจกรรมฉบับนี้ เป็นเอกสารของโปรแกรมส่งเสริมอัตมโนทัศน์
สำหรับเด็กกำพร้าวัยอนุบาลในสถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพญาไท กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1

ประกอบด้วย

- แผนผังความคิด
- แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ

แผนผังความคิด หน่วยตัวเรา



หน่วยตัวเรา

เรื่อง ร่างกายของเรา

- จุดมุ่งหมาย**
1. เพื่อให้เด็กเรียนรู้ถึงอวัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกาย
 2. เพื่อให้เด็กทราบถึงหน้าที่ การทำงานของอวัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกาย
 3. เพื่อให้เด็กได้ตระหนักถึงความสำคัญของอวัยวะ

ความคิดรวบยอด ร่างกายของเราประกอบด้วยอวัยวะส่วนต่างๆ ได้แก่ แขน ขา นิ้วมือ นิ้วเท้า ฯลฯ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นกำหนดปัญหา

- 1) ครูชวนเด็กๆ ล้อล้อขาเป่าลม ที่ยังไม่ได้เป่าลมไว้ในถุงผ้า ครูเชิญชวนให้เด็กอาสาสมัคร ออกมาคลำ ดมและฟังเสียงจากภายนอกถุงผ้า ให้เด็กๆ ทายว่าข้างในถุงผ้ามีอะไร
- 2) ครูเฉลย หลังจากนั้นให้เด็กๆ ช่วยกันเป่าลมตุ๊กตา จนตุ๊กตาโตขึ้น
- 3) ครูให้เด็กๆ สังเกตตุ๊กตาลม ให้เด็กเปรียบเทียบร่างกายของตนเองกับตุ๊กตาลม โดยใช้คำถามดังนี้

- เด็กๆ อยากรู้อะไรบ้างเกี่ยวกับร่างกายของตนเอง
- ตุ๊กตาลมมีอวัยวะใดบ้างที่เหมือนกับที่เด็กๆ มี
- อวัยวะของเราทำหน้าที่ต่างกันอย่างไรบ้าง
- เด็กๆ คิดว่าเด็กๆ จะสามารถมองเห็นรูปร่างหน้าตาของตนเองได้อย่างไร

ขั้นระดมสมอง

- 1) เปิดโอกาสให้เด็กๆ ช่วยกันหาวิธีการที่จะทำให้เด็กๆ สามารถมองเห็นรูปร่างหน้าตาของตนเองได้

ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม

- 1) ครูบอกรายละเอียดเกี่ยวกับสื่อ อุปกรณ์ต่างๆ ที่ครูเตรียมมา ได้แก่ กระดาษปรีฟและสีเทียน

2) ให้เด็กๆ ช่วยกันคิดว่า จะมีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้เด็กๆ มองเห็นรูปร่างของตนเอง จากการใช้สื่อที่ครูเตรียมมา ครูกระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็นโดยใช้คำถามดังนี้

- เราใช้กระดาษแผ่นใหญ่ขนาดนี้ทำอะไรได้บ้าง
- เราใช้สีเทียนในการทำอะไรบ้าง
- ใครตัวสูงเท่ากระดาษแผ่นนี้บ้าง
- ถ้าครูวางกระดาษแผ่นนี้ลงกับพื้น แล้วให้เด็กลงมานอนบนกระดาษ เด็กๆ คิดว่าทำอะไรบ้างจึงจะสามารถมองเห็นรูปร่างของคนทีลงมานอนบนกระดาษได้

ขั้นทำกิจกรรม

1) ครูให้เด็กๆ จับคู่กันทำกิจกรรมวาดรูปโครงร่าง โดยให้เด็กคนหนึ่งนอนบนกระดาษ ให้เด็กอีกคนเป็นคนวาดโครงร่างของเพื่อนที่นอน

ขั้นสรุปและประเมินผล

1) ครูและเด็กร่วมกันสรุปถึงผลที่ได้จากการทำกิจกรรม โดยครูใช้คำถามดังต่อไปนี้

- เด็กๆ คิดว่าตนเองมีรูปร่างอย่างไร (อ้วน ผอม สูงหรือเตี้ย)
- เด็กๆ คิดว่าจะป็นอย่างไร ถ้าเด็กๆ ไม่มีแขน ไม่มีขา
- เด็กๆ คิดว่านอกจากกิจกรรมวาดรูปโครงร่างแล้ว เด็กๆ สามารถมองเห็นตนเองได้อย่างไรอีกบ้าง

สื่อ ตุ๊กตาเป่าลม
ถุงผ้า
กระดาษปรู๊ฟ
สีเทียน

เรื่องใบหน้าของเรา

จุดมุ่งหมาย 1. เพื่อให้เด็กสังเกตส่วนประกอบของใบหน้าตนเอง

ความคิดรวบยอด บริเวณใบหน้าของเรามีอวัยวะต่างๆ ที่สำคัญได้แก่ ตา หู จมูก ปาก

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นกำหนดปัญหา

- 1) ครูและเด็กฯ ร้องเพลง ร่างกายของฉัน พร้อมทั้งทำท่าทางประกอบเพลง
- 2) ครูสนทนากับเด็กถึงชื่ออวัยวะที่ปรากฏอยู่ในเพลง เมื่อเด็กตอบครูชูบัตรคำชื่ออวัยวะที่เด็กตอบเพื่อเป็นการเสริมแรง

- 3) ครูสนทนากับเด็ก โดยใช้คำถามดังนี้

- เด็กฯ เคยเห็นใบหน้าของตนเองหรือไม่ เคยเห็นที่ไหน
- เด็กฯ รู้สึกอย่างไรกับใบหน้าของตนเอง
- ทำอย่างไรเด็กฯ จึงจะสามารถมองเห็นใบหน้าของตนเองได้

ขั้นระดมสมอง

- 1) ให้เด็กฯ ช่วยกันแสดงความคิดเห็นถึงวิธีการที่จะทำให้เด็กฯ สามารถมองเห็นใบหน้าของตนเองได้

ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม

- 1) ครูบอกรายละเอียดเกี่ยวกับสื่อ อุปกรณ์ต่างๆ ที่ครูเตรียมมา ได้แก่ กระจกเงา กระดาษวาดเขียนและสีเทียน
- 2) ให้เด็กฯ ช่วยกันกำหนดกิจกรรมวาดรูป ใบหน้าของตนเอง โดยครูใช้คำถามดังนี้
 - เด็กฯ จะวาดรูปใบหน้าของตนเองได้อย่างไร
 - เมื่อเด็กฯ สองกระจก ใบหน้าที่เด็กฯ เห็นในกระจกเป็นใบหน้าของใคร
 - ถ้าเด็กฯ สองกระจก แล้วใช้สีเทียนวาดรูปใบหน้าที่เด็กฯ เห็นจากกระจกได้หรือไม่

ขั้นทำกิจกรรม

- 1) ให้เด็กฯ ทำกิจกรรมวาดรูปใบหน้าของตนเอง

ขั้นสรุปและประเมินผล

- 1) ครูและเด็กฯ ร่วมกันสรุปถึงผลที่ได้จากการทำกิจกรรม โดยครูใช้คำถามดังนี้
 - เด็กฯ รู้สึกอย่างไรบ้างเวลาที่เห็นใบหน้าของตนเองในกระจก
 - มีอวัยวะใดบ้างอยู่บนใบหน้าของเรา

- จะเป็นอย่างไรถ้าเราไม่มีตา ไม่มีหู ไม่มีจมูก และไม่มีปาก

สื่อ กระดาษ
กระดาษวาดเขียน
สีเทียน

เรื่อง หनुจะโต (ส่วนสูง)

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้เด็กทราบถึงพัฒนาการที่เปลี่ยนไปของตนเอง
 2. เพื่อให้เด็กทราบถึงส่วนสูงของตนเอง

ความคิดรวบยอด ร่างกายของเรามีการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้น สังเกตได้จากส่วนสูงและน้ำหนักที่เปลี่ยนไป

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นกำหนดปัญหา

- 1) ครูทนายปริศนาอะไรเอ๋ย ตอนเล็กเดินสี่ขา โตขึ้นมาเดินสองขา เมื่อจะลาไปเดินสามขา (เฉลย คน)
- 2) ครูสนทนาถึงที่มาของคำเฉลย พร้อมทั้งนำภาพบุคคลแต่ละวัยมาให้เด็กๆ สังเกต เปรียบเทียบความแตกต่าง สนทนาซักถามเด็กๆ โดยใช้คำถามดังนี้
 - ตอนที่เด็กๆ เพิ่งเกิดมา เด็กๆคิดว่าตนเองมีลักษณะเป็นอย่างไรบ้าง
 - เพราะเหตุใดร่างกายของเด็กๆในตอนนี้จึงแตกต่างจากตอนแรกเกิด
 - เด็กๆ คิดว่าต่อไปร่างกายของเด็กๆ จะมีลักษณะเป็นอย่างไร
 - เด็กๆ จะทราบได้อย่างไรว่าร่างกายของตนเองมีการเจริญเติบโต

ขั้นระดมสมอง

- 1) ให้เด็กๆ ช่วยกันแสดงความคิดเห็นถึงวิธีการที่จะทำให้เด็กๆ ทราบถึงส่วนสูงของตนเอง

ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม

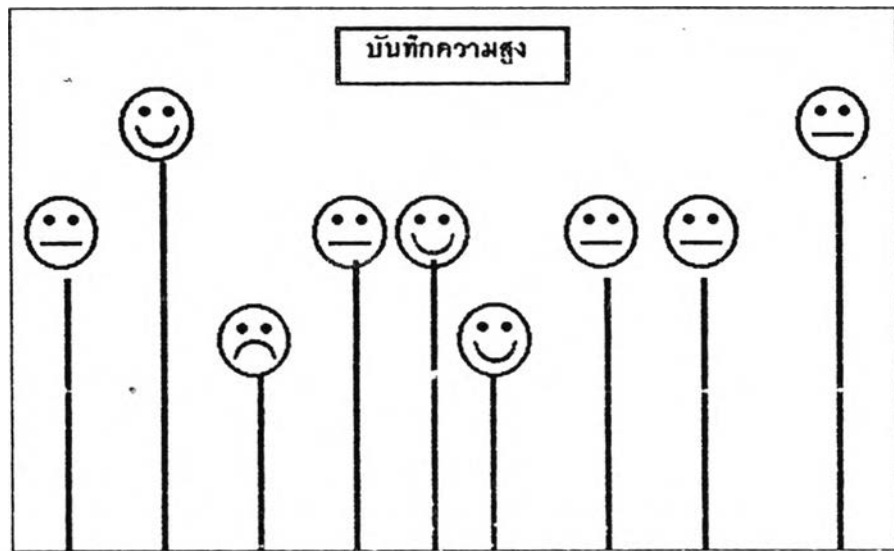
- 1) ครูบอกรายละเอียดเกี่ยวกับสื่อ อุปกรณ์ต่างๆ ที่ครูเตรียมมา ได้แก่ แผ่นป้าย เชือก และกรรไกร

2) ครูสนทนาซักถามเด็กๆ โดยใช้คำถามดังต่อไปนี้

- เด็กๆ คิดว่าเราจะใช้อะไรในการวัดสวนสูงของเด็กได้บ้าง
- จะวัดได้อย่างไร ด้วยวิธีไหน

ขั้นทำกิจกรรม

1) ให้เด็กๆ จับคู่กันทำกิจกรรมวัดสวนสูง แล้วนำเชือกที่วัดสวนสูงมาติดไว้คู่กับภาพถ่ายที่ครูติดไว้บนแผ่นป้าย



2) ให้เด็กทำการวัดสวนสูงของตนเองทุกๆ 2 - 3 สัปดาห์ต่อครั้งเพื่อดูความเปลี่ยนแปลงของสวนสูง

ขั้นสรุปและประเมินผล

1) ครูและเด็กร่วมกันสรุปถึงผลที่ได้รับจากการทำกิจกรรม โดยครูใช้คำถามดังนี้

- เด็กๆ คิดว่าจะเป็นอย่างไงถ้าร่างกายของเด็กๆ ไม่เจริญเติบโตขึ้น
- เด็กๆ คิดว่าถ้าเด็กๆ มาวัดสวนสูงของตนเองอีกครั้ง เชือกที่วัดจะยาวขึ้น หรือสั้นลง
- เด็กๆ รู้สึกอย่างไรกับสวนสูงของตนเอง

สื่อ แผ่นป้ายขนาด 1.5 X 1.5 เมตร

เชือก

รูปถ่ายของเด็ก

กรรไกร

เรื่อง หนูจะโต (น้าหนัก)

- จุดมุ่งหมาย**
1. เพื่อให้เด็กทราบถึงพัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงของตนเอง
 2. เพื่อให้เด็กทราบถึงน้าหนักของตนเอง

ความคิดรวบยอด ร่างกายของเรามีการเจริญเติบโตทั้งส่วนสูงและน้าหนัก

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นกำหนดปัญหา

- 1) ครูสนทนากับเด็กถึงกิจกรรมการวัดส่วนสูงที่ได้ทำในครั้งก่อน
- 2) ครูนำรูปคนอ้วนและคนผอมมาให้เด็กๆ สังเกตและเปรียบเทียบความแตกต่าง จากนั้น

สนทนาซักถามเด็กๆ ดังนี้

- เด็กๆ คิดว่าคน 2 รูปนี้มีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร
- เด็กๆ คิดว่าตนเองมีลักษณะเหมือนกับคนในภาพใด เพราะเหตุใด
- ทำอย่างไร เด็กๆ จึงจะทราบถึงน้าหนักของตนเอง

ขั้นระดมสมอง

- 1) ให้เด็กๆ ช่วยกันคิดหาวิธีที่จะทำให้เด็กๆ ทราบถึงน้าหนักของตนเอง

ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม

1) ครูบอกรายละเอียดเกี่ยวกับสื่อ อุปกรณ์ต่างๆ ที่ครูเตรียมมา ได้แก่ เครื่องชั่งน้าหนัก แผ่นป้าย และรูปถ่ายของเด็กๆ

- 2) ครูสนทนา และอธิบายถึงข้อตกลงในการทำกิจกรรมดังนี้

- เด็กๆ เข้าแถวเพื่อเดินมาชั่งน้าหนักทีละคน
- คนที่รอจะชั่งน้าหนักต้องเข้าแถวให้เรียบร้อยไม่คุยกัน
- คนที่ชั่งน้าหนักเสร็จแล้วให้กลับไปนั่งที่

ขั้นทำกิจกรรม

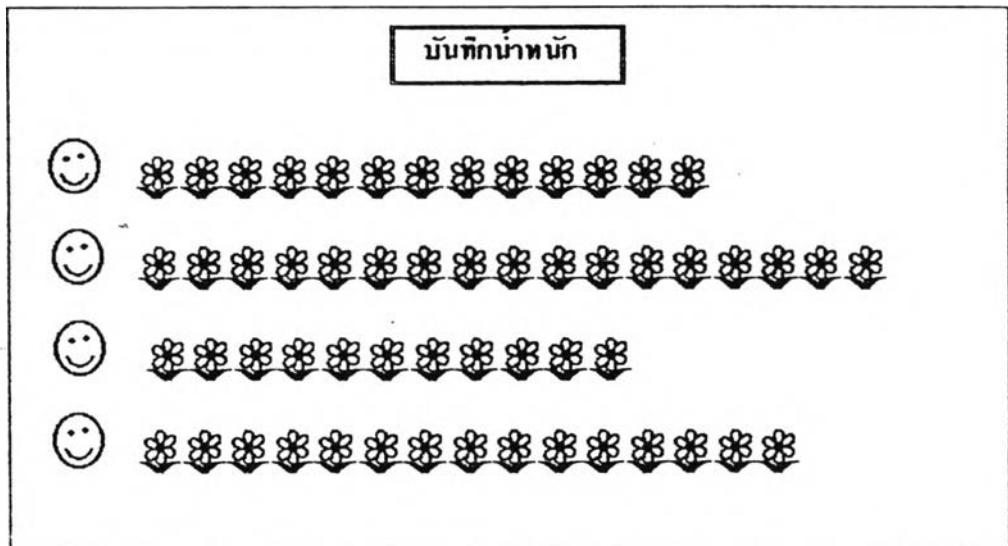
- 1) ครูชั่ง และจดบันทึกน้าหนักของเด็กทีละคน

2) ครูและเด็กช่วยกันกำหนดสัญลักษณ์แทนน้ำหนัก ดังนี้



แทน น้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม

3) ครูบอกน้ำหนักตัวของเด็กแต่ละคน หลังจากนั้นให้เด็กหยิบภาพดอกไม้มาติดไว้ที่แผ่นป้ายที่ครูเตรียมไว้ของเด็กๆ เอาไว้แล้ว



4) ชั่งน้ำหนักเด็กทุกๆ 2 - 3 สัปดาห์ต่อครั้งเพื่อดูความเปลี่ยนแปลงของน้ำหนัก

ขั้นสรุปและประเมินผล

1) ครูและเด็กร่วมกันสรุปถึงผลที่ได้รับจากการทำกิจกรรม โดยครูใช้คำถามดังนี้

- เด็กๆ คิดว่าจะป็นอย่างไรถ้าร่างกายของเด็กๆ ไม่เจริญเติบโตขึ้น
- เด็กๆ คิดว่าถ้าเด็กๆ มาชั่งน้ำหนักของตนเองอีกครั้ง ดอกไม้จะมีจำนวนมากขึ้นหรือลดลง
- เด็กๆ รู้สึกอย่างไรกับน้ำหนักของตนเอง

สื่อ แผ่นป้าย

รูปถ่ายของเด็ก

ภาพดอกไม้จำนวน 300 ดอก

อวัยวะต่าง ๆ บนใบหน้า

- จุดมุ่งหมาย**
1. เพื่อให้เด็กทราบถึงตำแหน่งของอวัยวะต่าง ๆ ของใบหน้า
 2. เพื่อให้เด็กทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน

ความคิดรวบยอด ใบหน้าของเราเป็นศูนย์รวมของอวัยวะที่สำคัญหลายอย่าง เช่น ตา, จมูก และปาก

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นกำหนดปัญหา

- 1) ครูให้เด็ก ๆ เล่นเกม "ทำตามคำบอก" โดยใช้คำสั่งว่า "จับ....." (ชื่อส่วนต่าง ๆ เช่น จับจมูก เป็นต้น)
- 2) ครูนำรูปภาพใบหน้าที่ว่างเปล่า มาให้เด็ก ๆ ดู สนทนากับเด็กโดยใช้คำถามดังต่อไปนี้

- เด็ก ๆ คิดว่าเป็นรูปอะไร ถ้าครูขีดตา จมูก และปากที่ภาพจะเป็นรูปอะไร
- ถ้าครูขีดตา จมูก และปากสลับกัน เด็ก ๆ คิดว่าจะเป็นอย่างไร
- เด็ก ๆ คิดว่าต้องขีดอย่างไรจึงจะถูกต้อง

ขั้นระดมสมอง

- 1) ครูให้เด็ก ๆ ช่วยกันบอกถึงตำแหน่งที่ถูกต้องของอวัยวะที่อยู่บนใบหน้า

ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม

- 1) ครูบอกรายละเอียดเกี่ยวกับสื่อ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ครูเตรียมมา ได้แก่ กระดาษวาดรูปใบหน้า, ตา, จมูก, ปาก และใบหู กระดาษเส้นสีดำ และกาว ครูสนทนาซักถามเด็กโดยใช้คำถามดังนี้

- ถ้าเรามีใบหน้าที่ว่างเปล่าแบบนี้จะเป็นอย่างไร
- เด็ก ๆ คิดว่าเราจะทำอย่างไรให้ใบหน้าของเพื่อนคนนี้มีอวัยวะต่างๆ ครบถ้วน

เหมือนกับใบหน้าของเด็ก ๆ

- 2) ครูให้เด็ก ๆ แบ่งกลุ่มในการทำกิจกรรม ตัดส่วนต่าง ๆ ของใบหน้า

ขั้นทำกิจกรรม

- 1) ให้เด็ก ๆ ทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม

ขั้นสรุปและประเมินผล

- 1) ครูและเด็กร่วมกันสรุปถึงผลที่ได้จากการทำกิจกรรม โดยครูใช้คำถามดังนี้
 - เด็ก ๆ จะรู้สึกอย่างไรถ้าอวัยวะบนใบหน้าของเด็ก ๆ ขาดหายไป
 - เด็ก ๆ รู้สึกอย่างไรกับผลงานของกลุ่ม

สื่อ กระจกที่วาดรูปใบหน้า ตา หู จมูก และปาก
กระจกเส้นสีดำ
กาว

เรื่อง ตามองเห็น

- จุดมุ่งหมาย**
1. เพื่อให้เด็กเรียนรู้ถึงประสาทสัมผัสทางการมองเห็น
 2. เพื่อให้เด็กตระหนักถึงความสำคัญของดวงตา

ความคิดรวบยอด เราสามารถมองเห็นสิ่งต่าง ๆ ด้วยดวงตาของเรา

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นกำหนดปัญหา

- 1) ให้เด็ก ๆ กลับตาลตาหน้าเพื่อน และทายว่าเป็นใคร ผมหสั้น ผมหยาวย ผู้ชายหรือผู้หญิง ชื่ออะไร
- 2) สนทนากับเด็ก ๆ ว่า ถ้าเราหลับตาลแล้วทายชื่อเพื่อน ยากหรือไม่
 - ทำไมถึงทายชื่อถูก ทำไมทายไม่ถูก และถ้าเราไม่มีตาไว้ดูเราจะเป็นอย่างไร

ขั้นระดมสมอง

- 1) ให้เด็ก ๆ ช่วยกันเสนอความคิดเห็นว่าถ้าเด็ก ๆ ไม่มีดวงตาเด็ก ๆ จะเป็นอย่างไร

ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม

- 1) ครูนำผ้ามาให้เด็ก ๆ ใช้สำหรับปิดตาเพื่อทำกิจกรรม “หลับตาพาเดิน”

ชั้นทำกิจกรรม

1) ให้เด็ก ๆ จับคู่กันทำกิจกรรมหาลับตาพาเดิน โดยให้คนหนึ่งผูกผ้าปิดตาไว้ และให้คนที่ไม่ได้ปิดตาพาเดินไปทั่ว ๆ รอบห้อง จากนั้นสลับกันปิดตาพาเดิน

ชั้นสรุปและประเมินผล

- 1) ครูและเด็กสนทนาร่วมกันถึงความรู้สึกขณะที่หาลับตาและถูกพาเดิน
 - เด็ก ๆ รู้สึกอย่างไรเวลาที่เพื่อนพาเด็ก ๆ เดินไปรอบ ๆ ห้อง
 - เด็ก ๆ คิดว่าถ้าเด็ก ๆ ไม่มีดวงตา เด็ก ๆ จะเป็นอย่างไร
 - เราจะมียุทธวิธีการอย่างไรบ้างในการถนอมดูแลรักษาดวงตาของเรา

สื่อ สำหรับปิดตา

เรื่อง ชื่อ

- จุดมุ่งหมาย
- 1 เพื่อให้เด็กเรียนรู้ชื่อของตนเอง
 - 2 เพื่อให้เด็กเห็นความสำคัญของชื่อ

ความคิดรวบยอด ชื่อคือสิ่งที่กำหนดขึ้นเพื่อเรียกสิ่งต่าง ๆ ได้แก่ คน สัตว์ และสิ่งของ เด็ก ๆ แต่ละคนจะมีชื่อของตนเอง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ชั้นกำหนดปัญหา

- 1) ครูนำรูปของพี่เลี้ยงคนหนึ่งที่เป็นผู้ดูแลมาให้เด็ก ๆ ดู โดยใช้คำถามดังนี้
 - เด็ก ๆ รู้จักคนในรูปหรือไม่ เป็นใคร ชื่ออะไร
- 2) ครูและเด็กสนทนากันถึงความสำคัญของการมีชื่อเพื่อใช้สำหรับเรียกสิ่งต่าง ๆ
 - ทำไมเราต้องมีชื่อ ถ้าเราไม่มีชื่อจะเป็นอย่างไร
 - เด็ก ๆ มีชื่อหรือไม่ ชื่ออะไรบ้าง
- 3) ครูให้เด็ก ๆ แต่ละคนบอกชื่อของตนเองให้เพื่อนในชั้นทราบ
- 4) ครูสนทนากับเด็ก ๆ ถึงการเขียนชื่อของเด็ก ๆ เด็ก ๆ จะทราบได้อย่างไรว่าชื่อ

ของเด็ก ๆ เขียนอย่างไรเด็ก ๆ เคยเห็นชื่อของตนเองที่ไหนบ้าง

ขั้นระดมสมอง

1) ครูและเด็กช่วยกันเสนอความคิดเกี่ยวกับวิธีการที่จะทำให้เด็กทราบถึงชื่อของตนเอง

ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม

1) ครูบอกรายละเอียดเกี่ยวกับสื่อ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ครูเตรียมมา ได้แก่ รูปถ่ายของเด็กขณะทำกิจกรรมกลุ่ม แผ่นป้ายนทศที่มีรูปและชื่อของเด็กติดอยู่ กาว และกระดาษแข็ง

ขั้นทำกิจกรรม

1) ครูแบ่งกลุ่มเด็กออกเป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน ให้เด็ก ๆ ในกลุ่มช่วยกันติดชื่อของสมาชิกที่แผ่นป้าย

ขั้นสรุปและประเมินผล

- 1) ครูและเด็กร่วมกันสรุปถึงผลที่ได้รับจากการทำกิจกรรม โดยครูใช้คำถามดังนี้
- เด็ก ๆ สามารถจดจำและเขียนชื่อของตนเองได้หรือไม่
 - เด็ก ๆ คิดว่าชื่อของเด็ก ๆ จะปรากฏอยู่ที่ใดบ้าง
 - ถ้าเด็ก ๆ ไม่มีชื่อเด็ก ๆ จะเป็นอย่างไร
 - เด็ก ๆ รู้สึกอย่างไรกับชื่อของตนเอง

สื่อ รูปถ่ายของเด็กขณะทำกิจกรรมกลุ่ม

แผ่นป้ายนทศ

กาว

กระดาษแข็ง

เรื่อง หูได้ยินเสียง

- จุดมุ่งหมาย**
1. เพื่อให้เด็กเรียนรู้ถึงประสาทสัมผัสทางการได้ยิน
 2. เพื่อให้เด็กตระหนักถึงความสำคัญของหู
 3. เพื่อให้เด็กรู้ถึงการใช้เสียงในการสื่อสาร

ความคิดรวบยอด เราได้ยินเสียงต่าง ๆ ด้วยหูของเรา

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นกำหนดปัญหา

1) ครูให้เด็กกลุ่มหรือจุดหู และอีกกลุ่มไม่ต้องจุดหู ครูพูดประโยคสั้น ๆ หนึ่งประโยคแล้วถามเด็กทั้ง 2 กลุ่มว่าครูพูดว่าอะไร

2) ครูสนทนากับเด็ก ๆ ถึงความสำคัญของหูโดยใช้คำถามดังนี้

- เวลาที่เด็ก ๆ ไม่ได้ยินเสียงเด็ก ๆ รู้สึกอย่างไร
- ถ้าเด็กไม่ได้ยินเสียงจะเป็นอย่างไร
- ถ้าเด็ก ๆ ต้องการบอกเรื่องราวต่าง ๆ เด็ก ๆ จะทำอย่างไรบ้าง

ขั้นระดมสมอง

1) ครูและเด็กช่วยกันเสนอความคิดเกี่ยวกับวิธีการสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจถึงความคิดความต้องการ

ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม

1) ครูออกรายละเอียดเกี่ยวกับสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ครูเตรียมมา ได้แก่ กระดาษพลาสติกและเชือก ครูสาธิตวิธีการทำโทรศัพท์กระเบื้องให้เด็ก ๆ ดู ให้เด็ก ๆ จับคู่กันทำโทรศัพท์กระเบื้อง

ขั้นทำกิจกรรม

- 1) เมื่อเด็ก ๆ ทำโทรศัพท์กระเบื้องจนเสร็จให้เด็ก ๆ ใช้โทรศัพท์กระเบื้องในการพูดคุยสนทนาเรื่องราวต่าง ๆ ระหว่างกัน

ขั้นสรุปและประเมินผล

- 1) ครูและเด็กร่วมกันสรุปถึงผลที่ได้จากการทำกิจกรรม โดยครูใช้คำถามดังนี้
 - ถ้าเด็ก ๆ ไม่สามารถพูดจาสื่อสารออกมาได้เด็ก ๆ คิดว่าเพื่อนจะสามารถเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของเด็กได้หรือไม่
 - ถ้าหูของเด็ก ๆ ไม่ได้ยินเสียง เด็ก ๆ คิดว่าจะสามารถเข้าใจสิ่งที่เพื่อนพูดได้หรือไม่
 - เด็ก ๆ รู้สึกอย่างไรที่สามารถทำโทรศัพท์กระป๋องไว้ติดต่อสื่อสารพูดคุยกับเพื่อนได้

สื่อ กระป๋องพลาสติก

เชือก

เรื่อง เสียงของฉัน

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้เด็กเรียนรู้ลักษณะเสียงของตนเอง
 2. เพื่อให้เด็กบอกถึงเสียงของตนเองได้

ความคิดรวบยอด เราใช้เสียงในการสื่อความหมาย ถ่ายทอดความคิด ความต้องการ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นกำหนดปัญหา

- 1) ครูเล่านิทานเรื่อง “ฟ้าจ่าอัยร้อง” หลังจากนั้นสนทนากับเด็ก ๆ ถึงเนื้อหาในนิทาน
 - สัตว์ต่าง ๆ มีเสียงร้องอย่างไรบ้าง เด็ก ๆ คิดว่าตนเองมีเสียงเหมือนกับสัตว์/หรือไม่ และเหมือนกับเพื่อน

ขั้นระดมสมอง

- 1) ให้เด็ก ๆ ช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่าเราจะได้ยินเสียงของตนเองได้อย่างไรบ้าง

ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม

- 1) ครูอธิบายถึงกิจกรรมที่จะทำให้เด็กบันทึกเสียงของตนเองในเครื่องเล่นแทป

2) ให้เด็ก ๆ จับกลุ่มกันเล่าเรื่องราวต่าง ๆ หรือนิทานเรื่องที่เด็ก ๆ แต่งขึ้นเอง โดยให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มช่วยกันกำหนด

ขั้นทำกิจกรรม

1) ให้เด็ก ๆ ทำกิจกรรมบันทึกเสียงร่วมกัน ทีละกลุ่ม หลังจากนั้นครูนำเทปบันทึกเสียงมาเปิดให้เด็ก ๆ ฟัง

ขั้นสรุปและประเมินผล

1) ครูและเด็กร่วมกันสรุปถึงผลที่ได้จากการทำกิจกรรม โดยครูใช้คำถามดังนี้

- เด็ก ๆ จำเสียงของตนเองได้หรือไม่ เด็ก ๆ รู้สึกอย่างไรกับเสียงของตนเอง
- ถ้าเด็ก ๆ ไม่สามารถพูดได้ เด็ก ๆ คิดว่าเราจะมีวิธีการอย่างไรอีกบ้างในการสื่อสารให้คนอื่นเข้าใจความต้องการของเราได้

สื่อ เทปบันทึกเสียง

เรื่อง จมูกพิสูจนกลิ่น

จุดมุ่งหมาย 1. เพื่อให้เด็กเรียนรู้ถึงประสาทสัมผัสในการดมกลิ่น
2. เพื่อให้เด็กเรียนรู้ถึงกลิ่นต่าง ๆ

ความคิดรวบยอด : จมูกของเรามีหน้าที่ในการดมกลิ่นและหายใจ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นกำหนดปัญหา

1) ครูให้เด็กดมกลิ่นปริศนา โดยให้เด็กหลับตาดมกลิ่นแล้วทายว่าสิ่งนี้คืออะไร
2) ครูเจलयถึงสิ่งที่นำมาให้เด็กดมได้แก่ ดอกไม้, น้ำปลา, น้ำหอม ฯลฯ ครูและเด็กสนทนาถึงจมูกดมกลิ่นโดยใช้คำถามดังนี้

- เด็กใช้อะไรในการดมกลิ่น
- กลิ่นที่เด็ก ๆ ดมเป็นอย่างไรบ้าง หอมหรือเหม็น
- เด็ก ๆ คิดว่าจมูกมีประโยชน์อย่างไรกับเราบ้าง

ขั้นระดมสมอง

- 1) ครูและเด็กสนทนาร่วมกันถึงหน้าที่ของจุมูก

ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม

- 1) ครูนำกลัฟฟิล์มเปล่าที่บแสงที่มองเห็นจำนวน 12 กลัฟ มาใส่กลัฟต่าง ๆ เจาะรูเพียงรูเดียวที่ฝากลัฟฟิล์ม

ขั้นทำกิจกรรม

- 1) ให้เด็กแบ่งเป็น 3 กลุ่ม เพื่อเล่นเกมดมค้นหากลิ่นจากนิทานเรื่อง จุมูกที่แสนซื่อ โดยครูเล่านิทานแล้วให้เด็กค้นหากลิ่นปริศนาที่ตรงกับเนื้อเรื่องในนิทาน

นิทานจุมูกที่แสนซื่อ

วันหนึ่งน้องป๊อปช่วยคุณแม่ไปกรรไกรที่มทำกับข้าวเสร็จแล้วน้องป๊อปกับหมาบอล ออกไปเดินเล่นในป่า ขณะที่น้องป๊อปเพลิดเพลินสนุกสนานกับดอกไม้สวย ๆ เกิดพลัดหลงกับเจ้าบอล เจ้าบอลไม่กังวลใจเพราะจำได้ว่ากลิ่นกระเทียมติดเสื้อผ้าน้องป๊อป เจ้าบอลเดินไปเจอเด็กหลายคนซึ่งมีกลิ่นต่าง ๆ กัน ดมน้ำส้ม - ไม่ใช่, น้ำมะนาว - ไม่ใช่, น้ำคร่ำ - ไม่ใช่ จนกระทั่งพบกับน้องป๊อปตัวจริงที่มีกลิ่นกระเทียมติด ไ้จุมูกที่แสนซื่อ

(ที่มา : หลักสูตรเด็กก้าวหน้า)

ขั้นสรุปและประเมินผล

- 1) ครูและเด็กร่วมกันสรุปถึงผลที่ได้จากการทำกิจกรรม โดยครูใช้คำถามดังนี้
 - ทำไมหมาบอลจึงตามหาน้องป๊อปจนเจอ
 - นอกจากจุมูกของเราจะมีไว้สำหรับดมกลิ่นแล้ว จุมูกยังมีหน้าที่อะไรอีกบ้าง
 - เด็ก ๆ จะเป็นอย่างไรถ้าอยู่ ๆ วันหนึ่งจุมูกของเด็ก ๆ ไม่ได้กลิ่นและไม่หายใจ

สื่อ กลัฟฟิล์มเปล่าเจาะรู จำนวน 12 กลัฟ

นิทานเรื่อง จุมูกที่แสนซื่อ

ดอกไม้, น้ำปลา, น้ำหอมและกระเทียม เป็นต้น

เรื่อง ลิ่นชิมรส

- จุดมุ่งหมาย 1. เพื่อให้เด็กเรียนรู้ถึงประสาทสัมผัส
2. เพื่อให้เด็กเรียนรู้ถึงรสชาติต่าง ๆ

ความคิดรวบยอด เราชับรสชาติต่าง ๆ โดยใช้นิ้ว

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นกำหนดปัญหา

- 1) ครูทายซิคนาอะไรเอ่ย
“อะไรเอ่ยใส่เท้าไหวไม่รู้จักเต็ม” (เจलय ท้อง)
“อะไรเอ่ย ข้างนอกประตูไม้ ข้างในประตูเหล็ก ผ่าแดงผืนเล็กตากเท่าไรก็ไม่แห้ง

(เจलय ลิ่น)

- 2) ครูนำรูปภาพของลิ่นมาให้เด็ก ๆ ดู สนทนากับเด็กโดยใช้คำถามดังนี้
 - เด็ก ๆ คิดว่าเราใช้อะไรในการชิมรส
 - รสชาติต่าง ๆ ที่ดี ๆ เคยชิมมีรสอะไรบ้าง
 - ถ้าเราไม่มีลิ้นเราจะทราบหรือไม่ว่าสิ่งที่เรารับประทานมีรสชาติอย่างไร,

ร้อนหรือเย็น

ขั้นระดมสมอง

- 1) ให้เด็ก ๆ ร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า ลิ้นรับรสชาติอะไรได้บ้าง

ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม

- 1) ครูออกรายละเอียดเกี่ยวกับสื่อ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ครูเตรียมมา ได้แก่ น้ำตาล, เกลือ, น้ำปลา, น้ำมะนาว พริกป่น, น้ำแข็งและน้ำอุ่น
- 2) ให้เด็ก ๆ ช่วยกันคิดหาวิธีการในการตรวจสอบรสชาติ
- 3) ครูให้เด็กแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คนให้แต่ละกลุ่มช่วยกันตรวจสอบ

ขั้นทำกิจกรรม

- 1) เด็ก ๆ แต่ละกลุ่มทำกิจกรรมลิ้นชิมรส

ขั้นสรุปและประเมินผล

- 1) ครูและเด็กร่วมกันสรุปถึงผลที่ได้จากการทำกิจกรรม โดยครูใช้คำถาม ดังนี้
 - เด็ก ๆ ไขอะไรในการตรวจสอบรสชาติ
 - เด็ก ๆ ได้ชิมรสชาติไต่บ้าง
 - นอกจากการไต่แล้วเราใช้ส่วนอื่นของร่างกายตรวจสอบรสชาติของอาหาร

ได้หรือไม่

สื่อ น้ำตาล, เกลือ, น้ำปลา, น้ำมะนาว, พริกป่น, น้ำแข็งและน้ำอุ่น

เรื่อง พูดแสดงความต้องการและความรู้สึก

จุดมุ่งหมาย 1. เพื่อให้เด็กสามารถพูดแสดงความต้องการของตนเองให้ผู้อื่นทราบได้

ความคิดรวบยอด เราสามารถสื่อความต้องการของเราออกมาได้ทางคำพูดและกิริยาท่าทาง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นกำหนดปัญหา

- 1) ครูและเด็กสนทนาถึงชื่อของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเด็ก
- 2) ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับคำพูดที่เด็กสามารถสื่อถึงความต้องการได้
 - ถ้าเด็ก ๆ อยากกินขนม เด็ก ๆ ควรใช้คำพูดอย่างไร
 - เมื่อเด็ก ๆ นินขาว เด็ก ๆ จะพูดว่าอย่างไร และแสดงกิริยาอาการอย่างไร

ขั้นระดมสมอง

- 1) ให้เด็ก ๆ แสดงความคิดเห็นร่วมกันเกี่ยวกับสิ่งที่เด็กชอบและไม่ชอบ

ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม

- 1) ครูบอกรายละเอียดเกี่ยวกับ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่ครูเตรียมมา ได้แก่ รูปภาพสิ่งของต่าง ๆ เช่น รูปสัตว์ รูปต้นไม้ และสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ เป็นต้น
- 2) ครูให้เด็กแบ่งเป็น 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มครูแจกรูปภาพ ให้เด็กทุกคนในกลุ่มเลือกรูปของสิ่งที่ตนเองชอบและไม่ชอบ และให้พูดเป็นประโยคบอกเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม เช่น

“อ้วนชอบ/ อยากรู้ ตุ๊กตา”

3) หลังจากสมาชิกทุกคนพูดแสดงความรู้สึกแล้ว ครูให้เด็กทบทวนถึงสิ่งที่สมาชิกในกลุ่มชอบ/ ไม่ชอบ

ขั้นทำกิจกรรม

- 1) ให้เด็ก ๆ ทำกิจกรรมร่วมกัน

ขั้นสรุปและประเมินผล

- 1) ครูและเด็กร่วมกันสรุปถึงผลที่ได้จากการทำกิจกรรม โดยครูใช้คำถามดังนี้
 - มีอะไรที่เด็ก ๆ ชอบ/ไม่ชอบ เหมือนกับเพื่อนคนอื่น
 - เวลาที่เด็กต้องการบอกให้เพื่อนทราบถึงความต้องการเด็ก ๆ สามารถทำได้อย่างไรบ้าง

สื่อ น้ำตาล, เกลือ, น้ำปลา, น้ำมะนาว พริกป่น น้ำแข็งและน้ำอุ่น

เรื่อง มือของฉัน

- จุดมุ่งหมาย**
1. เพื่อให้เด็กบอกถึงความสำคัญของมือ
 2. เพื่อให้เด็กเรียนรู้ลักษณะของมือ

ความคิดรวบยอด เรามีมือ 2 มือ มือแต่ละข้างจะมีนิ้วมือ 5 นิ้ว คือ นิ้วโป้ง นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนางและนิ้วก้อย เราใช้มือในการหยิบจับสิ่งต่าง ๆ เช่น ตักอาหารเข้าปาก

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นกำหนดปัญหา

- 1) ครูและเด็กร้องเพลงและทำท่าทางประกอบเพลง “มือ”
- 2) ครูสนทนากับเด็ก ๆ โดยใช้คำถามดังนี้
 - เรามีมือกี่ข้าง และแต่ละข้างมีนิ้วอยู่กี่นิ้ว เรียกว่านิ้วอะไรบ้าง
 - เราใช้มือของเราในการทำอะไรบ้าง
 - ถ้าเราต้องการเรียงลำดับขนาดของมือเด็ก ๆ ทุกคนในห้องนี้ เด็ก ๆ คิดว่าเราจะทำได้อย่างไรบ้าง

ขั้นระดมสมอง

- 1) ครูและเด็กสนทนาร่วมกันถึงวิธีการในการเรียงลำดับขนาดของมือเด็ก ๆ

ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม

- 1) ครูและเด็กช่วยกันคิดและวางแผนในการทำกิจกรรมเรียงลำดับมือ โดยการให้เด็กพิมพ์นิ้วมือของตนเองลงบนกระดาษ
- 2) ให้เด็ก ๆ ทุกคนช่วยกันเรียงลำดับภาพพิมพ์นิ้วมือของตนเองโดยการนำภาพพิมพ์นิ้วมือของตนเองไปติดไว้ที่ป้ายนิเทศ

ขั้นทำกิจกรรม

- 1) ให้เด็ก ๆ ทำกิจกรรมที่กำหนดไว้ตามลำดับขั้น

ขั้นสรุปและประเมินผล

- 1) ครูและเด็กสนทนาร่วมกัน โดยครูใช้คำถามดังต่อไปนี้
 - เด็ก ๆ จำรายนิ้วมือของตนเองได้หรือไม่ ทำไมถึงจำได้
 - ถ้าเราไม่มีนิ้วมือเราจะเป็นอย่างไ

สื่อ กระดาษ

สีโปสเตอร์

เรื่อง เพศ

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้เด็กเรียนรู้ถึงลักษณะของเพศชายและหญิง
 2. เพื่อให้เด็กบอกได้ถึงเพศของตนเอง

ความคิดรวบยอด มนุษย์บนโลกนั้นมี 2 เพศ คือ เพศชาย และเพศหญิง ทั้ง 2 เพศนี้จะมีลักษณะแตกต่างกัน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นกำหนดปัญหา

1) ครูนำภาพผู้ชายและผู้หญิงมาให้เด็ก ๆ สังเกตความแตกต่าง โดยครูใช้คำถามดังนี้

- ภาพไหนคือภาพผู้ชาย และผู้หญิง เด็ก ๆ ทราบได้อย่างไรว่าเป็นผู้ชาย/ผู้หญิง

ขั้นระดมสมอง

1) ครูและเด็กสนทนาร่วมกันถึงความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิง

ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม

1) ครูบอกรายละเอียดเกี่ยวกับสื่อ/วัสดุอุปกรณ์ที่ครูเตรียมมา ได้แก่ รูปถ่ายของเด็ก, กระดาษสี และกาว

2) ให้เด็ก ๆ ช่วยกันกำหนดกิจกรรม ตุ๊กตาสัญลักษณ์ของตนเอง โดยครูใช้คำถามดังนี้

- เด็ก ๆ ทราบหรือไม่ว่าตนเองเป็นผู้ชายหรือผู้หญิง
- เด็กสามารถเลือกหยิบรูปถ่ายของตนเองได้ถูกต้องหรือไม่
- ทำอย่างไรจึงจะลบได้ว่าเด็ก ๆ เป็นผู้ชายหรือผู้หญิง

ขั้นทำกิจกรรม

1) ให้เด็ก ๆ ติดรูปถ่ายของตนเองลงบนตุ๊กตาสัญลักษณ์

ขั้นสรุปและประเมินผล

1) ครูและเด็กร่วมกันสรุปถึงผลที่ได้จากการทำกิจกรรม โดยครูใช้คำถามดังนี้

- เด็ก ๆ รู้สึกอย่างไรที่ตนเองเป็นผู้ชาย/ผู้หญิง เด็ก ๆ พึงพอใจที่ตนเองเป็นผู้ชาย/ผู้หญิงหรือไม่

สื่อ รูปถ่ายของเด็ก, กระดาษสี และกาว

เรื่อง การดูแลช่วยเหลือตนเอง

- จุดมุ่งหมาย**
1. เพื่อให้เด็กเรียนรู้ถึงการช่วยเหลือตนเองในเรื่องการแต่งกาย
 2. เพื่อให้เด็กเกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง
 3. เพื่อให้เด็กเกิดความมั่นใจในความสามารถของตนเอง

ความคิดรวบยอด การที่เด็กสามารถดูแลช่วยเหลือตนเองในเรื่องต่างๆ เช่น การรับประทานอาหาร การแต่งกายจะทำให้เด็กเกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นกำหนดปัญหา

- 1) ครูนำภาพเด็กที่กำลังรับประทานอาหารมาให้เด็ก ๆ ดู สันทนาการกับเด็ก โดยใช้คำถามดังนี้
 - เด็กในภาพเขากำลังทำอะไร
 - เด็ก ๆ คิดว่าตนเองสามารถรับประทานอาหารได้อย่างเด็กในภาพหรือไม่

ขั้นระดมสมอง

- 1) ให้เด็ก ๆ ช่วยกันแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับความสามารถของตนเองในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม

- 1) ครูบอกรายละเอียดเกี่ยวกับเสื้อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ครูเตรียมมาได้แก่ เสื้อ กางเกง ถุงเท้า และรองเท้า ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายโดยใช้คำถามดังนี้
 - เวลาที่เราจะใส่เสื้อ เราจะต้องทำอย่างไรบ้าง (กางเกง, กระโปรง, ถุงเท้า และรองเท้า)
 - เด็ก ๆ สามารถแต่งกายด้วยตนเองได้หรือไม่
- 2) ให้เด็ก ๆ จับกลุ่ม 3 คน เพื่อช่วยกันแต่งตัวให้เพื่อนในกลุ่ม

ขั้นทำกิจกรรม

- 1) เด็ก ๆ ช่วยกันแต่งตัวให้เพื่อน

ขั้นสรุปและประเมินผล

- 1) ครูและเด็กร่วมกันสรุปถึงผลที่ได้จากการทำกิจกรรม โดยครูใช้คำถามดังนี้
 - เด็ก ๆ รู้สึกอย่างไรที่สามารถช่วยแต่งตัวให้เพื่อนได้

สื่อ ภาพเด็กกำลังรับประทานอาหาร เสื้อ กางเกง ถุงเท้า และรองเท้า

เรื่อง การดูแลรักษาสุขภาพ

- จุดมุ่งหมาย**
1. เพื่อให้เด็กบอกถึงวิธีการดูแลรักษาสุขภาพของตนเองได้
 2. เพื่อให้เด็กรู้จักดูแลรักษาสุขภาพของตนเองได้

ความคิดรวบยอด เราจำเป็นต้องดูแลรักษาสุขภาพร่างกายของเราให้สมบูรณ์แข็งแรง โดยการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ นอนหลับพักผ่อนให้เพียงพอ ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นกำหนดปัญหา

- 1) ครูนำภาพร่างกายของคนมาให้เด็ก ๆ สนทนากับเด็กถึงความสำคัญของส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย
- 2) ครูให้เด็กเล่าถึงประสบการณ์เวลาที่เด็กไม่สบาย โดยใช้คำถามดังนี้
 - เวลาใดที่เด็กไม่สบายเด็ก ๆ รู้สึกอย่างไรบ้าง เด็ก ๆ รู้สึกอย่างไรเวลาไม่สบาย
 - เด็ก ๆ คิดว่าอะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้เด็ก ๆ ไม่สบาย ถ้าเด็ก ๆ ต้องการมีสุขภาพดีเด็ก ๆ ควรทำอย่างไรบ้าง

ขั้นระดมสมอง

- 1) ให้เด็ก ๆ ช่วยกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการที่จะทำให้ร่างกายของเด็ก ๆ มีสุขภาพดี

ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม

- 1) ครูนำนิทาน 3 เรื่อง ได้แก่ สุขภาพดีไม่มีโรค, ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพและดื่มนมบำรุงร่างกายมาให้เด็ก ๆ สนทนากับเด็กโดยใช้คำถามดังนี้

- เด็ก ๆ คิดว่า นิทานทั้ง 3 เรื่อง นี้จะมีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไรบ้าง
- ถ้าเด็ก ๆ เพียงแต่ดูภาพในหนังสือเด็ก ๆ คิดว่าจะสามารถเข้าใจ

เรื่องราวของนิทานได้หรือไม่

ขั้นทำกิจกรรม

- 1) ให้เด็ก ๆ แบ่งกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่ม โดยการหยิบสัญลักษณ์ของตนเองมาวางที่หนังสือเล่มที่ตนเองสนใจ
- 2) ให้เด็กแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปเรื่องราวในหนังสือนิทาน
- 3) ให้เด็กแต่ละกลุ่มเล่าให้เพื่อนฟังถึงเนื้อหาในนิทานตามความเข้าใจของสมาชิกในกลุ่ม

ขั้นสรุปและประเมินผล

- 1) ครูและเด็กร่วมกันสรุปถึงผลที่ได้จากการทำกิจกรรม โดยครูใช้คำถามดังนี้
 - เด็ก ๆ คิดว่า ถ้าเด็ก ๆ อ่านหนังสือนิทานคนเดียวกับการที่เด็ก ๆ ได้อ่านร่วมกับเพื่อน ๆ จะแตกต่างกันอย่างไร
 - เด็ก ๆ คิดว่าเรามีวิธีการรักษาสุขภาพของตนเองได้อย่างไรบ้าง

สื่อ ภาพร่างกาย

นิทาน 3 เรื่อง ได้แก่ สุขภาพดีไม่มีโรค, ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพและตีมนมบำรุงร่างกาย

เรื่อง อาหารดีมีประโยชน์

- จุดมุ่งหมาย**
1. เพื่อให้เด็กรู้จักอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย
 2. เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์จากการประกอบอาหารร่วมกัน

ความคิดรวบยอด อาหารเป็นสิ่งจำเป็นต่อสิ่งมีชีวิตทุกชนิด เราจำเป็นต้องรับประทานอาหารเพื่อให้ร่างกายเจริญเติบโตและซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นกำหนดปัญหา

1) ครูนำเนื้อสัตว์และผักชนิดต่าง ๆ มาให้เด็ก ๆ สังเกต เชิญชวนให้เด็กอาสาสมัครล่าและดมกลิ่น สันทนาการกับเด็ก ๆ โดยใช้คำถามดังต่อไปนี้

- สิ่งที่คุณนำมาให้เด็ก ๆ จะมีอะไรบ้าง เด็ก ๆ สามารถรับประทานสิ่งเหล่านี้ได้หรือไม่

- เด็ก ๆ คิดว่าเราต้องทำอะไรกับเนื้อสัตว์และผักจึงจะสามารถนำมารับประทานอาหารได้

ขั้นระดมสมอง

1) เด็ก ๆ ช่วยกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการต่าง ๆ ในการประกอบอาหาร

ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม

1) ครูออกรายละเอียดเกี่ยวกับสื่อ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ครูเตรียมมาได้แก่ กะทะไฟฟ้า น้ำมันพืช และไขไก่เนกกระทา

2) ให้เด็กช่วยกันคิดว่า เราจะสามารถทำอาหารอะไรได้บ้าง จากสื่อ อุปกรณ์ที่ครูเตรียมมา ครูกระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็นโดยการใช้คำถามดังนี้

- เขาใช้กะทะไฟฟ้าในการทำอะไรได้บ้าง ไชนกกระทามีลักษณะอย่างไร และสามารถนำมาประกอบอาหารอะไรได้บ้าง

- เด็ก ๆ คิดว่าเราสามารถทำอาหารอะไรได้บ้างจากสิ่งที่ครูเตรียมมา

ขั้นทำกิจกรรม

1) ครูให้เด็ก ๆ ทุกคนมีส่วนร่วมในการทอดไข่ โดยให้เด็ก ๆ ช่วยกันตอกไข่ใส่ลงชามให้เด็ก ๆ สังเกตดูความเปลี่ยนแปลงของไข่ดิบและไข่ที่สุกแล้ว

2) ให้เด็ก ๆ ทุกคนรับประทานไข่นกกระทาทอด

ขั้นสรุปและประเมินผล

1) ครูและเด็กร่วมกันสรุปถึงผลที่ได้จากการทำกิจกรรม โดยครูใช้คำถามดังนี้

- เด็กได้ทำอะไรบ้างในการทอดไข่ เด็ก ๆ รู้สึกอย่างไรเวลาที่รับประทานไข่นก

กระทาทอด

สื่อ เนื้อสัตว์

ผักชนิดต่างๆ

กะทะไฟฟ้า

น้ำมันพืช และไขไก่กกระทา

เรื่อง อารมณ์ความรู้สึก

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้เด็กบอกถึงอารมณ์ ความรู้สึกของตนเองได้
 2. เพื่อให้เด็กรับรู้และเข้าใจอารมณ์ ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น
 3. เพื่อให้เด็กเรียนรู้ที่จะแสดงออกทาง

ความคิดรวบยอด คนเรามีอารมณ์ ความรู้สึกมากมาย เช่น กลัว สุข เศร้า ตื่นเต้น และโกรธ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นกำหนดปัญหา

- 1) ครูนำภาพของเด็กที่แสดงออกถึงอารมณ์ต่าง ๆ กัน มาให้เด็ก ๆ ดู

ครูสนทนาโดยใช้คำถามดังนี้

- เด็ก ๆ คิดว่าเด็กในภาพนี้ มีความรู้สึกอย่างไร อะไรเป็นสาเหตุ

ให้เกิดความรู้สึกบ้าง

- เด็ก ๆ ทราบได้อย่างไรว่าเด็กในภาพนี้มีความสุข (โกรธ, เศร้า และกลัว ฯลฯ)
- เด็ก ๆ เคยมีอารมณ์ ความรู้สึกแบบใดบ้าง

ขั้นระดมสมอง

- 1) ครูและเด็กสนทนาร่วมกันถึงอารมณ์ความรู้สึกของคนเรา รวมทั้งสาเหตุและที่มาของอารมณ์นั้น ๆ

ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม:

1) ครูนำภาพที่แสดงออกถึงอารมณ์ต่าง ๆ มาให้เด็ก ๆ ดู ให้เด็ก ๆ แบ่งกลุ่มกัน
สร้างเรื่องราวจากภาพของใบหน้าแสดงอารมณ์ต่าง ๆ โดยการแต่งประโยคสั้น ๆ บรรยาย
ถึงอารมณ์และสาเหตุของอารมณ์นั้น ๆ

ขั้นทำกิจกรรม

1) ให้เด็ก ๆ แต่ละกลุ่มทำกิจกรรมสร้างเรื่องราวจากภาพของอารมณ์

ขั้นสรุปและประเมินผล

- 1) ครูและเด็กร่วมกันสรุปถึงผลที่ได้จากการทำกิจกรรม โดยครูใช้คำถามดังนี้
- เด็ก ๆ คิดว่าคนเรามีอารมณ์ ความรู้สึกอย่างไรบ้าง
 - อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้คนเรามีอารมณ์ ความรู้สึกเหล่านี้
 - เวลาที่เด็ก ๆ มีอารมณ์ ความรู้สึกต่าง ๆ เด็ก ๆ รู้สึกหรือไม่ว่าตนกำลัง

มีอารมณ์และรู้สึกอย่างไร

สื่อ ภาพที่แสดงออกถึงอารมณ์ต่าง ๆ



ตอนที่ 2

ประกอบด้วย

- ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างหลักการ กระบวนการ และพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีอัตมโนทัศน์
- รายชื่อหนังสือ/ วัสดุทัศน

ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างหลักการส่งเสริมอัตมโนทัศน์ กระบวนการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์และพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมี
อัตมโนทัศน์

หลักการส่งเสริม อัตมโนทัศน์	กระบวนการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์			พฤติกรรมบ่งชี้
	กิจกรรม	บทบาทของครู	การใช้คำพูด/คำถาม	
<ul style="list-style-type: none"> • เป็นกิจกรรมที่เด็กมีส่วนในการริเริ่ม • ได้รับการยอมรับจากผู้อื่น • สืบถามและเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง • มีอิสระในการเลือกทำในสิ่งที่สนใจ รวมทั้งมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น 	<p><u>เรื่องที่เด็กสนใจเกี่ยวกับตนเอง</u> ชั้นเลือกหัวเรื่อง</p> <p>1) เด็กแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องตนเอง</p> <p>2) เด็กลงมติในการเลือกหัวเรื่อง</p> <p>3) สร้างแผนผังความคิด</p>	<p>1) กระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็นจากการใช้คำพูด/คำถาม ครูแสดงการยอมรับความคิดเห็นของเด็ก</p> <p>2) รวบรวมหัวเรื่องที่เด็กแต่ละคนเสนอ เปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้ยกมือเพื่อลงมติเลือกหัวเรื่องที่ตนเองสนใจ เป็นการฝึกให้เด็กตัดสินใจยอมรับในการตัดสินใจของเด็ก</p> <p>3) กระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็น ชมเชยเวลาที่เด็กแสดงความคิดเห็นและตอบสนอง</p>	<p>- เด็ก ๆ สนใจอยากเรียนรู้อะไรบ้าง</p> <p>- ใครมีความคิดดี ๆ ที่จะบอกให้ครูและเพื่อน ๆ ฟังได้บ้าง</p> <p>- ให้เด็ก ๆ ยกมือเพียง 1 ครั้งในการเลือกเรื่องที่สนใจ</p> <p>- เด็ก ๆ อยากรู้อะไรบ้างเกี่ยวกับตัวของเรา</p> <p>- เด็ก ๆ คิดว่าตัวเราประกอบด้วยอะไรบ้าง</p> <p>- เด็ก ๆ คิดว่ารู้จักตัวของเด็ก ๆ เองดีหรือยัง</p>	<ul style="list-style-type: none"> • มั่นใจในการพูดและการแสดงความคิดเห็น • บอกถึงส่วนต่าง ๆ ของตนเองได้ • พูดและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองได้

หลักการส่งเสริม อัตมโนทัศน์	กระบวนการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์			พฤติกรรมบ่งชี้
	กิจกรรม	บทบาทของครู	การใช้คำพูด/คำถาม	
<ul style="list-style-type: none"> • จัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับพัฒนาการความสามารถทำทนายและตอบสนองต่อความสนใจของเด็ก • เป็นกิจกรรมที่เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์และร่วมมือกับเพื่อน • ได้ตัดสินใจและประเมินตนเอง • เป็นกิจกรรมที่ประสบความสำเร็จ • ได้รับการสนับสนุนในการทำกิจกรรม • ได้รับการยอมรับจากผู้อื่น • สำรวจและเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง 	<p>เรื่องร่างกายของเรา</p> <p>ขั้นกำหนดปัญหา</p> <p>1) เชิญชวนให้เด็กออกมาทำกิจกรรม</p> <p>2) ให้เด็กเปรียบเทียบร่างกายของตนกับตุ๊กตารูปคน</p> <p>ขั้นระดมสมอง</p> <p>1) ให้เด็กช่วยกันหาวิธีการทำให้มองเห็นตนเองได้</p> <p>ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม</p> <p>1) ให้เด็กช่วยกันคิดวิธีการในการทำกิจกรรมจากวัสดุ อุปกรณ์ที่มีอยู่</p> <p>ขั้นทำกิจกรรม</p> <p>1) ให้เด็กจับคู่กันทำกิจกรรมวาดรูปโครงร่าง</p>	<p>1) แสดงท่าทีที่เป็นมิตร ยิ้มและสบตา กับเด็ก ๆ ทุกคน เมื่อเด็กอาสาสมัครมาทำกิจกรรม ครูสัมผัสโอบกอดและชมเชย</p> <p>2) กระตุ้นให้เด็กสังเกตร่างกายของตนเองชมเชยกับคำตอบของเด็กทุก ๆ คน</p> <p>1) กระตุ้นและคอยให้กำลังใจเวลาที่เด็กแสดงความคิดเห็น รวมทั้งชี้แนะเพื่อให้เด็กมองเห็นแนวทางในการทำกิจกรรม</p> <p>1) ให้อิสระเด็กแต่ละคนได้นำเสนอวิธีการของตนเองในการทำกิจกรรม</p> <p>1) ให้อิสระแก่เด็กในการจับคู่กับเพื่อนเพื่อทำกิจกรรม รวมทั้งให้ความสนใจและสนับสนุนกับการทำกิจกรรมของเด็กทุก ๆ คู่</p>	<p>- ใครจะมาช่วยครูและเพื่อนดูได้บ้างว่าสิ่งที่อยู่ข้างในเป็นอะไร</p> <p>- ร่างกายของเราประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ อะไรบ้าง</p> <p>- เราใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายในการทำอะไรบ้าง</p> <p>- เด็ก ๆ สามารถมองเห็นรูปร่างหน้าตาของตนเองได้จากที่ใดบ้าง</p> <p>- ทำอย่างไรเราถึงจะเห็นรูปร่างของตัวเอง</p> <p>- ใครอยากเสนอวิธีการในการทำกิจกรรมอะไร</p> <p>- เราใช้กระดาษและสีเขียนทำอะไรได้บ้าง</p> <p>- เด็กลองลากเส้นตามรูปร่างของเพื่อนที่หนูรัก เดี่ยวลองมาดูกันว่าเพื่อนของเรามีรูปร่างอย่างไร</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ชื่นชมต่อความสามารถ ผลงานของตนเองและผู้อื่น • แสดงความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม • ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้ • มั่นใจในการพูดและการแสดงความคิดเห็น • บอกถึงส่วนต่าง ๆ ของตนเองได้ • พูดและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองได้

หลักการส่งเสริม อัตมโนทัศน์	กระบวนการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์			พฤติกรรมบ่งชี้
	กิจกรรม	บทบาทของครู	การใช้คำพูด/คำถาม	
	<p>ขั้นสรุปและประเมินผล</p> <p>1) สรุปร่วมกันถึงผลการทำกิจกรรม</p>	<p>1) กระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการทำกิจกรรมให้เด็กแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง</p>	<p>- เด็ก ๆ รู้สึกอย่างไรที่ได้วาดรูป โครงร่างของเพื่อน</p> <p>- รู้สึกอย่างไรเวลาที่เห็นรูปร่างของ ตนเอง</p>	

หลักการส่งเสริม อัตมโนทัศน์	กระบวนการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์			พฤติกรรมบ่งชี้
	กิจกรรม	บทบาทของครู	การใช้คำพูด/คำถาม	
<ul style="list-style-type: none"> สำรวจและเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง ได้รับการยอมรับจากผู้อื่น จัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับพัฒนาการ ความสามารถ ทำท่ายและตอบสนองต่อความสนใจของเด็ก เป็นกิจกรรมที่ประสบความสำเร็จ ได้รับการสนับสนุนในการทำกิจกรรม ได้ตัดสินใจและประเมินตนเอง 	<p>เรื่อง ใบหน้าของเรา ขั้นกำหนดปัญหา</p> <ol style="list-style-type: none"> ร้องเพลงร่างกายของฉัน สนทนาถึงชื่อของอวัยวะต่าง ๆ ตั้งประเด็นปัญหา <p>ขั้นระดมสมอง</p> <ol style="list-style-type: none"> ให้เด็กช่วยกันหาวิธีการทำให้มองเห็นใบหน้าของตนเอง 	<ol style="list-style-type: none"> ทำท่าทางประกอบเพลงโดยการชี้ถึงส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ปุ่มมือให้เมื่อร้องเพลงจบ ตกลงกับเด็กว่าถ้าครูชูบัตรคำแสดงว่าเด็กเป็นคนเก่งสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง เพื่อเป็นการเสริมแรง กระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็น การใช้คำพูด/คำถาม ครูแสดงการยอมรับความคิดเห็นของเด็ก <ol style="list-style-type: none"> กระตุ้นและคอยให้กำลังใจเวลาที่เด็กแสดงความคิดเห็น รวมทั้งใช้คำถามชี้แนะเพื่อให้เด็กมองเห็นแนวทางในการทำกิจกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> ถ้าเด็ก ๆ รู้จักอวัยวะต่าง ๆ ของตัวเองแล้วต้องช่วยกันร้องเพลงให้ดัง ๆ ครูจะชูบัตรคำให้กับเด็กที่สามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง เด็ก ๆ เคยเห็นใบหน้าของตนเองหรือไม่ เคยเห็นจากที่ใด ทำอะไรอย่างใด ๆ ก็จะสามารถมองเห็นใบหน้าของตนเองได้ 	<ul style="list-style-type: none"> ความมั่นใจในการพูดและการแสดงความคิดเห็น พูดและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองได้ แสดงความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม ชื่นชมการทำงานและผลงานของตนเองได้ ทำกิจกรรมอย่างมีความสุข

หลักการส่งเสริม อัตมโนทัศน์	กระบวนการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์			พฤติกรรมบ่งชี้
	กิจกรรม	บทบาทของครู	การใช้คำพูด/คำถาม	
	<p>ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม</p> <p>1) ให้เด็กช่วยหาวิธีการในการทำกิจกรรมจากวัสดุ อุปกรณ์ที่มีอยู่</p> <p>ขั้นทำกิจกรรม</p> <p>1) เด็กวาดรูปใบหน้าของตนเองจากการดูกระจก (หรือรูปถ่าย)</p> <p>ขั้นสรุปและประเมินผล</p> <p>1) สรุปพร้อมกันถึงผลของการทำกิจกรรม</p>	<p>1) เปิดโอกาสให้เด็กแต่ละคนมีอิสระในการนำเสนอวิธีการของตนเองในการทำกิจกรรม</p> <p>1) จัดหาวัสดุ-อุปกรณ์ให้กับเด็กทุก ๆ คนในการทำกิจกรรม สนับสนุนให้กำลังใจ เสริมแรงเวลาเด็กทำกิจกรรมและเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้ความพยายามในการทำกิจกรรมเพียงลำพัง</p> <p>1) กระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำกิจกรรม ประเมินตนเอง และสำรวจความรู้สึกของตนเอง ครูยอมรับคำตอบของเด็กทุกคนและถามเหตุผลเพื่อให้เด็กได้พูดแสดงความคิดเห็น แสดงความรู้สึก ครูตั้งใจฟัง ทวนคำพูดของเด็กและพยักหน้าแสดงการยอมรับ</p>	<p>- ใครคิดว่าเราจะทำกิจกรรมกันอย่างไร</p> <p>- เด็ก ๆ จะวาดรูปหน้าตาของเด็กได้อย่างไร</p> <p>- เด็ก ๆ วาดรูปหน้าตาของตนเองเมื่อวาดเสร็จแล้วมาดูกันว่าหน้าตาของเด็กเป็นอย่างไร มีส่วนประกอบใดบ้าง</p> <p>- เด็ก ๆ คิดอย่างไรกับหน้าตาของตนเอง</p> <p>- เด็ก ๆ คิดว่าผลงานที่เด็กวาดเป็นอย่างไรบ้าง</p>	

หลักการส่งเสริม อัตมโนทัศน์	กระบวนการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์			พฤติกรรมบ่งชี้
	กิจกรรม	บทบาทของครู	การใช้คำพูด/คำถาม	
<ul style="list-style-type: none"> สำรวจและเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง ได้รับการยอมรับจากผู้อื่น จัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับพัฒนาการและความสามารถของเด็ก ได้รับการสนับสนุนในการทำกิจกรรม เป็นกิจกรรมที่เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์และร่วมมือกับผู้อื่นในการทำกิจกรรม ได้ตัดสินใจและประเมินตนเอง 	<p>เรื่อง หนูจะโต (ส่วนสูง)</p> <p>ขั้นกำหนดปัญหา</p> <p>1) ทายปริศนาคำทาย</p> <p>2) เด็กสังเกตเปรียบเทียบความแตกต่างของบุคคลแต่ละวัย</p> <p>ขั้นระดมสมอง</p> <p>1) ให้เด็ก ๆ ช่วยกันหาวิธีการวัดส่วนสูงของตนเอง</p> <p>ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม</p> <p>1) ให้เด็ก ๆ ช่วยกันคิดหาวิธีการทำกิจกรรมวัดส่วนสูงจากสื่ออุปกรณ์ที่มีอยู่</p> <p>ขั้นทำกิจกรรม</p> <p>1) ให้เด็กจับคู่กันทำกิจกรรมวัดส่วนสูง จากการเล่นเกม</p>	<p>1) กระตุ้นให้เด็กช่วยกันตอบคำปริศนาให้กำลังใจและเสริมแรงกับเด็กทุกคน ชมเชยและปรบมือให้กับเด็กที่ตอบถูก</p> <p>2) ให้อิสระแก่เด็กทุกคนในการแสดงความคิดเห็น ยอมรับในคำตอบของเด็กทุกคน</p> <p>1) กระตุ้นและคอยให้กำลังใจเวลาที่เด็กแสดงความคิดเห็น</p> <p>1) ให้อิสระเด็กแต่ละคนได้นำเสนอวิธีการของตนเองในการทำกิจกรรม ยอมรับให้กำลังใจและชมเชยทุกคำตอบของเด็ก</p> <p>1) ให้เด็กเรียนรู้ที่จะทำกิจกรรมกับเพื่อนตามข้อตกลงผลจากการเล่นเกม ให้ความสนใจและสนับสนุนในการทำกิจกรรม</p>	<p>- เด็ก ๆ คิดว่าคำตอบคืออะไร ตอบผิดก็ไม่เป็นไร ขอให้ช่วยกันตอบ</p> <p>- ขอให้เด็กช่วยกันแสดงความคิดเห็น ครูเชื่อว่าคำตอบของเด็ก ๆ ทุกคนเป็นคำตอบที่ดีเหมือนกันทุกคน</p> <p>- เด็ก ๆ ลองเปรียบเทียบรูปร่างของเด็กและคนโต ดูซิว่าต่างกันอย่างไร</p> <p>- เด็ก ๆ คิดว่าต่อไปร่างกายของเด็กจะเป็นอย่างไร</p> <p>- เด็ก ๆ คิดว่าทำอะไรเด็ก ๆ จึงจะทราบว่าตนเองสูงขึ้น</p> <p>- เมื่อเพื่อนวัดส่วนสูงให้กับเด็กแล้ว เด็ก ๆ คิดว่าตนเองจะสูงประมาณแค่ไหน</p> <p>- เด็ก ๆ คิดว่าถ้าเด็ก ๆ มาวัดส่วนสูงของตนเองอีกครั้ง เชือกที่วัดจะยาวขึ้นหรือสั้นลง</p> <p>- เด็ก ๆ รู้สึกอย่างไรกับส่วนสูงของตนเอง</p>	<ul style="list-style-type: none"> มั่นใจในการพูดและแสดงความคิดเห็น บอกถึงส่วนต่าง ๆ ของร่างกายตนเองได้ แสดงความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม ยอมรับและปฏิบัติตามข้อตกลง ทำกิจกรรมอย่างมีความสุข ชื่นชมต่อความสามารถผลงานของตนเองและผู้อื่น เล่นและสามารถทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้

หลักการส่งเสริม อัตมโนทัศน์	กระบวนการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์			พฤติกรรมบ่งชี้
	กิจกรรม	บทบาทของครู	การใช้คำพูด/คำถาม	
	<p>ขั้นสรุปและประเมินผล</p> <p>1) สรุปร่วมกันถึงผลของการทำ กิจกรรม</p>	<p>1) กระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการทำกิจกรรมความร่วมมือกัน การสำรวจพัฒนาการและความรู้สึก เกี่ยวกับตนเอง</p>		

หลักการส่งเสริม อัตมโนทัศน์	กระบวนการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์			พฤติกรรมบ่งชี้
	กิจกรรม	บทบาทของครู	การใช้คำพูด/คำถาม	
<ul style="list-style-type: none"> • ได้รับการยอมรับจากผู้อื่น • สำรวจและเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง • มีอิสระในการแสดงความคิดเห็น • สร้างบรรยากาศของความมีระเบียบวินัย • ได้รับการสนับสนุนในการทำกิจกรรม • ดูแลและเอาใจใส่ให้ความรักและการสัมผัสที่อบอุ่นแก่เด็ก • ได้ตัดสินใจและประเมินตนเอง • ได้แสดงออกถึงความเป็นเอกลักษณ์บุคคล 	<p>เรื่องหนูจะโต (น้ำหนัก) ขั้นกำหนดปัญหา</p> <p>1) ทบทวนกิจกรรมในครั้งก่อน</p> <p>2) สังเกตเปรียบเทียบรูปร่างจากภาพอ้วน-ผอม</p> <p>ขั้นระดมสมอง</p> <p>1) ให้เด็กช่วยกันบอกวิธีการที่จะทำให้ทราบถึงน้ำหนักของตนเอง</p> <p>ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม</p> <p>1) ให้เด็กช่วยกันคิดวิธีการในการทำกิจกรรมจากวัสดุ อุปกรณ์ที่มีอยู่</p> <p>2) สนทนาถึงข้อตกลงในการทำกิจกรรม</p>	<p>1) ตอบสนองทุกคำพูด/คำตอบของเด็กอย่างเอาใจใส่ชมเชยยกย่องเด็กทุกคนที่ทำการกิจกรรม</p> <p>2) ให้อิสระแก่เด็กในการแสดงความคิดเห็น ยอมรับในคำตอบโดยการตั้งใจฟังสบตาและพยักหน้าให้เด็ก</p> <p>1) กระตุ้นและคอยให้กำลังใจเวลาที่เด็กแสดงความคิดเห็นรวมทั้งชี้แนะเพื่อให้เด็กมองเห็นแนวทางในการทำกิจกรรม</p> <p>1) ให้อิสระแก่เด็กในการนำเสนอวิธีการของตนเองในการทำกิจกรรม</p> <p>2) ย้ำให้เด็กปฏิบัติตามข้อตกลง</p>	<p>- ครั้งที่แล้วเราช่วยกันวัดสวนสูงให้เพื่อนและเพื่อนก็ช่วยวัดสวนสูงให้เรา</p> <p>- เป็นการที่พึ่งพาช่วยเหลือกัน เด็ก ๆ คิดว่าถ้าเพื่อนไม่ช่วยวัดสวนสูงให้เราจะเป็นอย่างไร</p> <p>- เด็ก ๆ คิดว่าคนทั้ง 2 ภาพนี้แตกต่างกันอย่างไร</p> <p>- เด็ก ๆ คิดว่าตนเองเหมือนกับคนในภาพไหน</p> <p>- เด็ก ๆ คิดว่าตนเองมีรูปร่างอย่างไร</p> <p>- ทำอย่างไรเด็ก ๆ จึงจะทราบถึงน้ำหนักของตนเอง</p> <p>- ใครจะบอกได้บ้างว่าเราจะทำอะไรได้บ้างจากวัสดุ อุปกรณ์ที่มีอยู่</p> <p>- อยากรู้ไหมว่าตอนนี้หนูโตขึ้นแค่ไหนแล้ว</p> <p>- ตัดดอกไม้ที่รูปของเด็ก ๆ เราได้รู้ว่ านหนูหนักแค่ไหน</p>	<ul style="list-style-type: none"> • มั่นใจในการพูดและแสดงความคิดเห็น • พูดและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองได้ • แสดงความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม • ปฏิบัติตามข้อตกลงได้ • ทำกิจกรรมอย่างมีความสุข • ทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ

หลักการส่งเสริม อัตมโนทัศน์	กระบวนการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์			พฤติกรรมบ่งชี้
	กิจกรรม	บทบาทของครู	การใช้คำพูด/คำถาม	
	<p>ขั้นทำกิจกรรม</p> <p>1) ทำกิจกรรมชั่งน้ำหนัก</p> <p>2) ให้เด็กแต่ละคนนำเสนอน้ำหนักของตนเอง</p> <p>ขั้นสรุปและประเมินผล</p> <p>1) สรุปร่วมกันถึงผลของการทำกิจกรรม</p>	<p>1) สัมผัสโอบกอดเด็กทุกคนที่ครูชั่งน้ำหนัก ลูบศีรษะและพูดด้วยน้ำเสียงอ่อนโยน</p> <p>2) ให้ความสนใจ สนับสนุนในขณะที่เด็กทำกิจกรรมชมเชยให้กำลังใจและเสริมแรง</p> <p>1) กระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำกิจกรรม ประเมินตนเองและสำรวจความรู้สึกของตนเอง ครูยอมรับคำตอบของเด็ก ถามเหตุผลเพื่อให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นโดยอิสระ และพยายามเรียกชื่อเด็กในการสนทนาพูดคุยทุกครั้ง</p>	<p>- ใครจำรูปของตัวเองได้บ้าง ยกมือขึ้น</p> <p>- (ชื่อเด็ก) รู้สึกอย่างไรกับรูปร่างน้ำหนักของตัวเอง</p>	

หลักการส่งเสริม อัตมโนทัศน์	กระบวนการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์			พฤติกรรมบ่งชี้
	กิจกรรม	บทบาทของครู	การใช้คำพูด/คำถาม	
<ul style="list-style-type: none"> • เป็นกิจกรรมที่เรียนรู้โดยผ่านการเล่น • เป็นกิจกรรมที่ท้าทายความสามารถ และประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรม • ได้รับการยอมรับจากผู้อื่น • ได้รับการสนับสนุนในการทำกิจกรรม • เป็นกิจกรรมที่เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์และร่วมมือกับผู้อื่นในการทำกิจกรรม • ได้เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม • ได้ตัดสินใจและประเมินตนเอง 	<p>เรื่อง อวัยวะต่าง ๆ บนใบหน้า ขั้นกำหนดปัญหา</p> <p>1) เล่นเกม</p> <p>2) ให้เด็กคาดเดาถึงอวัยวะที่อยู่บนใบหน้า ของอาสาสมัครมาติดรูปอวัยวะ</p> <p>ขั้นระดมสมอง</p> <p>1) ให้เด็กช่วยกันบอกถึงตำแหน่งที่ถูกต้องของอวัยวะที่อยู่บนใบหน้า</p> <p>ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม</p> <p>1) จับฉลากเพื่อแบ่งกลุ่มเด็กในการทำกิจกรรมกลุ่มละ 3 คน</p> <p>2) เด็กแต่ละกลุ่มวางแผนเพื่อช่วยกันทำกิจกรรม</p>	<p>1) ให้เด็กเรียนรู้โดยผ่านการเล่น ชมเชย และให้กำลังใจเมื่อเด็กสามารถทำได้ถูกต้อง</p> <p>2) กระตุ้นให้เด็กสังเกตและแสดงความคิดเห็นสนับสนุนให้เด็กกล้าแสดงออกเสริมแรงและให้การสัมผัสทางกายแก่เด็กที่อาสาสมัครมาทำกิจกรรม</p> <p>1) กระตุ้นและยอมรับเวลาที่เด็กตอบคำถามแสดงความคิดเห็น</p> <p>1) ฝึกให้เด็กปฏิบัติข้อตกลง</p> <p>2) เปิดโอกาสให้เด็กได้ปฏิสัมพันธ์กับกลุ่ม</p>	<p>- จับฉลาก (จมูก/ปาก/ตา/คิ้วและหู ฯลฯ)</p> <p>- เด็ก ๆ คิดว่าเป็นรูปอะไร</p> <p>- ใครจะเป็นคนเก่งออกมาช่วยครูติดรูปอวัยวะต่าง ๆ บนใบหน้าได้บ้าง</p> <p>- ถ้าติดตา จมูก และปากที่ภาพเด็ก ๆ คิดว่าจะเป็นอย่างไร</p> <p>- ถ้าติดตา จมูก และปากสลับกันเด็ก ๆ คิดว่าจะเป็นอย่างไร</p> <p>- ถ้าเรามีใบหน้ากว้างเปล่าแบบนี้จะเป็นอย่างไร</p> <p>- เราจะทำอย่างไรให้ใบหน้ากว้างเปล่านี้เป็นใบหน้าที่มีอวัยวะต่าง ๆ สมบูรณ์เหมือนกับใบหน้าของเด็ก ๆ</p> <p>- เด็ก ๆ จะรู้สึกอย่างไร ถ้าอวัยวะบนใบหน้าของเด็กขาดหายไป</p> <p>- เด็ก ๆ รู้สึกอย่างไรกับผลงานของกลุ่ม</p>	<ul style="list-style-type: none"> • มั่นใจในการพูดและแสดงความคิดเห็น • เป็นผู้กล้าแสดงออก • แสดงความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม • ปฏิบัติตามข้อตกลงได้ • ทำกิจกรรมอย่างมีความสุข • ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้ • ชื่นชมต่อความสามารถและผลงานของกลุ่ม

หลักการส่งเสริม อัตมโนทัศน์	กระบวนการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์			พฤติกรรมบ่งชี้
	กิจกรรม	บทบาทของครู	การใช้คำพูด/คำถาม	
	<p>ขั้นทำกิจกรรม</p> <p>1) เด็กทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม</p> <p>ขั้นสรุปและประเมินผล</p> <p>1) สรุปร่วมกันถึงผลของการทำ กิจกรรม</p>	<p>1) สนับสนุนให้เด็กทำกิจกรรม มี ปฏิสัมพันธ์และร่วมมือกับเพื่อนในการทำ กิจกรรม</p> <p>1) กระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการทำกิจกรรม ความร่วมมือกัน และสำรวจความรู้สึกของตนเอง</p>		

หลักการส่งเสริม อัตมโนทัศน์	กระบวนการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์			พฤติกรรมบ่งชี้
	กิจกรรม	บทบาทของครู	การใช้คำพูด/คำถาม	
<ul style="list-style-type: none"> สำรวจและเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง ได้รับการยอมรับจากผู้อื่น จัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับพัฒนาการ ความสามารถ ทำทายและตอบสนองต่อความสนใจของเด็ก ได้รับการยอมรับและไว้วางใจจากผู้อื่น ได้รับการสนับสนุนในการทำกิจกรรม ได้ตัดสินใจและประเมินตนเอง 	<p>เรื่อง ตามองเห็น</p> <p>ขั้นกำหนดปัญหา</p> <p>1) ให้เด็กหาลับตาคลำหน้าเพื่อน</p> <p>2) เด็กช่วยกันแสดงความคิดเห็น</p> <p>ขั้นระดมสมอง</p> <p>1) ช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่าถ้าเด็ก ๆ ไม่มีตาไว้ดู เด็ก ๆ จะเป็นอย่างไร</p> <p>ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม</p> <p>1) สนทนา/วางแผนในการทำกิจกรรม "หาลับตาพาเดิน"</p>	<p>1) กระตุ้นให้เด็กกล้าแสดงออกโดยอาสาออกมาสาธิตการทำกิจกรรม ยกย่องเสริมแรงและสัมผัสร่างกายเด็กด้วยความรักอ่อนโยน</p> <p>2) ยอมรับในคำตอบและความคิดเห็นของเด็กทุกคนโดยการตั้งใจฟัง สบตา และพยักหน้าให้เวลาที่เด็กพูด</p> <p>1) กระตุ้น คอยให้กำลังใจและเสริมแรงเวลาที่เด็กแสดงความคิดเห็น</p> <p>1) ให้อิสระแก่เด็กในการนำเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการในการทำกิจกรรม</p>	<p>- ใครอยากมาทำกิจกรรมให้เพื่อนดูเป็นตัวอย่าง</p> <p>- ทำไมเด็กถึงทายชื่อได้ถูก/ไม่ถูก</p> <p>- ลองคิดดูว่าถ้าเราไม่มีเขาไว้ดู เราจะเป็นอย่างไร</p> <p>- เราใช้ผ้าในการทำอะไรได้บ้าง</p> <p>- ถ้าเด็ก ๆ ถูกผ้าปิดตาเด็ก ๆ จะเป็นอย่างไร</p> <p>- เด็ก ๆ รู้สึกอย่างไร เวลาที่เพื่อนพาเด็ก ๆ เดินไปรอบ ๆ ห้อง</p> <p>- เด็ก ๆ คิดว่า ถ้าไม่มีดวงตาเด็กจะเป็นอย่างไร / รู้สึกอย่างไร</p>	<ul style="list-style-type: none"> เป็นผู้นำ กล้าแสดงออก มั่นใจในการพูดและแสดงความคิดเห็น แสดงความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้ ทำกิจกรรมอย่างมีความสุข ให้ความไว้วางใจผู้อื่น

หลักการส่งเสริม อัตมโนทัศน์	กระบวนการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์			พฤติกรรมบ่งชี้
	กิจกรรม	บทบาทของครู	การใช้คำพูด/คำถาม	
	<p>ขั้นทำกิจกรรม</p> <p>1) ให้เด็กจับคู่กันทำกิจกรรม</p>	<p>1) ให้อิสระแก่เด็กในการจับคู่กับเพื่อนเพื่อทำกิจกรรม รวมทั้งให้ความสนใจและสนับสนุนกับการทำกิจกรรมของเด็กทุก ๆ คู่</p>	<p>- ถ้าเด็ก ๆ อยากรู้อะไรให้มองดูสิ่งต่าง ๆ เด็ก ๆ ควรดูแลรักษาดวงตาของตนเองอย่างไร</p>	
	<p>ขั้นสรุปและประเมินผล</p> <p>1) สรุปพร้อมกันถึงผลการทำกิจกรรม</p>	<p>1) กระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำกิจกรรม ประเมินตนเอง และสำรวจความรู้สึกของตนเอง โดยครูแสดงการยอมรับคำตอบของเด็กทุกคน และถามเหตุผลเพื่อให้เด็กได้พูดแสดงความคิดเห็น ครูตั้งใจฟัง ทวนคำพูดของเด็ก พยักหน้าและสบตาเด็ก</p>		

หลักการส่งเสริม อัตมโนทัศน์	กระบวนการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์			พฤติกรรมบ่งชี้
	กิจกรรม	บทบาทของครู	การใช้คำพูด/คำถาม	
<ul style="list-style-type: none"> • ได้รับการยอมรับจากผู้อื่น • ดูแลเอาใจใส่ ให้ความรัก และการสัมผัสที่อบอุ่นแก่เด็ก • มีอิสระในการแสดงความคิดเห็น • ได้แสดงออกถึงความเป็นเอกลักษณ์ • ได้อยู่ในบรรยากาศที่อบอุ่นและปลอดภัย • เป็นกิจกรรมที่เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์และร่วมมือกับผู้อื่นในการทำกิจกรรม • ได้รับการสนับสนุนในการทำกิจกรรม • ได้ตัดสินใจและประเมินตนเอง 	<p>เรื่อง ชื่อ</p> <p>ขั้นกำหนดปัญหา</p> <p>1) นำรูปของพี่เลี้ยงมาให้เด็กดู</p> <p>2) ให้เด็กแต่ละคนบอกรายชื่อของตนเอง</p> <p>ขั้นระดมสมอง</p> <p>1) ให้เด็ก ๆ ทราบถึงชื่อของตนเอง</p> <p>ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม</p> <p>1) ให้เด็กช่วยกันคิดวิธีการในการทำกิจกรรมจากวัสดุ อุปกรณ์ที่มีอยู่</p>	<p>1) กระตุ้นให้เด็กตอบคำถาม ครูตั้งใจฟัง สบตาและพยักหน้าให้เด็กแสดงการยอมรับ</p> <p>2) เรียกชื่อของเด็กทุกคนเวลาที่เด็กทำกิจกรรม สนับสนุนให้กำลังใจ เสริมแรง และโอบกอดเด็กทุกคนเวลาที่เด็กออกมาแนะนำตนเอง</p> <p>1) คอยกระตุ้นให้แสดงความคิดเห็น ครูใช้คำถามเพื่อชี้แนะให้เด็กได้แนวทางในการทำกิจกรรม ครูยอมรับในทุกคำตอบ และทุก ๆ ความคิดเห็นของเด็ก</p> <p>1) ให้อิสระเด็กแต่ละคนได้นำเสนอวิธีการของตนเองในการทำกิจกรรม ครูคอยดูแล สนับสนุนและให้กำลังใจกับทุกคำตอบของเด็ก</p>	<p>- เด็กรู้จักคนในรูปหรือไม่ เป็นใคร ชื่ออะไร</p> <p>- ทำไมเราต้องมีชื่อ</p> <p>- ถ้าเราไม่มีชื่อจะเป็นอย่างไร</p> <p>- เด็ก ๆ มีชื่อหรือไม่ ชื่ออะไรบ้าง</p> <p>- เด็กจำชื่อของตนเองได้หรือไม่</p> <p>- เด็ก ๆ มีสัญลักษณ์ของตนเองหรือไม่</p> <p>- เด็ก ๆ เคยเห็นชื่อของตนเองที่ใดบ้าง</p> <p>- ที่ป้ายสมาชิกของบ้านดอกรักรมีชื่อของเด็กอยู่ตรงที่ใด (ติดกับรูปถ่าย)</p> <p>- ใครบอกได้บ้างว่าถ้าอยากให้ใคร ๆ รู้ถึงชื่อของเด็ก ๆ ทุกคนในห้องนี้เราจะทำอย่างไรกันดี</p> <p>- เด็ก ๆ รู้สึกอย่างไรกับชื่อของตนเอง</p> <p>- เด็ก ๆ รู้สึกอย่างไรกับผลงานที่เด็ก ๆ ช่วยกันทำ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • มั่นใจในการพูดและแสดงความคิดเห็น • บอกรายชื่อของตนเองได้ • เป็นผู้นำ กล้าแสดงออก • แสดงความกระตือรือร้น และรับผิดชอบในการทำกิจกรรม • ทำกิจกรรมอย่างมีความสุข • ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้ • ชื่นชมต่อตนเอง ความสามารถและผลงานของกลุ่ม • กล่าวถึงตนเองในทางที่ดี

หลักการส่งเสริม อัตมโนทัศน์	กระบวนการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์			พฤติกรรมบ่งชี้
	กิจกรรม	บทบาทของครู	การใช้คำพูด/คำถาม	
	<p>ขั้นทำกิจกรรม</p> <p>1) แบ่งกลุ่มเด็กออกเป็น 3 กลุ่ม โดยการเล่นเกมเลือกหยิบผลไม้</p> <p>2) ทำกิจกรรมติดชื่อกับรูปจากนั้นนำมารวมกันติดเป็นป้ายสมาชิกห้อง</p> <p>ขั้นสรุปและประเมินผล</p> <p>1) สรุปพร้อมกันถึงผลของการทำกิจกรรม</p>	<p>1) ฝึกให้เด็กปฏิบัติตามข้อตกลง จัดกิจกรรมให้เด็กเกิดความสนุกสนานเพื่อให้เด็กเรียนรู้ถึงวิธีการเข้ากลุ่มที่หลากหลาย</p> <p>2) คอยสนับสนุนให้กำลังใจและเสริมแรงเด็กในการทำกิจกรรม</p> <p>1) กระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมที่ทำร่วมกัน สํารวจความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับชื่อ ความสามารถ และผลงานของตนเอง</p>	<p>- เราควรจะนำผลงานที่เด็ก ๆ ช่วยกันทำไปติดไว้ที่ใด</p>	

หลักการส่งเสริม อัตมโนทัศน์	กระบวนการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์			พฤติกรรมบ่งชี้
	กิจกรรม	บทบาทของครู	การใช้คำพูด/คำถาม	
<ul style="list-style-type: none"> ได้รับการยอมรับจากผู้อื่น สำรวจและเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง จัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับพัฒนาการ ความสามารถ ทักษะ และตอบสนองต่อความสนใจของเด็ก เป็นกิจกรรมที่เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับเพื่อน เป็นกิจกรรมที่เด็กเรียนรู้โดยผ่านการเล่น ได้รับการสนับสนุนในการทำกิจกรรม เป็นกิจกรรมที่ประสบความสำเร็จ ได้ตัดสินใจและประเมินตนเอง 	<p>เรื่อง นูได้ยินเสียง</p> <p>ขั้นกำหนดปัญหา</p> <p>1) ทำกิจกรรมฟังเสียง โดยการจุดหูและไม่จุดหู สนทนาถึงความสำคัญของหู</p> <p>ขั้นระดมสมอง</p> <p>1) ให้เด็กช่วยกันหาวิธีการสื่อสารความคิด และความต้องการ</p> <p>ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม</p> <p>1) ให้เด็กช่วยกันคิดวิธีการทำกิจกรรมจากวัสดุ อุปกรณ์ที่มีอยู่</p> <p>2) ให้เด็กจับคู่กันทำโทรศัพท์กระป๋อง</p>	<p>1) เชิญชวนให้เด็กออกมาทำกิจกรรม ชม:ชมและสัมผัสเด็กด้วยความรัก พุดคุยกับเด็กด้วยน้ำเสียงที่อ่อนโยน แสดงการยอมรับในคำตอบและความคิดเห็นของเด็ก</p> <p>1) กระตุ้นและคอยให้กำลังใจเวลาที่เด็กแสดงความคิดเห็นรวมทั้งใช้คำถามในการชี้แนะแนวทางการทำกิจกรรมให้กับเด็ก</p> <p>1) ให้อิสระแก่เด็กแต่ละคนในการนำเสนอวิธีการทำกิจกรรม โดยครูตั้งใจฟัง กับตา และพยักหน้ากับเด็ก</p> <p>2) จัดเตรียมอุปกรณ์ให้พอเพียงกับเด็กทุกคู่ สราธิวิธีการทำกิจกรรม คอยสนับสนุนให้กำลังใจและเสริมแรงแก่เด็ก</p>	<p>- ใครจะเป็นคนเก่งมาทำกิจกรรมกับครู</p> <p>- เวลาที่เด็ก ๆ จุดหู เด็ก ๆ รู้สึกอย่างไร</p> <p>- ถ้าเด็กไม่ได้ยินเสียงจะเป็นอย่างไร</p> <p>- ถ้าต้องการบอกเรื่องราวต่าง ๆ เด็ก ๆ จะมีวิธีการอย่างไรบ้าง</p> <p>- เวลาที่ (ชื่อเด็ก) รู้สึกหิวข้าว (ชื่อเด็ก) ต้องทำอะไรจึงจะทำให้ครูและเพื่อนเข้าใจและรู้ว่า (ชื่อเด็ก) กำลังหิวข้าว</p> <p>- เราจะทำอะไรได้บ้างเพื่อให้คนอื่นเข้าใจถึงความคิด ความรู้สึกของเรา</p> <p>- ถ้าเราไม่สามารถพูดจาสื่อสารออกมาได้ เด็ก ๆ คิดว่าเพื่อนจะสามารถเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของเด็กได้หรือไม่</p>	<ul style="list-style-type: none"> เป็นผู้นำ กล้าแสดงออก มั่นใจในการพูดและแสดงความคิดเห็น แสดงความกระตือรือร้น และมีความสุขในการทำกิจกรรม ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้ ชื่นชมต่อความสามารถ และผลงานของตนเองและกลุ่ม

หลักการส่งเสริม อัตมโนทัศน์	กระบวนการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์			พฤติกรรมบ่งชี้
	กิจกรรม	บทบาทของครู	การใช้คำพูด/คำถาม	
	<p>ขั้นทำกิจกรรม</p> <p>1) ให้เด็ก ๆ ใช้โทรศัพท์กระป๋องในการเล่นบทบาทสมมุติ</p> <p>ขั้นสรุปและประเมินผล</p> <p>1) สรุปร่วมกันถึงผลของการทำกิจกรรม</p>	<p>1) จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเล่น สนับสนุนและให้กำลังใจเด็กในการทำกิจกรรม</p> <p>1) กระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำกิจกรรม ประเมินตนเอง และสำรวจความรู้สึกของตนเอง ครูยอมรับคำตอบของเด็ก ตั้งใจฟังและเอาใจใส่กับทุกคำตอบ/ความคิดเห็น.</p>	<p>- ถ้าพูดไม่ได้ยินเสียงเวลาที่มีคนพูดเราจะรู้เรื่องไหม</p> <p>- เด็ก ๆ รู้สึกอย่างไรที่ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน</p>	

หลักการส่งเสริม อัตมโนทัศน์	กระบวนการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์			พฤติกรรมบ่งชี้
	กิจกรรม	บทบาทของครู	การใช้คำพูด/คำถาม	
<ul style="list-style-type: none"> • ได้อยู่ในบรรยากาศที่อบอุ่นและปลอดภัย • มีอิสระในการตัดสินใจจะทำกิจกรรมที่สนใจ • มีอิสระในการแสดงความคิดเห็น • ได้รับการสนับสนุนในการทำกิจกรรม • เป็นกิจกรรมที่เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์และร่วมมือกับผู้อื่นในการทำกิจกรรม • สำรวจและเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง • มีจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับพัฒนาการและความสามารถของเด็ก • ได้ตัดสินใจและประเมินตนเอง 	<p>เรื่อง เสียงของฉัน ขั้นกำหนดปัญหา</p> <p>1) เล่านิทานเรื่อง “ฟ้าจำลองร้อง”</p> <p>ขั้นระดมสมอง</p> <p>1) ให้เด็กแสดงความคิดเห็นว่า เราจะได้ยินเสียงของตนเองได้อย่างไร</p> <p>ขั้นวางแผน</p> <p>1) สนทนา/วางแผนในการทำกิจกรรม</p> <p>2) แบ่งกลุ่มเด็กออกเป็นกลุ่มละ 3 คน จากความสนใจนิทาน</p> <p>ขั้นทำกิจกรรม</p> <p>1) ให้เด็กทำกิจกรรมบันทึกเสียง</p>	<p>1) เล่านิทาน/สนทนากับเด็กด้วยน้ำเสียงอ่อนโยน พยายามสบตากับเด็กทุกคน ยิ้มให้</p> <p>1) กระตุ้นคอยให้กำลังใจและเสริมแรงเวลาที่เด็กแสดงความคิดเห็น</p> <p>1) ให้อิสระแก่เด็กในการนำเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการในการทำกิจกรรม</p> <p>2) เปิดโอกาสให้เด็กได้ตัดสินใจในการเลือกกลุ่มตามความสนใจที่จะทำกิจกรรม</p> <p>1) จัดหาอุปกรณ์ในการทำกิจกรรม สนับสนุนให้กำลังใจ เสริมแรงเวลาที่เด็กทำกิจกรรมและเปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมบันทึกเสียงร่วมกับกลุ่ม</p>	<p>- สัตว์ต่างๆ มีเสียงร้องอย่างไรบ้าง</p> <p>- เด็ก ๆ คิดว่าตนเองมีเสียงเหมือนกับสัตว์หรือไม่</p> <p>- เราได้ยินเสียงของตนเองได้อย่างไร</p> <p>- ทำอย่างไรเราจึงจะได้ยินเสียงของตนเองหลังจากที่เราพูดออกไปแล้ว</p> <p>- เด็ก ๆ สามารถเลือกเล่านิทานเรื่องที่สนใจได้</p> <p>- วางสัญลักษณ์ของตนเองที่กระป๋องหน้านิทานเรื่องที่เด็กสนใจ</p> <p>- ให้เด็กแต่ละกลุ่มพูด/เล่านิทานบันทึกเสียงลงในเครื่องบันทึกเสียง</p> <p>- เด็ก ๆ จำเสียงของตนเองได้หรือไม่</p> <p>- เด็กรู้สึกอย่างไรกับเสียงของตนเอง</p>	<ul style="list-style-type: none"> • มั่นใจในการพูดและแสดงความคิดเห็น • แสดงความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม • ทำกิจกรรมอย่างมีความสุข • ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้ • พูดและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองได้ • ชื่นชมต่อความสามารถของตนเองและกลุ่ม • กล่าวถึงตนเองในทางบวก

หลักการส่งเสริม อัครมโนทัศน์	กระบวนการในการส่งเสริมอัครมโนทัศน์			พฤติกรรมบ่งชี้
	กิจกรรม	บทบาทของครู	การใช้คำพูด/คำถาม	
	<p>ขั้นสรุปและประเมินผล</p> <p>1) สรุปพร้อมกันถึงผลของการทำ กิจกรรม</p>	<p>1) กระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับกิจกรรมที่ทำร่วมกัน สำนวญความ รู้สึกของตนเองเกี่ยวกับเสียงของตนเอง</p>		

หลักการส่งเสริม อัตมโนทัศน์	กระบวนการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์			พฤติกรรมบ่งชี้
	กิจกรรม	บทบาทของครู	การใช้คำพูด/คำถาม	
<ul style="list-style-type: none"> • สำรวจและเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง • ได้รับการยอมรับจากผู้อื่น • จัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับพัฒนาการ ความสามารถ ทำท่ายและตอบสนองต่อความสนใจของเด็ก • ได้รับการสนับสนุนในการทำกิจกรรม • เป็นกิจกรรมที่ประสบความสำเร็จ • เป็นกิจกรรมที่เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับเพื่อน • ได้ตัดสินใจและประเมินตนเอง 	<p>เรื่อง มือของฉัน</p> <p>ขั้นกำหนดปัญหา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ร้องเพลงและทำท่าทางประกอบเพลง "มือ" 2) สนทนาถึงมือ <p>ขั้นระดมสมอง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สนทนาร่วมกันถึงวิธีการในการเรียงลำดับขนาดของมือเด็ก ๆ <p>ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ให้เด็กช่วยกันคิดวิธีการในการทำกิจกรรมจากวัสดุ อุปกรณ์ที่มีอยู่ 2) เด็กพิมพ์ภาพนิ้วมือของตนเอง 	<ol style="list-style-type: none"> 1) ทำท่าทางประกอบเพลงมือปรบมือและชมเชยเด็กทุกคน 2) แสดงการยอมรับในคำตอบและความคิดเห็นของเด็กทุกคนโดยการตั้งใจฟังเอาใจใส่ และตอบสนองคำพูดของเด็ก <ol style="list-style-type: none"> 1) กระตุ้นและคอยให้กำลังใจเวลาที่เด็กแสดงความคิดเห็น รวมทั้งชี้แนะเพื่อให้เด็กมองเห็นแนวทางในการทำกิจกรรม 2) เตรียมอุปกรณ์ในการพิมพ์มือของเด็ก คอยสนับสนุนและให้กำลังใจแก่เด็กในการทำกิจกรรม กระตุ้นให้เด็กสังเกตนิ้วมือของตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> - ใครเป็นเด็กดีช่วยครูร้องเพลง มือ - เด็ก ๆ ทุกคนเก่งมากที่ร้องเพลงมือได้ - เรามีมือก็ข้างและแต่ละ - ทำอย่างไรเราถึงจะเรียงลำดับขนาดของมือเด็ก ๆ ทุกคนในห้องนี้ได้ - ลองสังเกตดูภาพพิมพ์มือของเด็ก ๆ ชีว่า เหมือนกับมือของเด็กหรือไม่ - (ชื่อของเด็ก) ลองมาหยิบภาพพิมพ์มือของหนูให้ครูและเพื่อน ๆ ดูหน่อย - เด็ก ๆ จ้ารอยนิ้วมือของตนเองได้หรือไม่ ทำไม่ถึงจำได้ - ถ้าเราไม่มีมือเราจะเป็นอย่างไร - เด็ก ๆ รู้สึกอย่างไรกับมือของตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> • เป็นผู้นำกล้าแสดงออก • มั่นใจในการพูดและแสดงความคิดเห็น • พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองได้ • แสดงความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม • ทำกิจกรรมอย่างมีความสุข

หลักการส่งเสริม อัตมโนทัศน์	กระบวนการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์			พฤติกรรมบ่งชี้
	กิจกรรม	บทบาทของครู	การใช้คำพูด/คำถาม	
	<p>ขั้นทำกิจกรรม</p> <p>1) เด็กทุกคนช่วยกันเรียงลำดับมือ</p> <p>ขั้นสรุปและประเมินผล</p> <p>1) สรุปร่วมกันถึงผลของการทำกิจกรรม</p>	<p>1) สนทนากับเด็กถึงมือแต่ละคน เรียกให้เด็กแต่ละคนค้นหาภาพพิมพ์มือของตนเอง สวมใส่สโอบกอดเด็กที่ออกมาลูบศีรษะ ชมเชยและเสริมแรงเด็กทุกคน</p> <p>1) กระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำกิจกรรม ประเมินตนเอง และสำรวจความรู้สึกของตนเอง ครูยอมรับคำตอบของเด็ก พยายามเรียกชื่อและสบตาเด็กในการสนทนาพูดคุยทุกครั้ง</p>		

หลักการส่งเสริม อัตมโนทัศน์	กระบวนการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์			พฤติกรรมบ่งชี้
	กิจกรรม	บทบาทของครู	การใช้คำพูด/คำถาม	
<ul style="list-style-type: none"> • สำรวจและเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง • ได้รับการยอมรับจากผู้อื่น • จัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับพัฒนาการความสามารถทำทนายและตอบสนองต่อความสนใจของเด็ก • เป็นกิจกรรมที่ประสบความสำเร็จ • ได้รับการสนับสนุนในการทำกิจกรรม • ได้ตัดสินใจและประเมินตนเอง 	<p>เรื่อง เพศ</p> <p>ขั้นกำหนดปัญหา</p> <p>1) สังเกตความแตกต่างของผู้ชายและผู้หญิง</p> <p>ขั้นระดมสมอง</p> <p>1) สนทนาร่วมกันถึงความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิง</p> <p>ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม</p> <p>1) ให้เด็กช่วยกันคิดวิธีการในการทำกิจกรรมจากวัสดุ อุปกรณ์ที่มี</p> <p>ขั้นทำกิจกรรม</p> <p>1) ให้เด็ก ๆ ติดรูปถ่ายของตนเองลงบนตุ๊กตาผู้ชาย/ผู้หญิง</p>	<p>1) กระตุ้นให้เด็กสังเกตตอบคำถามและแสดงความคิดเห็น ครูแสดงการยอมรับ คำตอบและความคิดเห็นโดยการตั้งใจฟัง เอาใจใส่ สบตาและพยักหน้าให้กับเด็กที่สนทนาด้วย</p> <p>1) ให้กำลังใจ และเสริมแรงเวลาที่เด็กแสดงความคิดเห็น</p> <p>1) เปิดโอกาสให้เด็กแต่ละคนมีอิสระในการนำเสนอวิธีการของตนเองในการทำกิจกรรม</p> <p>1) จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ให้กับเด็กทุกคนในการทำกิจกรรม สนับสนุนให้กำลังใจ และเสริมแรงเวลาที่เด็กทำกิจกรรม รวมทั้งเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้ความพยายามในการทำกิจกรรมเพียงลำพัง</p>	<p>- ใครช่วยบอกครูได้บ้างว่าภาพไหนคือภาพผู้ชายและผู้หญิง</p> <p>- เด็ก ๆ ทราบได้อย่างไรว่าเป็นผู้ชายหรือผู้หญิง</p> <p>- เด็ก ๆ คิดว่าผู้ชายและผู้หญิงแตกต่างกันอย่างไรบ้าง</p> <p>- (ชื่อของเด็ก) บอกได้หรือไม่ว่า (ชื่อของเด็ก) เป็นผู้ชาย หรือผู้หญิง</p> <p>- (ชื่อของเด็ก) สามารถเลือกหยิบรูปถ่ายของตนเองได้ถูกต้องหรือไม่</p> <p>- เด็ก ๆ รู้สึกอย่างไรที่ตนเองเป็นผู้ชาย/ผู้หญิง</p> <p>- เด็ก ๆ ทำอย่างไรที่แสดงออกถึงว่าเป็นเด็กผู้ชาย/ผู้หญิง</p>	

หลักการส่งเสริม อัตมโนทัศน์	กระบวนการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์			พฤติกรรมบ่งชี้
	กิจกรรม	บทบาทของครู	การใช้คำพูด/คำถาม	
	<p>ขั้นสรุปและประเมินผล</p> <p>1) สรุปพร้อมกันถึงผลของการทำ กิจกรรม</p>	<p>1) กระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการทำกิจกรรม ประเมินตนเอง และสำรวจความรู้สึกของตนเอง ครูแสดง การยอมรับ โดยตั้งใจฟัง เอาใจใส่ ทวน คำพูด พยักหน้า และสบตากับเด็ก</p>		

หลักการส่งเสริม อัตมโนทัศน์	กระบวนการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์			พฤติกรรมบ่งชี้
	กิจกรรม	บทบาทของครู	การใช้คำพูด/คำถาม	
<ul style="list-style-type: none"> สำรวจและเรียนรู้เกี่ยวกับความสามารถของตนเอง ได้รับการยอมรับจากผู้อื่น จัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับพัฒนาการ ความสามารถ ทักษะและตอบสนองต่อความสนใจของเด็ก ได้รับการสนับสนุนในการทำกิจกรรม เป็นกิจกรรมที่ประสบความสำเร็จ เป็นกิจกรรมที่เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับเพื่อน ได้ตัดสินใจและประเมินตนเอง 	<p>เรื่อง การดูแลช่วยเหลือตนเอง ขั้นกำหนดปัญหา</p> <p>1) สนทนากับเด็กถึงภาพเด็กกำลังรับประทานอาหาร</p> <p>ขั้นระดมสมอง</p> <p>1) ช่วยกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถของตนเองในการทำกิจกรรมต่าง ๆ</p> <p>ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม</p> <p>1) ให้เด็กช่วยกันคิดวิธีการในการทำกิจกรรมจากวัสดุ อุปกรณ์ที่มี</p> <p>2) แบ่งกลุ่มเด็กออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 3 คน โดยการจับฉลาก</p>	<p>1) กระตุ้นให้เด็กสังเกต ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็น ครูแสดงการยอมรับ คำตอบและความคิดเห็นโดยการตั้งใจฟัง สบตา ทวนคำพูดและพยักหน้าให้กับเด็กที่ตอบคำถาม</p> <p>1) ใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็น ให้กำลังใจและเสริมแรงเวลาที่เด็กแสดงความคิดเห็น</p> <p>1) ให้อิสระเด็กแต่ละคนได้นำเสนอวิธีการของตนเองในการทำกิจกรรม ครูคอยดูแลสนับสนุนและให้กำลังใจเสริมแรงกับทุกคำตอบของเด็ก</p> <p>2) ฝึกให้เด็กปฏิบัติตามข้อตกลง</p>	<p>- บอกครูชี้ว่า เด็กในภาพกำลังทำอะไร</p> <p>- ใครสามารถรับประทานอาหารได้เองอย่างเด็กในภาพบ้าง</p> <p>- ใครสามารถทำดูแลช่วยเหลือตนเองในเรื่องใดได้บ้าง</p> <p>- เด็ก ๆ แต่งกายให้ตัวเองได้หรือไม่</p> <p>- เวลาที่เราจะใส่เสื้อ (กางเกง, กระโปรง ถุงเท้าและรองเท้า) เราจะต้องทำอะไร</p> <p>- เด็ก ๆ รู้สึกอย่างไรเวลาที่สามารถดูแลช่วยเหลือตนเองได้</p> <p>- เด็ก ๆ รู้สึกอย่างไรที่สามารถช่วยแต่งตัวให้เพื่อนได้</p>	<ul style="list-style-type: none"> มั่นใจในการพูดและการแสดงความคิดเห็น กล่าวถึงตนเองในทางบวก พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองได้ แสดงความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม ทำกิจกรรมอย่างมีความสุข ชื่นชมกับความสามารถของตนเองและกลุ่ม ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้

หลักการส่งเสริม อัตมโนทัศน์	กระบวนการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์			พฤติกรรมบ่งชี้
	กิจกรรม	บทบาทของครู	การใช้คำพูด/คำถาม	
	<p>ขั้นทำกิจกรรม</p> <p>1) ช่วยแต่งตัวให้เพื่อน</p> <p>ขั้นสรุปและประเมินผล</p> <p>1) สรุปร่วมกันถึงผลของการทำกิจกรรม</p>	<p>1) จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ให้พร้อมในการทำกิจกรรม สนับสนุนให้กำลังใจและเสริมแรงเวลาที่เด็กทำกิจกรรม</p> <p>1) กระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมที่ทำร่วมกัน สำนวญความรู้สึกเกี่ยวกับความสามารถของตนเอง</p>		

หลักการส่งเสริม อัตมโนทัศน์	กระบวนการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์			พฤติกรรมบ่งชี้
	กิจกรรม	บทบาทของครู	การใช้คำพูด/คำถาม	
<ul style="list-style-type: none"> • สำรองและเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง • ได้รับการยอมรับจากผู้อื่น • ได้รับการสนับสนุนในการทำกิจกรรม • เป็นกิจกรรมที่ทำทลายความสามารถและประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรม • เป็นกิจกรรมที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในการทำกิจกรรม • ได้เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม • ได้ตัดสินใจและประเมินตนเอง 	<p>เรื่อง การดูแลรักษาสุขภาพ</p> <p>ขั้นกำหนดปัญหา</p> <p>1) สนทนาถึงความสำคัญของร่างกาย</p> <p>ขั้นระดมสมอง</p> <p>1) ให้เด็กช่วยกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการทำให้ร่างกายมีสุขภาพดี</p> <p>ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม</p> <p>1) สนทนากับเด็กถึงนิทาน</p>	<p>1) ใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กสังเกตและสำรวจร่างกายของตนเอง ยอมรับคำตอบและความคิดเห็นของเด็ก</p> <p>1) กระตุ้น คอยให้กำลังใจเวลาที่เด็กแสดงความคิดเห็น ใช้คำถามเพื่อชี้แนะให้เด็กเรียนรู้ถึงวิธีการดูแลรักษาสุขภาพ</p> <p>1) อธิบายเนื้อหาโดยสรุปของนิทานทั้ง 3 เรื่อง แสดงการยอมรับในคำตอบ/ความคิดเห็นของเด็กโดยการตั้งใจฟัง เอาใจใส่ สบตา พยักหน้าและทวนคำพูด/คำตอบของเด็ก</p>	<p>- เด็ก ๆ คิดว่าร่างกายของเราสำคัญหรือไม่ สำคัญอย่างไร</p> <p>- เด็ก ๆ คิดว่าอะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้เด็ก ๆ ไม่สบาย</p> <p>- ถ้าเด็ก ๆ ต้องการมีสุขภาพดี ควรทำอย่างไร</p> <p>- เวลาที่ (ชื่อเด็ก) ไม่สบาย (ชื่อเด็ก) รู้สึกอย่างไร</p> <p>- เด็ก ๆ คิดว่า นิทานทั้ง 3 เรื่องนี้จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไรบ้าง</p> <p>- ถ้าเด็ก ๆ เพียงแต่ดูรูปภาพในหนังสือเด็ก ๆ คิดว่าจะสามารถเข้าใจเรื่องราวของนิทานได้หรือไม่</p> <p>- ใครอยากอ่านนิทานเรื่องไหนให้หยิบสัญลักษณ์ของตนเองมาวางไว้ที่นิทานที่สนใจได้เลย</p> <p>- เด็ก ๆ คิดว่าถ้าเด็ก ๆ อ่านหนังสือนิทานคนเดียวจะแตกต่างจากการอ่านหนังสือร่วมกันเพื่อนอย่างไร</p>	<ul style="list-style-type: none"> • มั่นใจในการพูดและแสดงความคิดเห็น • บอกถึงความสำคัญของร่างกายของตนเอง • เป็นผู้นำกล่าวแสดงออก • แสดงความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม • ทำกิจกรรมอย่างมีความสุข • ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้

หลักการส่งเสริม อัตมโนทัศน์	กระบวนการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์			พฤติกรรมบ่งชี้
	กิจกรรม	บทบาทของครู	การใช้คำพูด/คำถาม	
	<p>ขั้นทำกิจกรรม</p> <p>1) แบ่งกลุ่มเด็กโดยให้เด็กหยิบสัญลักษณ์ของตนเองมาวางที่หนังสือที่ตนเองสนใจ</p> <p>ขั้นสรุปและประเมินผล</p> <p>1) สรุปร่วมกันถึงผลของการทำกิจกรรม</p>	<p>1) ให้อิสระแก่เด็กในการเลือก ดัดสินใจ ทำกิจกรรมเรื่องที่ตนเองสนใจ ครูสามารถสัมผัสโอบกอดแสดงความรักแก่เด็กได้ในขณะที่เด็กแต่ละคนออกมาเลือกนิทาน</p> <p>2) กระตุ้นให้เด็กกล้าแสดงออก สนับสนุนและเสริมแรงเวลาที่เด็กออกมานำเสนอ โดยใช้คำถามเพื่อชี้แนะเวลาที่เด็กติดขัด</p> <p>1) ยอมรับในความคิดเห็นของเด็กกระตุ้นให้เด็กได้ประเมินตนเอง และสำรวจความรู้สึกของตนเอง รวมถึงผลของการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน</p>	<p>- เด็ก ๆ รู้สึกอย่างไรเวลาที่ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน</p>	

หลักการส่งเสริม อัตมโนทัศน์	กระบวนการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์			พฤติกรรมบ่งชี้
	กิจกรรม	บทบาทของครู	การใช้คำพูด/คำถาม	
<ul style="list-style-type: none"> • เป็นกิจกรรมที่เรียนรู้โดยผ่านการเล่น • ได้สำรวจเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง • ได้รับการยอมรับจากผู้อื่น • ให้ความสำคัญกับเด็กเป็นรายบุคคล • เป็นกิจกรรมที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในการทำกิจกรรม • ได้เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม • ได้ตัดสินใจและประเมินตนเอง 	<p>เรื่อง อารมณ์ความรู้สึก ขั้นกำหนดปัญหา</p> <p>1) สังเกตภาพการแสดงออกทางอารมณ์ (อาจให้เด็กเล่นเกมที่สนุกสนานหลังจากเล่นเกมให้เด็กบอกถึงอารมณ์ความรู้สึกที่มีจากการเล่นเกม)</p> <p>ขั้นระดมสมอง</p> <p>1) สนทนาร่วมกันถึงอารมณ์ ความรู้สึก รวมทั้งสาเหตุและที่มาของอารมณ์นั้น ๆ</p> <p>ขั้นวางแผนในการทำกิจกรรม</p> <p>1) แบ่งกลุ่มเด็กออกเป็น 3 กลุ่ม โดยให้เด็กหยิบสัญลักษณ์ของตนเองมาวางที่ภาพอารมณ์</p>	<p>1) ใช้คำถามชี้แนะเพื่อกระตุ้นให้เด็กสังเกตและสำรวจทบทวนประสบการณ์เกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง ครูแสดงการยอมรับตั้งใจฟังสบตา พยักหน้า และทวนคำพูด/คำตอบของเด็ก</p> <p>1) จัดเตรียมหนังสือนิทานเกี่ยวกับอารมณ์ (ปรากฏในภาคผนวก) นำมาสนทนากับเด็ก ใช้คำถามเพื่อให้สำรวจหรือเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับอารมณ์ของเด็ก</p> <p>1) ให้อิสระแก่เด็กในการเลือก ตัดสินใจ ทำกิจกรรมที่ต้องการ ครูสามารถสัมผัสโอบกอด แสดงความรักแก่เด็กได้ในขณะที่เด็กออกมาเลือกกลุ่ม</p>	<p>- เด็ก ๆ คิดว่าเด็กในภาพมีความรู้สึกอย่างไร อะไรเป็นสาเหตุให้เกิดความรู้สึกเหล่านั้นบ้าง</p> <p>- เด็ก ๆ ทราบได้อย่างไรว่าเด็กในภาพมีความสุข (โกรธ, เศร้าและกลัว ฯลฯ)</p> <p>- (ชื่อเด็ก) เคยมีอารมณ์ และความรู้สึกแบบใดบ้าง</p> <p>- เวลาที่เราสุข (โกรธ, เศร้าและกลัว ฯลฯ) มีสาเหตุมาจากอะไรบ้าง</p> <p>- ใครอยากพูดถึงอารมณ์แบบไหน</p> <p>ให้หยิบ สัญลักษณ์วางไว้ที่ภาพอารมณ์</p> <p>- เด็ก ๆ คิดว่าคนเรามีอารมณ์ความรู้สึกอะไรบ้าง</p> <p>- เวลาที่เด็กมีอารมณ์ ความรู้สึกต่าง ๆ เด็ก ๆ รู้ตัวหรือไม่ว่าตนกำลังมีอารมณ์และความรู้สึกเช่นไร</p>	<ul style="list-style-type: none"> • มั่นใจในการพูดและแสดงความคิดเห็น • เป็นผู้นำกล้าแสดงออก • แสดงความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม • ทำกิจกรรมอย่างมีความสุข • บอกถึงอารมณ์/ความรู้สึกของตนเองได้ • ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้

หลักการส่งเสริม อัตมโนทัศน์	กระบวนการในการส่งเสริมอัตมโนทัศน์			พฤติกรรมบ่งชี้
	กิจกรรม	บทบาทของครู	การใช้คำพูด/คำถาม	
	<p>ขั้นทำกิจกรรม</p> <p>1) ทำกิจกรรมกลุ่มเล่าเรื่องราวของ อารมณ์จากภาพ</p> <p>ขั้นสรุปและประเมินผล</p> <p>1) สรุปร่วมกันถึงผลของการทำ กิจกรรม</p>	<p>1) กระตุ้นให้เด็กกล้าแสดงออก สนับสนุน และเสริมแรงเวลาที่เด็กแสดงความคิด เห็น แสดงการยอมรับในคำพูดของเด็ก</p> <p>1) ยอมรับในความคิดเห็นของเด็ก กระตุ้นให้เด็กประเมินตนเองและสำรวจ ความรู้สึกของตนเอง รวมทั้งผลของการ ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน</p>		

รายชื่อหนังสือ

รายชื่อหนังสือ

- ไทยวัฒนาพานิช. "ร่างกายของเรา" หนังสือชุดความรู้เบื้องต้นสำหรับเด็ก.
กรุงเทพมหานคร : มาเก็ตติ้ง มีเดียแอสโซซิเอทส์ , 2532.
- นพมาศ ชูวรเวช และวินัย รอดจ่าย. ยาของคุณยา กรุงเทพมหานคร: ตันอ้อ 2533.
- ไบรอัน โมเสส และไมเคิล กอร์ดอน เมื่อฉันเศร้า กรุงเทพมหานคร : นิวเก็ตมีเดีย, 2540.
_____ เมื่อฉันอิจฉา กรุงเทพมหานคร : นิวเก็ตมีเดีย, 2540.
- ภูษิข สดเมษ ฉันมองร่างกาย กรุงเทพมหานคร: ตันอ้อ, 2533.
- _____ สุขภาพดีไม่มีโรค กรุงเทพมหานคร: ตันอ้อ, 2533.
- _____ ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ กรุงเทพมหานคร: ตันอ้อ, 2533.
- แมนดี้ ชูร์ และไมก์ กอร์ดอน เมื่อฉันกิน กรุงเทพมหานคร : นิวเก็ตมีเดีย, 2540.
_____ เมื่อฉันเคลื่อนไหว กรุงเทพมหานคร : นิวเก็ตมีเดีย, 2540.
- _____ เมื่อฉันโตขึ้นมา กรุงเทพมหานคร : นิวเก็ตมีเดีย, 2540.
- _____ เมื่อฉันหายใจ กรุงเทพมหานคร : นิวเก็ตมีเดีย, 2540.
- วรวัฒน์ อิมฮากร เติบโตและแข็งแรง กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2534.
- วิภา ตันทุลพงษ์ ร่างกายของฉัน กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2530.
- สิริินทร์ ชวงโชติ และนันทนา ประจวบเหมาะ ร่างกายของฉัน กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์คุรุสภา ,2531.
- ฤดี ศรีมีน อาหารทำให้ฟันทน กรุงเทพมหานคร : เลิฟแอนด์เลิฟเพรส, 2537.



ประวัติผู้เขียน

นางสาวรัตนา รักษ์สันติภักดี เกิดเมื่อวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2514 ที่อำเภอ เดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (เกียรตินิยมอันดับ 2) สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย จากคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต เมื่อปีการศึกษา 2536 ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 4 ที่โรงเรียนบ้านหนองตาแก้ว สำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอเดิมบางนางบวช สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี และ ขอลาศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2539 และสำเร็จการศึกษาในปี การศึกษา 2542